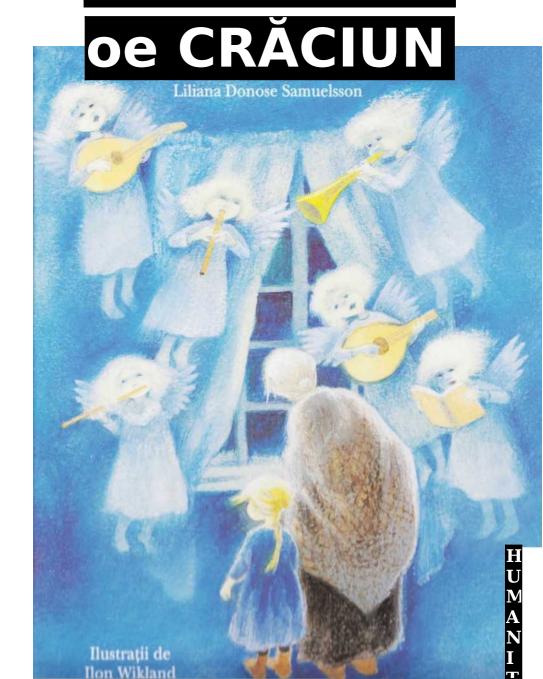
Selma Lagerlöf

ca i?re a

CARTEA DE CRĂCIUN

Această cai le a apărut < u sprijinul Kulturrâdel -I lie Swedisli Arts ('onticii (Consiliul Artelor din Suedia). Selma Ottiliana Invisa Ixigerlôf(20 noiembrie 1858, Mârbaeka, regiunea Vârmland, Suedia - 16 martie 1940, Mârbaeka), supranumită regina literaturii suedeze, a fost prima femeie care a primit Premiul Nobel pentru Literatură (1909) și prima femeie în Academia Suedeză (1914). încă de la 15 ani si-a propus să devină scriitoare. În 1881 a plecat la Stockholm, unde a urmat cursurile unui liceu de fete, apoi scoala pedagogică. Din 1885 până în 1895 a fost învătătoare la scoala de fete din Landskrona. În această perioadă a scris *Gosta* Berlings saga (1891; Povestea lui Gosta Berling), care, după o primire destul de rece în Suedia, a aiuns să se bucure de succes în urma traducerii în daneză. Faima cucerită a ajutat-o să obțină o bursă si să călătorească (în Italia, Palestina), adunând astfel material pentru viitoarele cărti, printre care Antikrisls mirakcler (1897; Minunile Anticristului) și Jérusalem (1901; Ierusalim). În 1904 a publicat Knstuslegender (Legende despre /sus), care s-au bucurat de succes si continuă să fie reeditate în perioada Crăciunului. Si-a cucerit international în primul rând datorită romanului în două volume Nils Holgerssons underbara resa genorn Sverige (1907; Min unata călătorie a lui Nils Holgersson prin Suedia), tradus în șaizeci de limbi. Extraordinarul talent de povestitoare pe care l-a dovedit în numeroase nuvele sau romane o înrudeste, prin stil, cu scriitorul danez 1 lans Christian Andersen

Selma Lagerlöf

CARTEA DE CRĂCIUN

Selecția textelor și traducere din suedeză de Liliana Donose Samuelsson

> Ilustrații de Ilon Wikland

junior

Redactor: Molia Antohi

Tehnoredactor: Manuela Măxineanu

Corector: (ristina Jelcscn

DTP: Corina Roncea, Carmen Pctrescu

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

Copyrighl ilustrații <ț) Hon Wikland

© HVMANITAS, 2011, pentru prezenta versiune românească

ISBN 978-973-50-3328-ti Descrierea Cil' este disponibilă la Biblioteca Natională a României

TDHlRA HI MAN1TAS Piaţa Presei Libere I. 013701 Bucureşti, România tel. 021 108 83 50, lax 021/408 83 51 www.humanilas.ro

 $Comenzi\ onlinc: \underline{www.libhnmanitas.ro}$

Comenzi prin e mai!: vanzarif4libhumanitas.ro

Comenzi lelelonii e 0723 I >8 I 10 1

Notă asupra ediției

Povestirile acestei ediții în limba română an fost culese din următoarele volume:

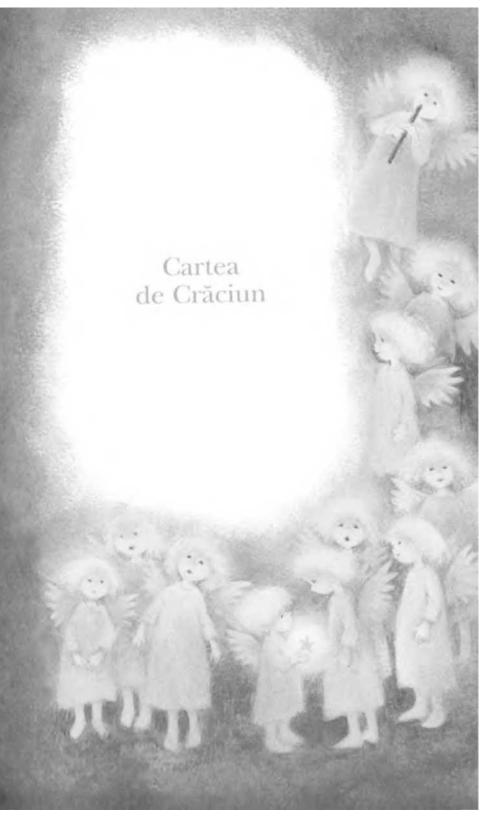
Kristuslegender, Albert Bonniers Förlag, Stockholm, 1904 ("Noaptea sfântă", "Viziunea împăratului", "Fântâna Magilor", "Fuga în Egipt", "Mărăcinarul cu gât roşu", "Dumnezeu si Sfântul Petru")

julberättelser, Albert Bonniers Förlag, Stockholm, 1938 ("Prințesa din Babilon", "Pacea Domnului", "Dimineața de (irăciun", "Craniul", "Cele șapte păcate de moarte", "Cursa

de soareci")

brân skilda tider (vol. 2), Albert Bonniers Förlag, Stockholm. 1945 ("Cartea de Crăciun")

Liliana Donoso Samuelsson

untem în seara de ajun. Stăm cu toții la masa întinsă din Mârbaka. Tata la un capăt al mesei, mama la celălalt.

E şi unchiul Wachenfeldt - el are locul de onoare lângă tata, la dreapta lui. Apoi, mătuşa Lovisa, Daniel, Anna, Gerda şi cu mine. Eu şi Gerda stăm < a întotdeauna de-o parte şi de alta a mamei, fiindcă suntem cele mai mici. Revăd totul cu ochii mintii.

S-au servit deja și peștele desărat, pregătit la cuptor, și budinca de orez, și foietajele. S-au strâns lai furiile, lingurile, cuțitele și furculițele, dar nu și lata de masă, nici cele două lumânări duble, făcute în casă, care ard încă în sfeștnice. în jurul lor mai sunt solnița, zaharnița, oliviera și o carafă mare din argint, plină până sus cu bere de Crăciun. Așadar, .un terminat de mâncat și ar trebui să ne sculăm de la

masa, dar nu, rămânem pe locurile noastre și așteptam împărțirea darurilor.

Ni< «licori prin împrejurimi nu se împart darurile de (ră< iuu la masă, după budinca de orez. Dar ăsta-i un obicei vechi la Mârbacka, și nouă așa ne place. Nimic nu se compară cu așteptarea asta, oră de oră, toată seara Ajunului, când știi că urmează lucrul cel mai minunat. Pentru noi, timpul trece încet, foarte încet, dar suntem siguri că ceilalți copii, care și-au primit deja darurile la ora șapte sau opt, nau simțit chiar atâta plăcere ca noi acum, când a sosit, în fine, momentul mult asteptat.

Ochii ne strălucesc, obrajii ne sunt îmbujorați și mâinile ne tremură când se deschide ușa și intră cele două slujnice deghizate în ţapi*, cărând din greu până la scaunul mamei două coşuri mari, pline cu pachete.

După aceea, mama ridică fără marc grabă pachet după pachet. Citește numele

^{*} în Suedia, ţapul de paie, de diferite dimensiuni, este o decoraţitme tradiţională de Crăciun. Are origini păgâne, simbolizând forţele fertilităţii şi spiritele vegetaţiei. În trecut, darurile de Crăciun puteau fi împărţite de persoane deghizate în ţapi. (JV.Z.)

destinatarului, descifrează anevoie dedicația în versuri și trimite apoi pachetele din mână în mână.

Primele secunde, atâta cât ne trebuie să rupem sigiliul şi hârtia, aproape că nu scoatem nici un sunet. Dar îndată se aude strigătul încântat al fiecăruia. Şi pe urmă, vorbim, râdem, privim atent dedicaţiile, ne comparăm darurile şi nu ne mai încăpem în piele de bucurie.

De Ajunul la care mă gândesc acum, tocmai împlinisem zece ani. Aștept acolo la masă, nemaipomenit de încordată. Știu bine, foarte bine, ce-mi doresc. Nu materiale frumoase de rochii, sau dante-lării, sau broșe, sau patine, sau pungi cu bomboane. Altceva, cu totul altceva. De-ar da Domnul să fi avut careva ideea să-mi ofere exact ce vreau eu!

Din primul pachet pe care-l desfac iese la iveală o cutie de lucru, și pricep imediat că-i de la mama. Are o mulțime de mici compartimente, în care a pus un pachețel cu ace de cusut, un ghem de lână de stopat, o jurubiță de mătase neagră, ceară și ață. Mama vrea, desigur, să nu uit c-ar trebui să-mi dau silința să fiu mai bună la cusut, în loc să mă gândesc tot timpul la

citit.

De la Anna primesc o perniță brodată pentru acele de cusut, extraordinar de frumoasă, care intră pei fect într-unul din compartimentele cutiei de lucru. Mătuşa Lovisa îmi dă un degetar din argint, şi Gerda un tipar cu litere brodate, ca să-mi pot însemna ciorapii şi batistele.

AlinG şi Emma Laurell au plecat acasă la Karlstad, dar tot s-au gândit la mine şi la ceilalţi, şi ne-au pregătit daruri. De la Aline primesc o foarfecă pen- ini brodat, pusă într-un toc pe care l-a făcut chiar ca dintr-un cleşte de homar şi o bucată de mătase. Şi de la Emma, nu arici micuţ din lână roşie, cu ţepi din tce cu gămălie.

Țoale darurile astea sunt teribil de dragule, dar încep să mă neliniștesc. Enorm de multe lucruri pentru cusut. Ce-ar ii chiar să nu primesc ce vreau cu!

Uite, vreau să vă mai spun că la Mărbacka regula e că în seara de Crăciun, când mergem la culcare, avem voie să tragem o măsuță lângă pat, să aprindem acolo o lumânare și pe urmă, lungiți sub plapumă, să citim cât ne poftește inima. Asta-i cea mai grozavă dintre toate plăcerile Crăciunului. Ce poate fi mai

plăcut decât să stai în pat cu o carte interesantă primită în dar de Crăciun, o carte pe care n-ai mai văzut-o niciodată și de care nici ceilalți din casă n-au auzit, și să știi că ai voie să citești pagină după pagină până ți se închid ochii? Dar ce-am să fac în noaptea asta de Crăciun dacă nu primesc nici o carte?

La asta mă gândesc eu în timp ce deschid toate pachetele cu lucruri de cusut. Simt că-mi ard urechile şi că-i vorba de un complot. Ce-ar fi să nu primesc nici o carte!

Daniel îmi dă un ac de croșetat, elegant, din os, Johan un mosorel drăguţ pentru resturile de aţă, şi ultimul pachet e unul mare de la tata. E un gherghef pe care l-a comandat la tâmplarul acela iscusit din Askersby. Ghergheful, spune tata, e aidoma celui la care lucra sora lui când erau copii.

 Ce croitoreasă grozavă o să fii, cu toate lucrurile astea frumoase pe care le-ai primit, spune mama.

Ceilalţi râd de nu mai pot. Se vede limpede pe mine că nu sunt prea încântată de darurile pe care im l> .111 dat, I.II < i ISI IIK lupi i ic i II sigili anta < a mi-an 11 us < > pa < alrala /(li a\unu.

Impai (ii c a claiiiriloi se apropie de sfârșit și tot i e < ia dc pi imit, uni pi imit. N-am la ce să mai sper.

M.unsa l.ovisa a primit un roman și două alma- 11.111 m i *Svca* și *Nornan* – și o sămi vină și mie rândul .1 le < ite s(, dat mai întâi trebuie să le termine măi ușa. I i, asta o, nu-i ușor să te arăți vesel și mulţumit.

< rând mama ridică ultimul pachet din coş, văd eu dup.' < um arată, e o carte. Bineînţeles că nu-i pentru mine Parcă s-au vorbit cu toţii să nu capăt nici o carte.

(>i toate astea, pachetul îmi e adresat mie, şi când mii ajunge în mână simt imediat că este o carte. Mă I u toată roşie de bucurie şi, nerăbdătoare, strig în gma marc să-mi dea cineva o foarfecă şi tai sfori-

< Ide. Rup hârtia în mare viteză şi-mi apare în la (a ochilor o cărticică neînchipuit de frumoasă - <> (at ic dc poveşti. înţeleg asta după imaginile de pi copertă.

Simt că toată lumea din jurul mesei e cu ochii pe mine. Știu ei, de bună seamă, că e darul cel mai iubit di ii toate câte am căpătat, singurul de care mă bucur

- < el mai mult.
- Ce carte ai primit? întreabă Daniel

aplecân- dn se peste umărul meu.

Deschid cartea la pagina cu titlul și înțepenesc. Mă uit fix și nu pricep nici un cuvânt.

— Ia să văd! zice Daniel și citește: Nouveaux contes de jees pour Ies petits enfants par Mme la comtesse de Segur.

Daniel închide cartea și mi-o dă înapoi.

 E o carte de povești în franceză, spune el. Acum o să ai cu ce să te distrezi.

Până acum, am făcut franceza un semestru cu Aline Laurell, dar acum, când iau cartea în mână și o răsfoiesc, nu înțeleg o iotă.

Să primesc o carte în franceză e aproape mai rău decât să nu primesc nici una. încerc să-mi stăpânesc lacrimile. Dar din fericire descopăr o ilustraţie pe una dintre paginile din interiorul cărţii.

O prințesă încântătoare stă într-o şaretă trasă de doi struţi. Pe unul din ei călăreşte un paj cu blazon brodat pe haină şi pălărie cu pene. Prințesa are mâneci bufante şi jabou. Struţii au panaşe înalte şi hamurile sunt făcute din lanţuri late de aur. Totul e de o frumuseţe fără seamăn.

Răsfoiesc mai departe și dau peste o bogăție de ilustrații cu prințese mândre, regi falnici, cavaleri înarmați, zâne minunate, vrăjitoare hidoase și palate fantastice – o minunăție.

Toată noaptea de Crăciun stau în pat și privesc imaginile din carte, mai ales pe cea dintâi, cu struţii. Mă distrez așa multe ore în șir.

în prima zi de Crăciun, după ce ne

întoarcem de la utrenie, îmi scot un mic dicționar francez și mă apuc de învățat.

E greu. N-am făcut franceza decât după metoda Gronhmd. Dacă în poveștile astea s-ar vorbi de "pălăria mică a omului mare" sau de "umbrela verde a bunului tâmplar", atunci aș înțelege, dar cum să fac față unui text lung în franceză?

Cartea începe așa: *Il était, une fois un roi.* Ce înseamnă asta? Mi-a luat cu siguranță o oră să pricep (ă se traduce cu: "A fost odată un rege."

Dar desenele mă captivează. Trebuie neapărat să alin despre ce e vorba. încerc să ghicesc, caut în dicționar și avansez rând după rând.

(Sud se termină vacanța de Crăciun, constat că 11 uinoasa cărticică de povești m-a învățat mai multă franceză decât ar fi reușit Aline Laurell și metoda (Jrônlund în câțiva ani de zile.

* rii mulţi, mulţi ani în urmă, creştea un pâini iei nemaipomenit de bătrân şi nemaipomenit de înalt într-un deşert îndepărtat din Orient. Toţi cei i-iic străbăteau deşertul se opreau să-l privească, pe n 11 u că era mai mare decât alţi palmieri şi se zicea

< .1, Iară îndoială, avea să crească mai înalt decât obeliscurile și piramidele.

I)e unde stătea el acolo în singurătatea lui contemplând deșertul, palmierul văzu într-o bună zi ceva .ii.ii dc neașteptat, încât uriașa coroană începu să i s< legene înainte şi-napoi pe tulpina lui îngustă. Se zaie.au la orizont doi oameni intrând singuri în deşt i L. încă se aflau la distanţa la care cămilele se vad <a nişte furnicuţe, dar aceştia erau fără îndoială doi oameni. Şi cran doi străini, pentru că palmierul n < nnoştea bine pe oamenii deşertului; un bărbat şi < > Icnicic fără călăuză, fără animal de povară, fără

< oi t și lai .i burduf t u apă.

I limpede", își zise palmierul "că aceștia doi au \< nit aici < a sa moară"

Palmierul aruncă priviri iuți de jur împrejur.

"Mă mir că leii n-au ieşit încă să înhațe prada asta. Chiar că nu văd nici unul în mişcare. Nici pe tâlharii deşertului nu-i văd. Dar vin ei."

Palmierul era sigur că moartea îi pândea din şapte părţi. "Leii o să-i înghită, şerpii o să-i muşte, setea o să-i usuce, furtuna de nisip o să-i îngroape, tâlharii o să-i doboare, arşiţa soarelui o să-i pârjolească, frica o să-i nimicească."

Căută să-şi îndrepte gândurile aiurea. Soarta oamenilor ăstora îl întrista. Dar nu era nimic nou pe imensa întindere pustie de sub el la care să nu fi cugetat deja în ultima mie de ani. Nimic care să-i mai atragă atenția. Tot la cei doi călători se gândea.

"Păzi-i-ar Domnul de secetă și furtună", își spuse palmierul, numindu-i pe cei mai aprigi dușmani ai vieții, "ce poartă femeia asta în brațe? Cred că nebunii ăștia au cu ei și-un copilaș!"

Palmierul, ca mai toţi bătrânii, vedea bine la distanţă, şi avea deplină dreptate. Femeia ducea în braţe un copil care dormea sprijinindu-şi capul pe umărul ei.

"Copilul ăsta nici măcar n-are destule haine pe el", spuse palmierul. "Văd că mama și-a ridicat fota ca să-l acopere. Cred că l-a luat grabnic din pat și a fugit cu el. Acum înțeleg eu: oamenii ăștia sunt pribegi. Dar nebuni tot sunt", își mai spuse palmierul. "Dacă n-au un înger care să-i păzească, mai bine ar fi îndurat chiar și cel mai mare rău de la dușmanii lor, decât s-o pornească în deșert.

îmi închipui eu cum s-au petrecut lucrurile. Bărbatul își vedea de treaba lui, copilul dormea în leagăn, femeia pleca după apă. Şi nici n-a făcut doi pași în afara casei, că i-a și văzut năvălind pe dușmani. Sa repezit în casă, și-a tras în grabă copilul

din pat, i-a strigat bărbatului s-o urmeze șiau luat-o la fugă. \u pribegit apoi vreo câteva zile, și sigur că nu s-au odihnit o clipă. Da, așa trebuie să se fi întâmplat, dar eu tot spun că dacă nu-i păzește un înger...

Sunt încă atât de înfricoşaţi, că nu simt nici osteneala, nici alte suferinţe, dar văd eu cum le lucesc ochii de sete. Ştiu prea bine cum arată un chip de <>m însetat..."

Când palmierul se gândi la sete, îl străbătu un lieamăt de-a lungul tulpinii și nenumăratele frunzulițe ale fiecărei foi se încolăciră de parcă ar fi fost ținute la foc.

- "1)acă aş fi om", îşi spuse palmierul, "nu m-aş încumeta să pătrund în deşert. Mare curaj pe cel care \mc aici şi n-are rădăcini până jos, la firele de apă
- < ai o nu seacă niciodată. Aici poate fi primejdios și pentru palmieri. Chiar și pentru un palmier ca mine.
- I).u ă as putea să le dau un sfat, le-aș spune să facă imediat (a le-n toarsă. Oricare le-ar fi dușmanii, n-ar puica să lie mai < ruzi decât deșertul. Ei poate cred
- < a i u>oi de trăit în deşert. Dat ştiu eu, şi mie mi-a fost uneori greu să rămân în viață. Mi-aduc aminte că odată, în tinerețe,

s-a dezlănţuit o furtună straşnică şi m-am trezit acoperit de un munte de nisip. Puţin mi-a lipsit să nu mă sufoc. Dacă mi-ar fi fost scris să mor, chiar că mi-ar fi sosit atunci ceasul."

Palmierul cugeta mai departe cu voce tare, așa cum fac de obicei bătrânii singuratici.

"Aud un susur minunat și melodios străbătân- du-mi coroana", spuse palmierul. "Cred c-au început să-mi tremure toate frunzuliţele. Nu ştiu ce mă tulbură atât de tare când îi văd pe aceşti bieţi străini. Dar femeia asta disperată este nemaipomenit de încântătoare în deznădejdea ei. îmi aminteşte lucrul cel mai minunat pe care l-am trăit vreodată."

Şi în timp ce frunzele se legănau în ritmul acelei melodii abia şoptite, palmierul îşi aminti că odată, cu foarte mult timp în urmă, se opriseră în oază doi oameni străluciți: regina din Saba şi înțeleptul rege Solomon. Frumoasa regină urma să se întoarcă în țara ei, regele Solomon o însoțise pe drum, și acum venise momentul despărțirii. "În amintirea acestei clipe", spusese regina, "pun acum în pământ sâmburele acesta de curmal, și vreau ca din el să crească un palmier care

să se înalţe şi să trăiască până ce va veni în ludeea un rege mai mare decât Solomon". Şi după ce rostise aceste vorbe, regina înfipsese sâmburele în pământ şi-l udase cu lacrimi.

"Cum de mă gândesc eu la asta tocmai azi?" spuse palmierul. "Să fie oare femeia asta atât de minunată, încât să-mi amintească de cea mai încântătoare dintre regine, cea ale cărei vorbe au făcut să prind \ iată şi să trăiesc până în ziua de azi? Aud tot mai limpede susurul frunzelor, și-mi pare tânguit ca un bocet. Ca și cum ar prevesti că peste scurt timp se \a stinge o viață. Bine că știu că nu-i vorba despre mine, fiindcă eu sunt nemuritor."

Palmierul era sigur că susurul frunzelor anunța slâișitul celor doi călători singuratici. Fără îndoială

< .1 şi ci se credeau în pragul morţii. Se văzu asta pe « lupul lor când dădură peste un schelet de cămilă la marginea drumului. Se văzu şi în privirile pe care Ic ai uncară după nişte vulturi care tocmai treceau m /bor. Nu putea să fie altfel. Trebuiau să piară.

()bsci vaseră palmierul și oaza și se grăbeau într-a< <il<> după apă. Dar când, în fine, ajunseră, se pră- l >i isn .t disperaţi, fiindcă apa secase. Femeia îşi culcă i iJQvit i copilul pe jos şi, plângând, se aşeză la marginea lâulânii. Bărbatul se aseză si el lângă ea si bătea

< II .un.tudoi pumnii în pământul uscat. Palmierul

ii au/e i < inii își spuneau că vor muri.

\n/i dc asemenea că regele Irod poruncise să fie .iii toii copiii de doi sau trei ani, de teamă că .< ii.isc usc marele și mul l-așteptatul rege al Iudeii.

Susurul c lot mai puternic prin frunze", îşi spuse I i.iluuci ui. "Săi mami pi ibegi o să-şi vadă acuşi-acuşi i II silul." I'almiei ul simțea < a și deșertul îi înfricoșa.

I> ii bitul zise (ai li fost mai bine să lamână acasă și să se lupte cu soldaţii decât s-o ia la fugă în deșert. Zicea că atunci moartea le-ar fi fost mai ușoară.

- Dumnezeu o să ne-ajute, spuse femeia.
- Suntem singuri printre fiare şi şerpi, zise bărbatul. N-avem de mâncare, n-avem apă de băut. Cum să ne poată ajuta Dumnezeu?

își sfâșie hainele de disperare și își lipi

faţa de pământ. Se simţea neputincios, ca un om rănit de moarte, în inimă. Femeia şedea cu spatele drept şi mâinile împreunate pe genunchi. Dar în privirile pe care le arunca peste întinderea deşertului se citea o tristeţe fără margini.

Palmierul auzea cum sunetul tânguitor al frunzelor se înteţea. Poate că și femeia îl auzea, fiindcă își ridică ochii spre coroana copacului. Și în aceeași clipă, fără măcar să-și dea seama, braţele i se ridicară și ele ca de la sine.

— Uite, curmale, curmale! strigă femeia.

Era atâta poftă în glasul ei, că bătrânul palmier ar fi vrut să nu fie mai înalt decât grozama, și curmalele să fie la fel de uşor de cules ca măceșele. Palmierul știa că îi era plină coroana de ciorchini de curmale, dar cum să poată oamenii ajunge la înăltimea aceea amețitoare?

Bărbatul văzuse deja cât de sus atârnau curmalele. Nu-și ridică privirea și o rugă pe soție să nu tânjească la ceva imposibil. Dar copilul, care abia învăța să se țină pe picioare și mergea de colo-colo cu pași mici, nesiguri, jucându-se cu bețișoare și fire de paie, auzi strigătul mamei.

Micuţul se miră că maică-sa nu poate să

capete orice-şi doreşte. De cum se vorbi de curmale, privi şi el îndelung în sus. Işi frământa căpşorul cum să dea jos curmalele. Parcă şi fruntea i se încreţise uşor sub buclele-i galbene. Şi deodată i se aşternu pe faţă un zâmbet. Găsise mijlocul. Se apropie de palmier, il mângâie cu mânuţa şi spuse cu glasul lui subţire de copilaş:

— Palmierule, apleacă-te! Palmierule, apleacă-te!

Dar ce se întâmpla, ce se întâmpla? Frunzele I jalmierului foșneau acum de parcă s-ar fi abătut asu- pi a lor un uragan, și prin trunchiul său lung urcau valuri de fiori. Atunci palmierul pricepu că micuţul avea puteri nemaipomenite. Nu i se putea împotrivi.

Iși aplecă trunchiul și făcu o plecăciune înaintea

< opilului, aşa cum fac oamenii plecăciuni înaintea I >i iuţilor. Şi trunchiul i se arcui atât de tare, că ajunse l< >s dc (ot, iar coroana cu frunzele tremurânde coborî alai de mult, că acum mătura nisipul deşertului.

(lopilul nu părea nici îngrozit, nici mirat. Scotea sii ¡gale de bucurie și culegea ciorchine după cior-

< liiue din coroana bătrânului palmier.

După ce luă destule curmale și copacul era încă aplecai la pământ, copilașul îl mângâie din nou și-i spuse cu multă dulceață în glas:

Palmici iile, i idică-te! Palmierule, ridică-te!

Și uriașul palmier își îndreptă încet și plin de respect trunchiul mlădios, în timp ce frunzele scoteau sunete de harpă.

"Acum știu pentru cine cântă frunzele dansul morții", își spuse palmierul după ceși îndreptă din nou falnicul trunchi. "Nu pentru oamenii ăștia."

Dar bărbatul și femeia, îngenuncheați, îi aduceau laude lui Dumnezeu.

— Ne-ai văzut groaza şi ne-ai luat-o cu mâna. Puternic eşti tu, care apleci trunchiul palmierului ca pe un fir de trestie. De care duşmani ne mai poate fi teamă acum, când puterea ta ne ocroteşte?

După un timp, când a trecut prin deșert o caravană, călătorii au băgat de seamă că toată coroana palmierului se veștejise.

— Cum vine asta? zise unul dintre ei. Palmierul ăsta nu trebuia să moară până ce nu i se arăta un rege mai mare decât Solomon.

— Poate l-o fi văzut, spuse un altul.

Dumnezeu Sfântul Petr

1 oate acestea s-au petrecut când Dumnezeu și Sfântul Petru ajunseseră de puțin timp în rai, după ce 11 il i liniaseră ani și ani de urgie, cutreierând pământul.

Se înțelege că era prilej de mare bucurie pentru Sfântul Petru. Altceva era să șezi pe un munte în i ai și să privești lumea întreagă, în loc să umbli din poartă în poartă ca un cerșetor. Altceva era să te plimbi în grădinile raiului și să nu mai trebuiască sa bați pământul în lung și-n lat, fără să știi dacă o sa ai unde pune capul într-o noapte furtunoasă sau < la< ă o să fii nevoit să mergi mai departe prin frig i întuneric.

Si cum să nu pricepem cât de mare i-a fost bucu- i ia < a ajunseseră în fine acolo unde trebuia după < > astfel de călătorie! Sfântul Petru nu fusese tot timpul sigur că lucrurile se vor sfârși cu bine. Nu izbu- iisc

întotdeauna să scape de îndoieli și de neliniști, Imidi .i, bietul de el, nu prea înțelegea de ce trebuise ia sa întâmpine atâtea greutăți, dacă Dumnezeu i ia și ipân peste lumea întreagă.

Dar acum nu avea ce să-și mai dorească. Și atunci, se înțelege că se bucura.

Chiar așa, Sfântul Petru râdea acum cu poftă gândindu-se la toate necazurile pe care le îndurase alături de Dumnezeu și cu cât de puţin trebuiseră să se mulţumească.

Odată, când îi era atât de groaznic de greu, încât nu credea c-o să mai poată îndura, Dumnezeu l-a pus să urce cu el un munte înalt, dar nu i-a spus ce căutau acolo.

înainte, cutreieraseră pe lângă orașele de la poalele muntelui și pe lângă palatele așezate ceva mai sus. Acum, trecuseră dincolo de gospodăriile țăranilor și colibele păstorilor și lăsaseră în mmă și ultima peșteră a pădurarului.

Ajunseseră, în fine, într-un loc unde muntele era sterp, fără verdeaţă, fără pomi, şi unde un pustnic îşi ridicase o colibă ca să poată veni în ajutorul drumeţilor rătăciţi.

Străbătură apoi întinderile înzăpezite, unde-si fac marmotele somnul de iarnă, și ajunseră până la imensitatea sălbatică de gheaţă în pante abrupte, prăpăstioase, pe unde nici o capră de munte n-ar izbuti să se caţăre.

Acolo sus, Dumnezeu găsi o mică pasăre cu pieptul roşu care căzuse moartă de ger și zăcea pe gheaţă. Dumnezeu a ridicat-o, a pus-o sub veşmântul său, la piept, şi Sfântul Petru îşi amintea că se întrebase dacă botgrosul acela mic avea să le fie cina.

Cutreierară ei o bucată de vreme pe gheţari şi Sfântului Petru i se părea că nu fusese niciodată mai aproape de împărăţia morţii ca atunci, fiindcă treceau printr-o pâclă neagră ca moartea şi sufla un vânt rece tot ca moartea, şi, după câte simţea el, nu era pic de viaţă în jur. Şi când te gândeşti că nu străbătuseră mai mult de jumătate din munte!

Atunci, îl rugase pe Dumnezeu să facă amândoi cale-ntoarsă.

 Nu încă, spuse Dumnezeu, fiindcă vreau să-ţi arăt ceva care o să-ţi dea curaj să înduri toate nenorocirile.

Aşadar, îşi continuará drumul prin pâclă şi ger până ce dădură de un zid nemaipomenit de înalt, care-i împiedica să meargă mai departe. — Zidul ăsta înconjoară muntele, spuse Dumnezeu, și nicăieri nu poți să treci peste el. Nici o ființă nu poate să vadă ce se află în spatele lui, fiindcă aici începe raiul, și de aici în sus, până în vârful muntelui, locuiesc morții binecuvântați.

Dar Sfântul Petru nu-şi putuse ascunde neîncrederea.

— Acolo nu-i întuneric şi ger ca aici, spuse Dumnezeu. Dimpotrivă, e vară şi verdeaţă, şi o lumină strălucitoare pe careo dau sorii şi stelele.

Dar Sfântul Petru tot nu-l putea crede pe Dumnezeu.

Atunci, Dumnezeu scoase păsărică găsită mai devreme pe gheaţă, se lăsă puţin pe spate şi-i făcu vân(dincolo de zid, ca să nimerească în rai.

Şi nu mică i-a fost Sfântului Petru mirarea auzind de îndată un ciripit triumfător, plin de bucurie, pentru că recunoscuse cântul botgrosului.

Se întoarse către Dumnezeu și-i spuse:

— Hai să ne ducem iar pe pământ și săndurăm tot ce e de îndurat, pentru că acum văd și eu că există un loc unde viața învinge moartea.

Așadar, coborâră de pe munte și luară călătoria de la început.

Mulţi ani după aceea, Sfântul Petru nu mai văzu nimic altceva din rai, dar dorul de ţinutul din spatele zidului l-a urmărit tot timpul. Acum era în sfârşit acolo şi nu mai trebuia să-i ducă dorul. Acum se putea înfrupta ziua întreagă din izvoarele tuturor desfătărilor, căci ele nu secau niciodată.

Dar nu trecură nici două săptămâni de când Sfântul Petru ajunsese în rai, că veni un înger, făcu şapte plecăciuni în faţa tronului pe care şedea Dumnezeu şi-i povesti că se abătuse o nenorocire asupra Sfântului Petru. Nu mai voia nici să mănânce, nici să bea, și ochii i se înroșiseră ca după nopți întregi nedormite.

Auzind așa ceva, Dumnezeu se ridică și se duse să-l caute pe Sfântul Petru.

II găsi undeva departe, la o margine a raiului. Era lungit pe jos, atât de sleit de puteri, că nu mai putea sta în picioare, își sfâșiase veșmintele și își pusese cenușă pe cap.

Văzându-l într-un asemenea hal de disperare, Dumnezeu se așeză și el pe jos lângă Sfântul Petru și-i vorbi exact cum i-ar fi vorbit dacă încă ar mai fi colindat prin lumea jalnică de pe pământ.

Oare ce te întristează atât de tare,
 Sfinte Petre? spuse Dumnezeu.

Dar Sfântul Petru era atât de copleşit de marele lui necaz, că n-avea putere să răspundă.

Oare ce te întristează atât de tare,
 Sfinte Petre? întrebă încă o dată
 Dumnezeu.

Şi când Dumnezeu repetă întrebarea, Sfântul Petru își scoase coroana de aur de pe cap și o aruncă la picioarele lui Dumnezeu, în semn că nu voia să mai aibă parte de cinstea și slava Domnului. Dar Dumnezeu pricepu că Sfântul Petru era prea disperat și nu mai știa ce face, așa că nu se mânie pe el.

— Hai, spune-mi ce te chinuie, rosti el la fel de blând, dar cu și mai multă iubire în glas.

Sfântul Petru sări atunci în picioare, şi Dumnezeu văzu că era nu numai disperat, ci şi furios. Se apropie de Dumnezeu cu pumnii încleştaţi şi cu ochii scăpărări d de mânie.

— Vreau să fiu eliberat din serviciul tău, spuse Sfântul Petru. Nu mai pot să stau nici măcar o zi în rai.

Dumnezeu căută să-l liniștească, așa cum mai făcuse de multe ori în trecut, când Sfântul Petru se învolbura peste măsură.

- Sigur că-ţi voi da voie să pleci, îi zise el, dar mai întâi trebuie să-mi spui ce nu-ţi este pe plac.
- Pot să-ţi spun că mă aşteptam la o răsplată mai bună, de vreme ce-am ţinut laolaltă piept mizeriilor de-acolo de jos, de pe pământ, spuse Sfântul Petru.

Dumnezeu își dădea seama că sufletul Sfântului Petru era plin de amărăciune, și nu simțea mânie împotriva lui.

— Ţi-am zis, eşti liber să mergi oriunde

vrei, spune-mi doar de unde atâta supărare.

În sfârșit, Sfântul Petru îi spuse lui Dumnezeu de ce era asa de nefericit.

- Aveam o mamă bătrână şi a murit acum câteva zile.
- Acum ştiu ce te chinuie, zise Dumnezeu. Suferi pentru că mama ta n-a ajuns aici, în rai.
- Da, chiar aşa, spuse Sfântul Petru, şi în aceeaşi clipă îl doborî tristeţea şi începu să plângă cu suspine şi să se vaiete. Cred c-aş fi meritat să-i îngădui şi ei să vină aici, mai adăugă el.

Când Dumnezeu află din ce pricină suferea Sfântul Petru, fu și el cuprins de supărare. Fiindcă mama Sfântului Petru nu fusese o ființă care să poată intra în împărăția cerurilor. Toată viața nu se gândise decât să adune bani, iar săracilor care se opreau la ușa ei nu le dăduse niciodată o para chioară sau o bucată de pâine. Dar Dumnezeu își dădea seama că Sfântului Petru îi era peste putință să înțeleagă că mama lui fusese prea zgârcită ca să poată căpăta mântuirea.

— Spune-mi, Sfinte Petre, cum poţi să fii atât de sigur că mamei talc i-ar plăcea aici, la noi?

- Vezi? Spui asta numai pentru că nu vrei să-mi asculţi rugămintea, zise Sfântul Petru. Cui nu i-ar plăcea în rai?
- Cel care nu se bucură de bucuria altuia nu se poate simţi bine în rai, zise Dumnezeu.
- Păi atunci mai sunt și alții care n-ar avea ce căuta aici, nu numai mama mea, spuse Sfântul Petru, și Dumnezeu pricepu că la el se gândea sfântul.

Pe Dumnezeu îl cuprinse o mare tristețe că suferința îl lovise atât de tare pe Sfântul Petru, încât nici nu mai știa ce spune. Așteptă în tăcere câteva clipe ca acesta să se pocăiască și să înțeleagă de ce mama lui nu-și avea locul în rai, dar el nu dădea înapoi.

Atunci Dumnezeu chemă un înger şi-i porunci să coboare în iad și s-o aducă în rai pe mama Sfântului Petru.

 Lasă-mă şi pe mine să văd cum o aduce, spuse Sfântul Petru.

Dumnezeu îl luă de mână, se suiră pe o stâncă înaltă și povârnită, și-i arătă că dacă se apleca doar puţin peste margine putea să vadă până în iad.

La început, când privi în jos, Sfântul Petru nu văzu nimic. Era ca și cum s-ar fi uitat într-o fântână, ca și cum sub el s-ar fi căscat o prăpastie fără fund.

Pe urmă, îl zări mai întâi pe înger, care pornise deja în hău. Sfântul Petru văzu cum îngerul o lua în jos repede-repede și fără teamă prin negura aceea înspăimântătoare, cu aripile doar puţin desfăcute, ca să nu coboare cu prea mare viteză.

Dar după ce i se mai obișnuiră ochii cu întunericul, Sfântul Petru începu să deslușească tot mai multe lucruri. Mai întâi văzu că raiul era așezat pe un vulcan, în jurul unui crater foarte larg, și acolo jos, pe fundul craterului, se găseau cei osândiți la chinurile iadului. Vedea cum îngerul cobora și cobora și tot nu mai ajungea la fund. 11 îngrozea cât de mare era distanța.

 Nu vreau decât să mai poată zbura înapoi şi s-o aducă pe mama.

Dumnezeu se uită la Sfântul Petru cu ochi mari, triști, și spuse:

 Nu există greutate pe care îngerul meu să n-o poală ridica.

Atâl de adânc era hăul, că nici o rază de soare nu pătrundea până acolo. Totul era doar o beznă ca păcura. Dar zburând îngerul răspândise parcă puţină limpezime şi lumină, aşa că Sfântul Petru putu să desluşească întru câtva cum arăta locul

acela.

Era o pustietate stâncoasă, nesfârşită şi neagră. Pietrele erau colţuroase, ascuţite, şi printre ele luceau băltoace de apă noroioasă. Nici un fir de iarbă, nici un copac, nici un semn de viaţă. Dar peste tot se vedea cum morţii blestemaţi atârnau pe stâncile acelea ascuţite. Se căţăraseră în speranţa c-ar putea să-şi facă vânt şi să se salte în afara craterului, dar văzând că nu era chip să iasă la liman rămăseseră acolo, împietriţi de deznădejde.

Sfântul Petru văzu că unii şedeau sau zăceau cu braţele întinse într-o nesfârşită rugă, privind în sus. Alţii îşi acoperiseră ochii cu mâinile, ca să nu mai vadă nenorocirea fără de scăpare din jur. Stăteau cu toţii neclintiţi, nu era unul să mai poată face vreo mişcare. Alţii zăceau încremeniţi în ochiurile de apă mlăştinoasă, şi nici măcar nu încercau să se ridice.

Lucrul cel mai înfiorător era numărul imens al blestemaților. Parcă tot fundul craterului nu era altceva decât trupuri și capete.

Şi pe Sfântul Petru îl cuprinse o nouă neliniște.

Ce-ar fi să n-o găsească? îi spuse

atunci lui Dumnezeu.

Dumnezeu se uită la el cu ochi la fel de trişti ca mai înainte. Ştia foarte bine că Sfântul Petru nu trebuia să-şi facă griji şi să se îndoiască de înger. Dar Sfântul Petru vedea că îngerul nu dădea semne s-o găsească pe mama lui prin tot puhoiul acela de păcătoşi. își întinsese aripile și plutea încolo și-n- coacc deasupra prăpastiei, căutând-o.

Deodată, un biet păcătos îl zări pe înger. Alergă spre el, își întinse brațele și strigă:

- la-mă cu tine, ia-mă cu tine!

Şi atunci prinseră parcă imediat cu toţii viaţă. Toate milioanele şi milioanele de păcătoşi care zăceau fără vlagă în iad dădură năvală în acelaşi moment şi, întinzându-şi braţele, îl chemară pe înger să-i ia cu el şi să-i ducă în binecuvântatul rai.

Strigătele lor ajungeau până sus, unde erau Dumnezeu și Sfântul Petru, și inimile le tremurau de tristețe auzindu-le.

îngerul pluti multă vreme deasupra blestemaților, dar în timp ce se legăna de colo-colo încercând s-o descopere pe cea după care venise, toți ceilalți se îmbulzeau spre el, ca măturați de vârtejuri. în fine, îngerul o zări pe cea după care fusese trimis. Iși așeză aripile pe spinare și o luă în jos iute ca fulgerul. Sfântul Petru, mirat, scoase un strigăt de bucurie când văzu că îngerul întinde un braţ, o prinde pe mama lui pe după umăr și-o ia cu el în sus.

— Binecuvântat fie cel ce-mi aduce mama lângă mine! spuse sfântul.

Dumnezeu îşi aşeză uşurel mâna pe umărul Sfântului Petru, dându-i parcă de înţeles că nu trebuie să se bucure prea devreme.

Dar Sfântul Petru era cât pe ce să plângă de fericire că maică-sa e salvată. Şi nu-şi putea închipui că o să-i mai poată despărți ceva. Mai mare îi fu bucuria când văzu că, oricât de iute fusese îngerul, tot mai izbutiseră câțiva păcătoşi să se prindă de mama lui, ca să fie şi ei duşi în rai odată cu ea.

Trebuie să fi fost cam doisprezece cei care se agățaseră cu nădejde de bătrână, și Sfântul Petru își spuse că era mare cinste pentru mama lui să-i ajute pe atâția nefericiti să scape de osânda iadului.

Nici îngerul nu fă.cea nimic să-i împiedice. Povara nu părea să-l îngreuneze, ci urca și urca și dădea la fel de uşor din aripi de parcă ar fi cărat spre cer un pui de pasăre.

Dar atunci Sfântul Petru văzu că mama lui începe să se descotorosească de blestemății care se prinseseră de ea. Le apuca mâinile și le desfăcea încleștarea, așa că unul după altul se prăvăleau în iad.

Sfântul Petru auzea bine cât de fierbinte o rugau, dar se părea că bătrâna n-are de gând să lase pe nimeni altcineva să fie mântuit. Se elibera de tot mai mul ţi şi-i lăsa să se prăbuşească în suferinţă. Şi când se prăbuşeau, toată bolta cerească răsuna de vaiete şi blesteme.

Atunci Sfântul Petru îi strigă mamei și o rugă să fie milostivă, dar ea n-avea urechi s-audă așa ceva, ci tot după voia ei făcea.

Sfântul Petru văzu că îngerul zboară tot mai încet pe măsură ce povara îi devine mai uşoară. Şi sfântul se îngrozi atât de mult, că nu se mai putu ţine pe picioare, ci căzu în genunchi.

Până la urmă, mai rămase doar un singur osândit agăţat de mama sfântului. Era o tânără care i se atârnase bătrânei de gât şi se tânguia şi se ruga, foarte aproape de urechea bătrânei, s-o lase şi pe ea să intre în binecuvântatul rai.

îngerul ajunsese cu cele două atât de

aproape, că Sfântul Petru întinse mâinile ca s-o ia în brațe pe mama lui. îngerul trebuia să mai bată doar de câteva ori din aripi și ajungea pe munte.

Numai că îngerul nu mai dădea din aripi. Și le ținea cu totul nemișcate și fața i se făcuse neagră ca noaptea.

Pentru că bătrâna tocmai își întinsese mâinile spre spate, apucase braţele femeii care i se agăţase de gât, le zgâlţâia, le trăgea, și până la urmă izbuti să-i desfacă încleştarea eliberându-se și de această ultimă osândită.

Când blestemata căzu, îngerul coborî și el câțiva stânjeni. Părea că nu mai are putere să dea din aripi.

O privi cu adâncă tristeţe pe bătrână, braţul cu care o ţinea de mijloc îşi desfăcu strânsoarea, şi-i dădu drumul să cadă, de parcă acum, singură, cântărea prea mult pentru puterile lui.

După care, cu o singură bătaie de aripi, se săltă în rai.

Slănini Petru rămase mult timp în genunchi suspinând, cu Dumnezeu alături de el, în tăcere.

— Sfinte Petre, nicicând nu mi-aș fi închipuit că odată ajuns în rai ai să verși atâtea lacrimi, spuse în cele din urmă Dumnezeu.

Atunci, bătrânul slujitor al lui Dumnezeu își ridică ochii și răspunse:

— Ce fel de rai e ăsta, în care aud vaietele celor dragi mie și văd suferințele semenilor mei?

Chipul lui Dumnezeu se întunecă de o mare mâhnire.

— N-am dorit eu cel mai mult să vă dau tuturor raiul unei nesfârșite și luminoase fericiri? N-ai înțeles că tocmai de aceea am coborât printre oameni și i-am învățat să-și iubească aproapele precum se iubesc pe ei înșiși? Atâta timp cât oamenii nu fac asta, nu vor găsi nici un adăpost, nici un loc pașnic, nici în cer, nici pe pământ, unde să nu le dea de urmă durerea și nenorocirile.

Prințesa clin Babilon

ra o scară întunecată de iarnă în căsuţa de lemn din Skrolycka. Kattrina, nevasta, şedea la vârtelniţă şi torcea, iar pisoiul, ghemuit în poala ei, torcea şi el în felul lui. Bărbatul femeii, Jan Andersson, şedea lângă sobă, cu spatele la foc. Tăiase lemne toată ziua în pădurea lui Erik din Falia, aşa că nu-i putea nimeni cere să pună mâna la treabă şi acasă. Kattrina nu-l dojenea niciodată că nu făcea decât să se joace şi să stea de vorbă cu fetiţa lor, care în iarna aceea împlinea cinci ani.

Kattrina era dusă pe gânduri și nu prea asculta la ce vorbeau bărbatul și copila. Dar asupra *unui lucru* insista foarte tare. Nu suporta să-l audă pe Jan că-i bagă în cap fetiței ce frumoasă e, ce aparte, așa cum îi plăcea lui să-i spună tot timpul. Pentru că știa Kattrina că, dacă Klara Gulia

începea de mică să aibă fumuri, nu va ieși niciodată din ea un om înțelept.

Era greu cu Jan, fiindcă mereu găsea să-i spună fetiței o sumedenie de lucruri care puteau să i se urce la cap. Dar în seara aceea, Kattrina era cât se poate de liniștită, pentru că bărbatul povestea ceva care se întâmplase cu mult timp în urmă, când Dumnezeu făcuse pământul și când oamenii începuseră să-l umple. Acum, tocmai îi spunea despre turnul Babei, așa că era de sperat că n-o să-i împuie copilei capul cu prostiile obișnuite.

"Ei, și cărau lut, povesteajan, și făceau cărămizi, și stingeau var, și ridicau schele, și turnul creștea zi după zi.

Şi ştiau ei că Domnului nostru nu-i plăcea că făceau turnul ăsta, dar nu-i ceruseră încuviinţarea, fiindcă își puseseră în cap să-l ridice până la cer, ca să vadă și ei cum era pe-acolo.

— Ascultaţi, oameni buni! le-a zis Dumnezeu. Vă spun acum pentru ultima oară că, dacă nu plecaţi de-aici şi nu vă lăsaţi de construit, o să fiu nevoit să trimit o nenorocire peste voi. Şi o să fie o nenorocire de care n-o să mai scăpaţi niciodată, şi nimeni n-o să vă poată sări în

ajutor.

Numai că oamenii își ziceau că Dumnezeu o să fie, ca întotdeauna, îngăduitor. Merseră mai departe cu turnul, care se înălţa tot mai mult pe zi ce trecea.

Şi atunci Dumnezeu le încurcă limbile. Adică, până în ziua aceea, se înțelegeau când vorbeau unul cu altul, dar acum, gata cu bucuria asta.

Când meşterii zidarii voiau să spună: «Dă-mi lut!», spuneau în loc de asta: «Kolvippen, kolvappen!» Şi când ucenicii voiau să-i întrebe pe meșteri de ce anu-

me aveau nevoie, ziceau: «Erbe derbe, mirbe, mar- be?» Şi atunci, nu era de mirare că nu se înțelegeau.

Meşterii credeau că ucenicii râd de ei, dar când voiau să spună: «Vorbiţi ca lumea!», le spuneau în loc: «Ullen dullen dorf!» Şi când ucenicii voiau să-i întrebe de ce arătau aşa de supăraţi, nu puteau scoate din gură decât: «Abracadabra?»

Atunci, meșterii și ucenicii se supărau atât de tare, că se încăierau și începea ditamai bătaia.

Din ziua aceea, se termină cu prietenia

dintre oameni și nu-i mai păsă nici unuia de turn. Plecară cu toții de-acolo, care încotro."

Când Jan ajunse la partea asta a povestirii, se uită pe furiș la Kattrina. Roata de tors se oprise. Lui Jan i se păru că și nevasta, și pisoiul adormiseră, așa că el își continuă povestea. Coborî doar puţin vocea.

"Dar printre toți oamenii care fuseseră acolo, la Babilon, și ridicaseră turnul, erau și un rege și o regină care aveau o micuță prințesă. Şi prințesa începu și ea să vorbească într-un fel atât de neobișnuit, că nimeni, nici măcar părinții ei, nu mai pricepea un cuvânl.

Atunci, regele și regina n-o mai ținură la ei la palat, ci o goniră de-acasă, și fetița trebui să plece singură în lumea largă.

Şi plecă fetiţa, dar se înţelege cât de nefericită era. Nu ştia cine putea să-i iasă în cale. Dac-ar fi văzut-o, urşii şi lupii ar fi înfulecat într-o clipită o prinţesă adevărată şi atât de fragedă.

Şi totuşi, aşa frumuşică şi micuţă cum era, nu-i făcu nimeni nici un rău.

Nu, dimpotrivă. Toţi cei cu care se întâlnea se apropiau, îi spuneau bună ziua, dădeau mâna cu ea şi o întrebau încotro se duce. Dar când răspundea, nimeni nu pricepea o vorbă, şi atunci nu le mai păsa de ea.

Şi fiindcă era aşa de drăguţă şi cu haine alese pe ea, n-avea decât să se oprească la un palat sau la un conac, că i se şi deschideau larg uşile şi era poftită înăuntru. Însă de îndată ce deschidea gura şi lumea auzea ce limbă ciudată vorbeşte, micuţa prinţesă era nevoită să-şi vadă din nou de drum.

în fine, după ce hoinări prin toate regatele lumii, ajunse într-o seară lângă o pădure mare de tot și, după ce o străbătu, se opri la o căsuță de lemn atât de joasă, că abia izbuti să-i treacă pragul. După ce intră, spuse «Bună seara!».

înăuntru, nevasta torcea, iar bărbatul ei şedea lângă sobă să se încălzească. Şi când văzură că le intrase în casă un oaspete, spuseră şi ei «Bună seara!».

Atunci, prințesa se bucură nespus de mult, fiindcă oamenii din căsuța aceea vorbeau de-i putea înțelege. Prințesa avu însă grijă să nu le spună de la început cum stau lucrurile.

- Cum se numește casa asta? zise ea ca să-i pună la încercare.
- Se numeşte Skrolycka, răspunseră ei imediat.

Nu-și mai încăpea în piele de bucuroasă ce era, dar se gândi să-i mai pună o dată la încercare.

- Şi cum se numeşte limba pe care-o vorbiţi la voi în casă?
- E limba vărmlandeză[†], spuseră cei din casă.

Atunci prințesa se apropie de dânșii și-i rugă s-o lase să rămână la ei, pentru că era

† Värmland este regiunea Suediei unde s-a născut Selma Lagerlöf, iar *inländska* (värmlandrza), dialectul vorbit în acea regiune. (N.l.) singurul loc din lume unde oamenii înțelegeau ce zicea.

Dar în lumina focului din sobă, gazdele văzură că era o prințesă din Babilon, și-i spuseră că se rătăcise. Şi că n-avea cum să se simtă bine la ei. Limba lor se vorbea în toate gospodăriile din Värmland, așa că putea să-și aleagă orice alt loc ar fi dorit.

Dar micuţa prinţesă nici nu voia să audă.

— Nu, spuse ea, văd c-am nimerit bine. Şi vreau să rămân aici, fiindcă aici vă pot fi de folos şi pot aduce bucurie."

Micuţa Klara Gulia stătuse nemişcată în braţele tatălui ei, Jan, şi ascultase, făcând ochii tot mai mari de uimită ce era. Acum, când Jan îşi termină povestea, fetiţa mai rămase puţin tăcută, dar pe urmă întoarse capul şi îşi plimbă privirea prin toată căsuţa lor, de parcă n-o mai văzuse niciodată.

 Ei, acum e bine aşa cum e, am să mai stau o vreme, spuse fetiţa în cele din urmă.
 Dar când mă fac mare, mă întorc de undeam venit.

Lui Jan nu-i prea plăcu ce auzise. Partea proastă era că nevasta lui, Kattrina, se trezise și auzise ultimul schimb de cuvinte:

 Vezi? spuse ea. Aşa-ţi trebuie dacă o faci pe copilă să-şi închipuie că e cine ştie ce de capul ei!

Cursa ele şoareci fost odată un bărbat care bătea drumurile și vindea curse de șoareci, făcute din sârmă de oţel. Le meșterea el singur în orele libere, cu material căpătat de milă prin prăvălii sau pe la conace. în orice caz, prea mult nu câștiga cu negoţul ăsta, încât trebuia să se mai ocupe și cu cerșitul sau cu furtișagul ca să-și poată duce zilele. Dar și așa, hainele atârnau pe el ca vai de lume, obrajii îi erau supţi și foamea îi lucea în ochi.

Nimeni nu-şi poate închipui cât de plicticoasă şi searbădă e viaţa unui călător pribeag, care merge şi merge pe unde-l duc picioarele şi n-are drept tovarăş de drum decât propriile-i cugetări. Dar într-o bună zi îi trecu prin minte un gând care i se păru de-a dreptul hazliu. Bineînţeles că tot la cursele lui de şoareci cugeta, când aşa, deodată, îl străfulgeră ideea că toată lumea din jur, lumea întreagă, cu ţări şi mări,

orașe și sate, nu era altceva decât o mare cursă de șoareci. N-avea alt rost decât să pună o momeală oamenilor: plăceri și bogății, case și mâncare, căldură și haine, întocmai cum se pune brânză și slănină în cursa de șoareci; de îndată ce se lasă cineva momit, haț!, cade în cursă, și astfel se sfârseste totul.

Nici cu el nu fusese prea blândă lumea asta, aşa că se bucură tare mult că-i trecuse prin cap gândul acela urât la adresa ei. Multă vreme i-a făcut mare plăcere să-şi omoare plictisul hoinărelilor gândin- du-se la unele cunoştințe de-ale lui care se lăsaseră prinse în cursa asta periculoasă, sau la altele, care încă dădeau târcoale momelii.

Intr-o seară întunecată, pe când mergea târându-și cu greu picioarele, zări o căsuță cenușie la marginea

drumului, bătu la uşă să întrebe dac-ar putea să înnopteze acolo și fu primit. Proprietarul, un bătrânel fără nevastă și copii, nu-i deschise uşa strâmbând din nas, cum se întâmpla de obicei. Dimpotrivă, era bucuros că avea cu cine să mai schimbe o vorbă în singurătatea lui. Puse imediat pe foc oala de terci și-i pregăti drumeţului cina. Pe urmă, își luă sulul de tutun și tăie din el o bucată mai mare, ca să ajungă și pentru pipa străinului, și pentru a lui. După aceea, aduse niște cărţi vechi de joc și jucară popa prostul până se făcu ora de

culcare.

Bătrânul se arătă generos nu numai cu terciul și tutunul, ci și cu încrederea pe care i-o arătă străinului. Ii povesti oaspetelui său că pe vremuri, în zilele lui bune, fusese arendaș la moșia de la Ramsjo și lucrase lângă conac. Acum, când nu mai putea munci cu ziua, trăia din laptele vacii. Și chiar că era nemaipomenită văcuţa lui. Nu era zi să nu dea lapte pentru fermă, și luna dinainte câștigase treizeci de coroane.

Poate că se citea oarecare neîncredere pe chipul străinului, pentru că bătrânul se ridică, merse până la fereastră, luă o pungă de piele agăţată într-un cui bătut direct în cercevea şi scoase de acolo trei bancnote mototolite a câte zece coroane. I le flutură oaspetelui în faţa ochilor, clătină din cap plin de importanţă, după care le puse înapoi în pungă.

A dona zi, se sculară amândoi devreme. Arendaşul se grăbea să-şi mulgă vaca, iar celuilalt nu-i venea să mai sica în pal când stăpânul casei era în picioare.

Ieşiră din casă în același timp. Arendașul încuie ușa și puse cheia în buzunar. Străinul își luă cursele de șoareci, spuse mulţumesc și la revedere și fiecare își văzu de-ale lui.

Dar după o jumătate de oră vânzătorul de curse de șoareci se afla din nou în faţa uşii. Nu încercă să intre, ci se apropie de fereastră, sparse un geam, îşi vârî pe-acolo mâna şi apucă punga cu cele treizeci de coroane. Scoase banii şi-i puse în buzunar. Apoi atârnă cu grijă punga la loc şi-şi văzu de drum.

Umbla cu banii în buzunar și era foarte mulțumit că fusese așa de isteț. înțelegea, desigur, foarte bine că o bucată de vreme nu mai putea îndrăzni să meargă pe drumul mare, ci trebuia s-o ia prin pădure. În primele ore nu-i fu deloc greu. însă pe la mijlocul zilei se schimbară lucrurile, fiindcă pădurea în care nimerise te zăpăcea, și cărările erau încâlcite. Dădea să meargă într-o anume direcție și nu era chip, pentru că potecile o luau aiurea, ba încolo, ba încoace. Merse el ce merse și, fiindcă nu mai ieșea odată la lumină, pricepu într-un târziu că se învârtise tot timpul în cerc.

În clipa următoare își aduse aminte de gândul acela că lumea întreagă e o cursă de șoareci. Venise acum rândul lui. Se lăsase ispitit de o momeală și căzuse în plasă. Pădurea, trunchiurile copacilor, crengile, tufișurile, pomii doborâți de vânt, toată pădurea asta de nepătruns îl

înconjura ca o închisoare din care n-avea să mai scape niciodată.

Era aproape sfârşitul lui decembrie şi se lăsa deja întunericul peste pădure. Drumul era din ce în ce mai primejdios şi el tot mai cătrănit, tot mai disperat. Până la urmă, se prăbuşi mort de oboseală şi încredinţat că-i sunase ceasul.

Când să pună capul pe pământ, auzi un zgomot, un bocănit puternic şi regulat. Navea cum să se înşele. Se ridică în capul oaselor. "Astea-s lovituri de ciocan de la o fabrică", își zise. "Trebuie să fie oameni prin apropiere." Cu ultimele puteri, se ridică în picioare şi porni, clătinându-se, spre locul de unde venea zgomotul.

*

Fabrica din Ramsjö, azi desfiinţată, era nu demult o uzină mare de prelucrare a fierului; avea cuptor de topire, laminor şi foijărie. Pe timp de vară, şlepuri şi cargoboturi încărcate până la refuz alunecau, rânduri-rânduri, de-a lungul canalului până la un lac foarte mare, şi iarna, drumurile din apropierea uzinei erau negre de zgura care curgea din cărucioarele cu mangal.

într-una din nopțile lungi și întunecate din preajma Crăciunului, meșterul fierar ședea împreună cu ajutorul lui în forjăria neagră, lângă cuptor, așteptând ca fonta să fie gata de pus pe nicovală. Se ridicau tot timpul, ba unul, ba celălalt, să învârtă câteva clipe cu un drug de fier masa încinsă, și se întorceau leoarcă de sudoare, cu toate că n-aveau pe dânșii, ca de obicei, decât o cămașă și o pereche de saboţi.

În forjărie se auzeau mereu tot felul de zgomote. Foalele pocneau și cărbunele arzând trosnea. Și apoi, zornăitul puternic atunci când un băieţandru băga cu lopata cărbune în cuptor. Afară vâjâia râul, și crivăţul biciuia ploaia care răpăia pe acoperișul de ţiglă.

Cu atâta hărmălaie, fierarii nu băgară de seamă că cineva deschisese poarta și intrase în forjărie, până ce nu-l văzură pe străin stând chiar lângă vatră.

Ce-i drept, se mai întâmpla ca luminiţa cernută prin geamurile înnegrite de cenuşă să atragă câte un drumeţ pribeag care, neavând unde să înnopteze, intra să se încălzească lângă foc. Aşa că fierarii îi aruncară în grabă nou-venitului o privire nepăsă- toare. Arăta ca toţi ceilalţi de teapa lui: barbă lungă, murdar, jerpelit. Pe piept i se bălăbănea un mănunchi de curse de şoareci.

Străinul ceru voie să poposească acolo, și maistrul fierar încuviință dând din cap dispreţuitor, dar nu se obosi să-i adreseze vreun cuvânt.

Călătorul nu spuse nici el nimic. Nu venise să vorbească, ci să-și încălzească oasele și să doarmă.

În zilele acelea, proprietarul fabricii era o persoană însemnată, și cea mai mare dorință a lui era să pună pe piață fier de bună calitate. Avea grijă zi și noapte ca lucrătorii să-și vadă de treabă cum se cuvine, iar acum se întâmplă să vină întruna din inspecțiile lui nocturne.

Bineînţeles că dădu în primul rând cu ochii de matahala de coate-goale, care se apropiase atât de mult de cuptor, că-i ieşeau aburi din zdrenţe. Dar patronul, spre deosebire de fierarii care abia dacă se uitaseră la străin, se apropie de el, îl cercetă de sus până jos şi-i smulse pălăria moale cu boruri late, ca să-i vadă mai bine chipul.

— Păi sigur, tu ești, Nils Olof! spuse patronul. Dar vai, în ce hal ai ajuns!

Vânzătorul de curse de șoareci nu-l văzuse în viața lui pe patronul fabricii din Ramsjö și habar n-avea cum îl cheamă. Dar, își zise el, dacă un domn atât de distins îl lua drept o veche cunoștință, poate ar fi avut ceva de câștigat dacă se lăsa prins în jocul lui. Așa că se gândi să nu-i spulbere imediat convingerea.

- Da, din păcate, am luat-o rău la vale.
- N-ar fi trebuit să-ţi dai demisia din armată, spuse patronul. Acolo a fost greşeala. Dacă aş mai fi fost atunci în post, nu s-ar fi întâmplat aşa ceva. Asta e! Bineînţeles, acum ai să vii acasă la mine.

Dar călătorului nu-i convenea să meargă la conac și proprietarul să-l primească de parcă ar fi fost vechi camarazi de regiment.

— Nu, Doamne fereşte! spuse el îngrozit.

Se gândea la cele treizeci de coroane. Dacă mergea la conac, era ca și cum ar fi intrat de bunăvoie în gura lupului. Nu voia decât să doarmă la fierărie și apoi, pe nesimtite, să se facă nevăzut.

Patronul credea că omului îi era rușine cu înfățișarea lui mizerabilă. — Să nu-ţi închipui că am o casă atât de frumoasă încât să nu te poţi arăta acolo, spuse patronul. Elisabet a murit, după cum poate ai auzit. Fiii mei sunt plecaţi în străinătate, aşa că nu mai e nimeni altcineva în casă, doar fiica cea mare şi cu mine. Tocmai vorbeam cât de trist c fără musafiri de Crăciun. Hai, vino, ca să nu ne rămână prea mult din bucatele de Crăciun.

Dar cum străinul o ţinea una şi bună că nu şi nu, patronul înţelese că trebuia s-o lase moartă.

— Văd că domnul căpitan de cavalerie von Stăhle preferă să rămână aici cu tine, Stjernstrom, îi zise patronul meșterului fierar și făcu stânga-mprejur.

Dar în sinea lui râdea când a plecat, și fierarii, care-l cunoșteau, pricepuseră că patronul nu-și spusese încă ultimul cuvânt.

Nu trecu nici o jumătate de ceas, că se și auzi huruitul roților unei trăsuri oprind în dreptul fierăriei, și-și făcu apariția un alt vizitator. De data asta nu era patronul, ci fiica lui. O trimisese, desigur, în speranța că avea să izbutească mai repede să-l înduplece pe străin.

Fata intră urmată de un servitor care ducea pe braţ o haină de blană. Nu era chiar frumoasă, n-avea nimic deosebit şi părea foarte sfioasă. în forjărie totul arăta la fel ca în fiecare noapte. Maistrul fierar și ajutorul lui ședeau pe bancă, fierul și cărbunele ardeau în cuptor. Străinul se întinsese pe podea, cu capul pe o bucată de fontă, și-și trăsese pălăria peste ochi. De îndată ce-l văzu, fata se duse la el și-i scoase pălăria. Era limpede că bărbatul obișnuia să doarmă iepurește, așa că, speriat la culme, sări imediat în picioare.

— Mă cheamă Edla Willmansson, spuse tânăra. Tata a venit acasă și mi-a spus că domnul căpitan de cavalerie dorește să doarmă la fierărie în noaptea asta, și atunci l-am rugat să-mi dea voie să vin până aici ca să-l aduc pe domnul căpitan la noi acasă. îmi pare foarte rău că domnul căpitan se află într-o situație atât de grea.

Se citea compătimire în ochii ei trişti, şi atunci îşi dădu seama că bărbatului îi era frică. "Ori a furat ceva, ori a fugit din închisoare", îşi spuse fata şi adăugă repede:

— Domnul căpitan poate fi sigur că va pleca de la noi la fel de liber precum a venit. Dar rămâneţi cu noi de Ajun!

Rosti aceste cuvinte cu multă căldură, și probabil că vânzătorul de curse de șoareci căpătă încredere în ea. — Nici prin cap nu-mi trece să-i fac necazuri domnișoarei, spuse el. Vin îndată.

Luă blana pe care servitorul i-o întinsese cu o plecăciune adâncă, și-o puse peste zdrențe și o urmă pe tânăra domnișoară la trăsură, fără să le arunce măcar o privire fierarilor încremeniți de mirare.

Avea însă presimţiri rele în drum spre conac. "Vai, vai, de ce i-am luat eu omului ăluia banii?" se gândea el. "Am căzut în plasă şi n-o să mai scap niciodată."

*

A doua zi era Ajunul, și când patronul intră în sufragerie să-și ia micul dejun, se gândea mulțumit la vechiul lui camarad de regiment, pe care-l reîntâlnise cu totul pe neașteptate.

- În primul rând, trebuie să avem grijă să-l mai întremăm puţin, îi spuse el fiică-sii, care trebăluia pe lângă masă. Şi pe urmă am să aranjez într-un fel ea sa aibă şi altceva de făcut decât să bată ţara în lung şi în lat şi să vândă curse de şoareci.
- E de neînțeles că a putut ajunge în halul ăsta, spuse fata. Ieri n-am văzut nimic la el care să dea impresia c-ar fi fost vreodată un om cultivat.
 - Ai puţintică răbdare, fetiţa mea, zise

tatăl. Spălat și pus la punct, o să fie cu totul altceva. Era stingherit ieri. Să vezi că odată cu zdrențele o să-și lepede și de prinderile de vagabond.

Şi tocmai când patronul spunea vorbele astea, se deschise uşa şi străinul păşi în cameră. Păi da, acum era câtj se poate de curat şi de îngrijit. Servitorul îi făcuse baie, îl tunscsc şi-i tăiase barba. Purta un (osiuin frumos de zi dc-al patronului, cămaşă albă

< n guler scrobit şi pantofi închişi.

Dar i n toată ţinuta asta frumoasă, patronul nu părea toe mai mulţumit. II privea încruntat: era lim- p< d< < i văzânelu-l pe străin la flacăra focului din vatră pntns<' da greş, dar acum, la lumina zilei, n-avea

- < nm sa-l ia elrept o veche cunoștință.
- Ce-nseamnă toate astea? rosti patronul cu voce tunătoare.

Străinul nu încercă să se prefacă. înțelegea prea bine că minunea luase sfârșit.

— Nu-i vina mea, domnule patron, spuse omul. Nu m-am dat niciodată drept altceva decât un negustor amărât, și am cerut doar îngăduinţa să înnoptez la fierărie. N-am făcut nici un rău. N-am decât să-mi pun iar zdrențele pe mine și să-mi văd de drum.

— Păi stai puţin, spuse patronul, căzând pe gânduri. Chiar cinstit n-ai fost. Asta trebuie să recunoşti. Şi nu m-aş mira dacă şi comisarul ar vrea să ne spună ce părere are.

Călătorul făcu doi paşi înainte și bătu cu pumnul în masă.

— Acum vreau să-i spun eu domnului patron cum stau lucrurile, zise el. Lumea întreagă nu-i decât o cursă mare de șoareci. Ți se întind doar resturi de brânză și bucățele de slănină, și sărăntocul care ia din ele e împins la pierzanie. De altceva mai bun n-are parte. Și dacă s-o întâmpla acum ca domnul comisar să mă bage în pușcărie pentru chestia asta, păi atunci ar trebui să se gândească domnul patron că poate o să vină cândva ziua când și domnul patron va tânji după o bucată zdravănă de slănină și va cădea în cursă.

Patronul pufni în râs.

— 1 .e-ai zis bine, să ştii. Poate îl lăsăm în pace pe comisar în ziua de Ajun. Dar vezi-ţi de drum cât poţi de repede.

Când bărbatul deschidea uşa să plece, fiica patronului spuse:

— Eu zic să mai stea și azi la noi. Nu vreau să plece.

Şi se repezi să închidă uşa.

— Ce Dumnezeu faci? spuse tatăl.

Fiică-sa stătea acolo încurcată și nu prea știa ce să răspundă. în dimineața aceea se simțise fericită gândindu-se cât de frumos și plăcut va aranja totul pentru bietul om, sărac și înfometat. La gândul ăsta nu putea renunța prea ușor, și de aceea trecea acum de partea lui.

— Mă gândesc şi eu la străinul ăsta, spuse tânăra. Tot anul nu se oprește din mers, și poate că nu există nici un locșor în toată ţara unde să fie bine-venit, unde să găsească puţină linişte. Pe oriunde ajunge, e alungat. Ii e mereu teamă să nu fie arestat și luat la întrebări. Vreau tare mult să aibă și el o zi de tihnă aici, la noi, una singură în tot anul.

Patronul bolborosi ceva în barbă. Nu-i venea să se împotrivească fiică-sii.

- Totul a fost o greșeală, zise tânăra mai departe, dar, oricum, nu cred că putem da afară un om pe care l-am poftit la noi în casă și căruia i-am făgăduit puţină bucurie de Crăciun.
- Predici mai abitir ca un preot, spuse patronul. Nădăjduiesc doar să nu te căiești.

Tânăra îl luă de mână pe străin și-l conduse la masă.

- Luați loc și mâncați! le spuse fata,

fiindcă înțelesese că tatăl ei se înmuiase.

Fără să scoată o vorbă, vânzătorul de curse de şoareci se aşeză și luă din ce era pe masă. Dar își ridica mereu ochii s-o privească pe tânăra căreia îi fusese milă de dânsul. Pentru ce-o făcuse? Ce istorie afurisită putea fi la mijloc?

Pe urmă trecu și Ajunul, cam la fel cum trece de fiecare dată la Ramsjö. Străinul nu-i stânjenea prea tare, pentru că mai tot timpul dormea. Toată dimineaţa zăcu pe canapea într-una din camerele de oaspeţi și dormi fără întrerupere. II treziră la ora prânzului, să se înfrupte și el din bucatele de Crăciun. Dar după prânz se culcă la loc. Parcă de ani și ani de zile nu se mai întâmplase să poată dormi în linişte și siguranţă ca la Ramsjö.

Seara, când luminiţele fură aprinse în brad, îl treziră din nou. Rămase câteva clipe în picioare în salon, clipind tot timpul, de parcă-i făcea rău lumina. Pe urmă, dispăru din nou. După două ore, îl mai treziră o dată să mănânce peştele şi budinca de orez.

De cum se ridicară cu toții de la masă, străinul se duse la cei de față, mulțumi fiecăruia în parte și le ură noapte bună. Când ajunse în dreptul fetei, află că hainele de pe el erau un dar de Crăciun din partea tatălui ci. Nu trebuia să le înapoieze. Şi dacă avea plăcerea să mai petreacă şi următorul Ajun într-un loc unde să se poată odihni în linişte şi unde putea fi sigur că nu i se va întâmpla nimic rău, era bine-venit.

Vânzătorul de curse de șoareci rămase tăcut. Se uită doar lung la fată, grozav de uimit. În dimineața următoare, patronul și fiica lui se sculară din timp ca să meargă la utrenie. Oaspetele lor nu se trezise încă și-l lăsară să doarmă.

Pe la ora zece, întorcându-se în trăsură de la biserică, tânăra își simțea capul mai greu ca de obicei. La biserică, aflase că un arendaş de prin părțile locului fusese jefuit de un drumeț care vindea curse de şoareci.

 Ai văzut ce băiat cumsecade ai adus în casă? spuse tatăl. Mă întreb câte linguri de argint ne-au mai rămas la ora asta în dulap.

Nici bine nu se opri trăsura în faţa scării, că patronul îşi întrebă servitorul dacă străinul mai era în casă. Ii spuse imediat că la biserică auzise că omul e un hoţ. Servitorul răspunse că omul plecase şi că nu luase absolut nimic din casă. Dimpotrivă, lăsase un pacheţel pe care domnişoara Willmansson era rugată să-l primească în dar de Crăciun.

Tânăra deschise pachetul, care era atât de prost făcut, că se văzu imediat conţinutul. Scoase un strigăt de bucurie. Era o cursă de şoareci care avea înăuntru cele trei bancnote mototolite. Dar nu erau numai bancnotele. în cursa de şoareci mai era şi o scrisoare, scrisă stângaci şi cu litere mari:

Stimată și noblă Dansară,

Fincă Donşara fuse atâta de jantilă cu mine ziua ntreagă de parcă eram capiten de calaverie voiesc și io să fiu tot așa cu dânsa ca un capiten getbeget. Că nu voiesc săfie rușinată ca ținut în casă un pungaș ci săi dea napoi bani ceia lu moșu de lângă drum ce-a atârnat punga cu parale la gergevea să fie momeală la drumeți sărmani.

Cursa de şareci ie un dar de Crăciun de la un şarece cât pe ce să cadă pe veci în cursa lumi dacă nu era înălţat la grad de capiten fincatunci primi putere să scape.

Semnat cu pretnie și mare stimă

Capten de cadaveric fon Stole

Noaptea sfântă

ând aveam cinci ani, mi s-a întâmplat o mare nenorocire. Nici nu cred c-am avut o alta mai mare.

Atunci mi-a murit bunica din partea tatei. Până să moară, bunica se așeza zi de zi pe sofaua din colţul camerei şi ne spunea poveşti.

îmi amintesc doar că ne povestea și ne povestea, de dimineața până seara, și noi, copiii, ședeam tăcuți lângă ea și ascultam. Ce viață minunată! Nu mai erau copii care s-o ducă asa de bine ca noi.

Nu-mi amintesc prea multe despre bunica. Doar că avea un păr frumos, alb ca neaua, că mergea adusă de spate și că tot timpul împletea la câte-un ciorap.

îmi mai amintesc că după ce termina de spus câte o poveste îmi punea mâna pe cap și-mi zicea: "Şi toate astea-s adevărate, cum mă vezi și cum te văd."

Şi mi-aduc aminte că ne şi cânta, dar nu în fiecare zi. Intr-unui din cântece era vorba despre un cavaler și o zână a apelor, și refrenul era: "Rece suflă vântul, rece peste lac."

Şi mai ţin minte o rugăciune scurtă și o strofă dintr-nn psalm.

Din toate poveștile ei, nu-mi amintesc decât foarte puţine lucruri, vag și fără legătură. Numai de una îmi amintesc atât de bine, c-aș putea s-o spun și eu. E o poveste scurtă despre nașterea lui Isus.

Cam atât îmi amintesc eu de bunica. Dar povestea aceea, pe care-o știu și azi atât de bine, îmi lipsește cel mai mult acum, când bunica nu mai e.

îmi amintesc de dimineaţa când sofaua din colţ a rămas goală şi mi-era peste putinţă să înţeleg cum o să treacă orele zilei. Da, asta mi-aduc foarte bine aminte. Şi n-am să uit niciodată.

Şi-mi amintesc că noi, copiii, am fost duşi să-i sărutăm mâna moartei, dar ne era teamă. Atunci cineva ne-a spus că era ultima oară când îi puteam mulţumi bunicii pentru toată bucuria pe care ne-o dăruise.

Şi-mi amintesc că poveștile și cântecele au ieșit din casă împachetate într-un sicriu lung și negru și că s-au dus, și duse-au fost.

Parcă-mi dispăruse ceva din viață. Ca și

cum cineva ar fi închis uşa către o lume întreagă, o lume a mea, frumoasă şi fermecată. Până atunci, puteam intra şi ieşi după pofta inimii, iar acum nu mai ştia nimeni cum să deschidă uşa.

Şi-mi mai amintesc că noi, copiii, am învăţat după aceea, încetul cu încetul, să ne jucăm cu păpuşi şi jucării, şi să trăim ca alţi copii, şi atunci poate că cei din jur credeau că nu ne mai lipsea bunica, sau că am uitat-o.

Dar până şi azi, după patruzeci de ani, când îmi adun legendele despre Cristos auzite în ţările din Răsărit, îmi vine în minte legenda despre naşterea lui Isus pe care mi-o povestea bunica. Şi simt că vreau s-o mai povestesc o dată şi s-o pun şi pe ea în culegerea mea.

*

Era prima zi de Crăciun, când toţi ceilalţi plecaseră la biserică, în afară de mine şi de bunica. Cred că nu eram decât noi două în toată casa. Pe noi nu ne-au luat, fiindcă una era prea mică şi cealaltă prea bătrână. Eram supărate amândouă că nu ni se dăduse voie să mergem la utrenie şi să vedem lumânările de Crăciun.

Şi stând noi două aşa, singure, bunica a început să povestească.

"A fost odată un bărbat care a plecat în plină noapte să caute foc. Se oprea la fiecare casă, bătea la uşă și spunea:

— Dragii mei, ajutaţi-mă! Tocmai mi-a născut nevasta şi trebuie să fac un foc să-i încălzesc pe ea şi pe micuţ.

Dar era în mijlocul nopții și lumea dormea. Nimeni nu-i răspunse.

Bărbatul merse ce merse și într-un târziu zări departe de tot o văpaie lucitoare. Se duse într-acolo și văzu că focul ardea afară, în aer liber. O multime

de oi albe dormeau lungite împrejurul focului și un cioban bătrân ședea treaz șiși păzea turma.

Când bărbatul aflat în căutarea focului ajunse la oi, observă că la picioarele ciobanului dormeau trei dulăi. Omul se apropie, și atunci dulăii se treziră, își deschiseră larg boturile dând să latre, dar nu scoaseră nici un sunet. Blana de pe spate li se zbârlise, dinții ascuţiţi le străluceau și mai albi în lumina focului, și bărbatul văzu cum dulăii se năpustesc asupra lui. Simţi că un dulău îl apucă deun picior, altul de mână, altul de beregată. Dar fălcile și dinţii care trebuiau să-l muşte nu le dădeau ascultare dulăilor, și el nu păţi nimic.

Bărbatul voia să înainteze, ca să capete cc-i trebuia lui, dar oile dor

Până aici, bunica își depănase povestea în liniște, dar acum nu m-am putut abţine să n-o opresc.

- Dar de ce nu s-au mişcat?
- O să vezi tu îndată, îmi răspunse bunica și povesti mai departe.

"Când bărbatul ajunse lângă foc, ridică și ciobanul ochii. Era bătrân și arţăgos, aspru și deloc binevoitor cu oamenii. Văzând că se apropie de el un străin, înşfăcă o bâtă ascuţită, de care se folosea când își mâna turma, și o aruncă asupra bărbatului. Şi bâta veni drept înspre el, dar când să-l nimerească, îl ocoli și zbură pe lângă el departe, pe câmp."

Când bunica ajunse aici, iar am oprit-o.

— Bunico, dar de ce n-a vrut bâta să-l lovească pe bărbatul ăla?

Insă bunica nici nu se obosi să răspundă, ci povesti mai departe:

"Bărbatul se apropie de cioban și-i spuse:

— Dragul meu, ajută-mă și dă-mi și mie puţin foc! Tocmai mi-a născut nevasta și trebuie să fac focul ca să-i încălzesc pe ea și pe copilaș.

Ciobanul ar fi vrut mai degrabă să spună nu, dar când se gândi că dulăii nu-l putuseră vătăma pe bărbat, că oile n-o luaseră la goană de frica lui, iar bâta nu voise să-l doboare, i se făcu puţin frică şi nu îndrăzni să nu-i dea ce-i ceruse.

 Ia cât îţi trebuie! îi spuse ciobanul bărbatului.

Focul era aproape stins. Nu mai rămăseseră nici butuci, nici rămurele, ci doar o grămadă mare de jăratic, și străinul n-avea cu el nici lopată, nici căuş în care să ducă acasă cărbunii aprinși.

Ciobanul, văzând asta, spuse încă o dată:

— Ia cât îţi trebuie!

Şi se bucura că bărbatul n-o să poată lua nici un pic de foc.

Dar el se aplecă și culese jăratic din cenușă cu mâinile goale și-l puse în mantaua de pe el. Cărbunii încinși nu-i arseră nici mâinile, nici mantaua, și bărbatul merse cu ei ca și cum ar fi dus nuci sau mere."

Aici am oprit-o a treia oară pe povestitoare:

- Bunico, dar de ce n-au vrut cărbunii să-l ardă pe bărbat?
- Aşteaptă şi-ai să vezi, spuse bunica şi povesti mai departe:

"Când ciobanul acela rău și arțăgos văzu toate astea, începu să se întrebe: «Oare ce fel de noapte o fi asta, că dulăii nu muşcă, oile nu se sperie, bâta nu omoară și focul nu arde?» II chemă înapoi pe străin și-l întrebă:

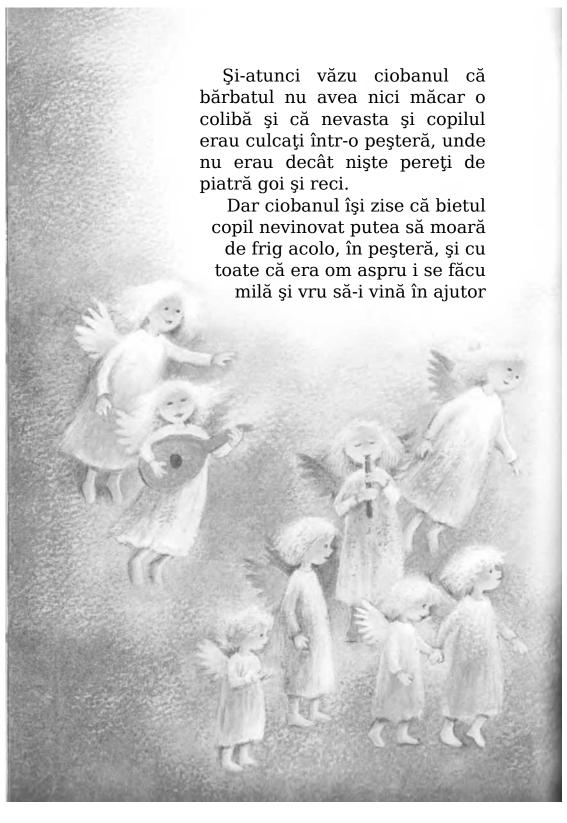
— Ce fel de noapte e asta? Şi cum se face că toate lucrurile se milostivesc de tine?

Bărbatul răspunse atunci așa:

— Asta nu pot să-ţi spun eu dacă nu vezi tu singur.

Şi voi să plece mai departe, ca să poată face cât mai repede focul și să-și încălzească nevasta și copilul.

Ciobanul își zise atunci că n-ar vrea să-i piardă urma bărbatului înainte de-a afla și el ce însemnau toate' astea. Se ridică și merse după dânsul până când bărbatul ajunse la casa lui.

din ea o blană de oaie, i-o întinse bărbatului și-i spuse să-și culce copilul pe ea.

Dar exact în clipa în care dovedi că putea să fie milostiv și el i se deschiseră ochii și văzu ceea ce înainte nu putuse să vadă, și auzi ceea ce înainte nu putuse să audă.

Văzu că era înconjurat de un alai des de îngerași cu aripi de argint. Și fiecare înger avea în mână câte un instrument de coarde, și cântau toți cu voce tare că în noaptea aceea s-a născut Mântuitorul care avea să izbăvească lumea întreagă de păcate.

Atunci pricepu că toate lucrurile erau atât de bucuroase în noaptea aceea, că nu voiau să facă nici un rău.

Şi erau îngeri nu numai în jurul vetrei, ci peste tot. Erau îngeri în peşteră, afară pe munte şi alţii sub cer, zburând în văzduh. Veneau stoluri-stoluri pe drum, şi când ajungeau în dreptul peşterei, aruncau câte o privire copilului.

Se auzeau strigăte de slavă, de bucurie, și erau cântece, și jocuri, și ciobanul vedea toate astea în negura nopții, unde până atunci nu putuse să observe nimic. Era atât de fericit că i se deschiseseră ochii, încât căzu în genunchi și-i mulțumi lui Dumnezeu."

Când ajunse aici cu povestitul, bunica oftă și spuse:

— Ce-a văzut ciobanul am putea vedea şi noi, pentru că îngerii zboară pe cer în fiecare noapte de Crăciun, numai de-am fi noi în stare să-i vedem.

Apoi bunica îmi puse mâna pe cap şi-mi spuse:

— Şi să-ţi aduci aminte de asta, pentru că-i adevărat, cum te văd şi cum mă vezi. Nu lumânările sau lămpile te-ajută să vezi, nici luna sau soarele, fiindcă nu ne trebuie decât ochi cu care să putem vedea minunăţia lui Dumnezeu.

Viziunea împăratul ui

■ sta sc întâmpla pe vremea când Augustus era împăratul Romei, iar Irod rege în Israel.

Se lăsă odată asupra pământului o noapte foarte lungă și sfântă. Era cea mai neagră noapte pe care o văzuse cineva vreodată, de parcă întreg pământul nimerise sub bolta unui beci. Nu mai puteai deosebi apa de pământ, nu mai știai pe unde s-o iei, nici dacă mergeai pe drumurile cele mai cunoscute. Şi nu putea să fie altfel, fiindcă din cer nu venea nici un fir de lumină. Toate stelele rămăseseră în casele lor, iar frumoasa lună stătea și ea cu fața întoarsă.

Şi pe cât de adâncă era negura nopţii, pe atât de adânci erau tăcerea şi liniştea. Apa râurilor nu mai curgea, vântul se oprise, nici măcar frunzele plopilor tremurători nu mai tremurau. Dacă te-ai fi dus la mare, ai fi văzut că valurile nu mai izbeau ţărmul, şi dacă te-ai fi dus în deşert, nu ţi-ar mai fi scârţâit nisipul stib picioare.

Totul era împietrit, înțepenit, ca să nu tulbure noaptea aceea sfântă. Nici iarba parcă nu mai creștea, rouă nu mai putea să cadă, și florile nu îndrăzneau să-și răspândească mireasma.

în noaptea aceea, animalele de pradă nu erau puse pe vânat, şerpii nu muşcau, câinii nu lătrau. Dar şi mai minunat era că nici unul dintre lucrurile neînsuflețite nu voia să întineze sfințenia acelei nopți cu fapte urâte. Nici o cheie de hoț n-ar fi putut deschide vreo uşă, nici un cuțit n-ar fi făcut să curgă sânge.

Si tocmai în noaptea aceea, un grup de oameni porniseră de la locuința imperială de pe muntele Palatin și se îndreptau spre Capitoliu, traversând Forumul. în aceea, care acum tocmai se sfârsise. senatorii îl întrebaseră pe împărat dacă îngăduie să i se ridice un templu pe colina sacră a Romei. Dar Augustus nu-și dăduse consimtământul pe loc. Nu stia dacă ar fi fost pe placul zeilor să aibă și el un templu alături de-ale lor, și răspunse că voia mai întâi să aducă o ofrandă spiritului său protector, aflånd astfel vointa zeilor. -Aşadar, împăratul, însoțit de câțiva fideli, mergea să facă această ofrandă.

Augustus era purtat într-o lectică, fiindcă era bătrân și scările Capitoliului erau multe și anevoioase. Ținea singur în brațe colivia cu porumbeii pe care urma să-i jertfească. Nu-l conduceau nici preoţi, nici soldaţi sau senatori, ci numai prietenii lui cei mai apropiaţi. În faţă mergeau purtătorii de torţe, ca să lumineze drumul prin bezna nopţii, şi în urma lui, sclavii cu altarul aşezat pe un trepied, cărbunii, cuţitele, focul sacru şi altele trebuincioase jertfei.

Pe drum, împăratul vorbea vesel cu prietenii lui, așa că nici unul nu băgă de seamă cât de nesfârșite erau tăcerea și liniștea nopții. Abia când ajunseră sus de tot pe Capitolin, la locul gol ales pentru noul templu, își dădură seama că se petrecea ceva neobișnuit.

Asta nu putea fi o noapte ca toate nopţile, pentru că la marginea colinei văzură o fiinţă miraculoasă. La început li se păru că era trunchiul răsucit al unui măslin bătrân, pe urmă crezură că o statuie străveche ieşise la vedere din templul lui Jupiter. În cele din urmă îşi spuseră că nu putea fi altcineva decât bătrâna sibilă.

Nu mai văzuseră niciodată o arătare uriașă ca asta și atât de bătută de vânturi. Era o femeie înspăimântătoare. Dacă n-ar fi fost acolo împăratul, ceilalți ar fi luat-o la goană acasă, în culcușurile lor. "Ea e, bătrâna care are atâția ani câte fire de

nisip sunt pe ţărmul locului ei de baştină", îşi şopteau unul altuia. "Oare de ce-o fi ieşit din grota ei tocmai în noaptea asta? Oare ce semn vrea să le dea împăratului și ţării lui, ea, care-şi scrie profeţiile pe frunzele copacilor şi ştie că vântul duce prevestirea celui căruia îi este menită?"

Erau atât de înfricoşaţi, că la cea mai mică mişcare a sibilei ar fi căzut toţi în genunchi, cu fruntea la pământ. Dar sibila şedea nemişcată, de parcă ar fi fost lipsită de viaţă. Şedea pe vine, la marginea colinei, de unde, umbrindu-şi ochii cu mâna, iscodea negura nopţii. Şedea acolo de parcă dinadins se suise pe colină, să vadă mai bine ceva ce se întâmpla departe de tot. Putea să vadă şi prin întunericul unei asemenea nopţi!

împăratul și însoţitorii lui băgară atunci și ei de seamă cât de adâncă era noaptea. Nu vedeau nici la doi paşi. Şi ce tăcere! Câtă liniște! Nici măcar o dată nu auziră susurul înăbuşit al Tibrului. Dar aerul parcă voia să-i sugrume, sudori reci le apăruseră pe frunte și mâinile le erau ţepene, neputincioase. Iși ziceau că avea să se petreacă ceva înfiorător.

Dar nici unul nu voia să arate că-i e frică, și-i spuneau împăratului că era semn bun: natura întreagă își ținea suflarea, ca să salute un nou zeu.

îl îndemnară pe Augustus să dea zor cu ofranda, spunându-i că sibila de aceea ieşise din grota ei și se suise pe colină, ca să-i salute spiritul.

Adevărul era însă că bătrâna sibilă, fiind atât de absorbită de ceea ce vedea, nici nu observase că împăratul venise pe Capitoliu. Cu sufletul, era dusă într-o ţară îndepărtată, şi acolo parcă mergea pe o câmpie întinsă. Dădea mereu cu piciorul de câte ceva, şi credea că sunt smocuri de iarbă. Se aplecă să simtă cu mâna. Nu, nu erau smocuri de iarbă, erau oi. Paşii o purtau printre turme de oi adormite.

Văzu și focul ciobanilor. Ardea chiar în mijlocul câmpului. Se îndreptă într-acolo. Păstorii erau lungiți lângă foc și dormeau. Iși puseseră alături ciomegele lungi cu care-și apărau turma de animalele sălbatice. Dar animalele acelea mici cu cozi stufoase, care se furișaseră pe lângă foc, nu erau șacali? Cu toate astea, păstorii nu-i alungau cu ciomegele, câinii își vedeau de somnul lor, oile n-o luaseră la fugă, așa ss

că animalele sălbatice se lungiseră și ele să se odihnească lângă oameni.

Sibila vedea toate acestea, dar nu ştia nimic din cele ce se petreceau în spatele ei, sus pe colină. Nu știa că fusese așezat altarul, că se aprinseseră cărbunii, că se presărase tămâie și că împăratul scosese din colivie un porumbel ca să-l jertfească. Dar mâinile îi erau atât de amorțite, că nu izbuti să țină strâns pasărea. Cu o singură bătaie de aripă, porumbelul se eliberă și dispăru în întunericul nopții.

Atunci, curtenii îi aruncară o privire bănuitoare sibilei. Credeau că ea pricinuise nefericita întâmplare.

Cum să știe ei că sibila era dusă acolo, departe, lângă focul păstorilor și că acum tocmai deslușea un sunet slab care unduia prin tăcerea de mormânt a nopții? Ascultă o bucată de vreme sunetul acela, până când înțelese că nu era de pe pământ, ci venea de sus, din ceruri. Iși ridică atunci ochii și văzu niște făpturi sclipitoare plutind acolo sus în noapte. Erau stoluri de îngeri care cântau minunat de frumos și roiau deasupra câmpiei întinse, căutând parcă ceva.

În timp ce sibila asculta muzica aceea încântătoare a îngerilor, împăratul se pregătea pentru următoarea jertfă. Iși spălă mâinile, curăță altarul și primi al doilea porumbel. Dar cu toate că se strădui să-l țină cât se poate de strâns, trupul neted al porumbelului îi alunecă din mână și pasărea se înălță în negura nopții.

împăratul era îngrozit. Căzu în genunchi

în fața altarului gol și se rugă spiritului său să-i dea putere

acestea, păstorii se ridicară și porniră spre orașul de munte de unde erau ei, ca să povestească despre toată minunea. Aleseră o potecă îngustă, șerpuită, și bătrâna sibilă se luă după ei. Şi dintrodată se făcu lumină sus pe munte. O stea mare, luminoasă se oprise chiar deasupra muntelui și orașul de pe culmi sclipea ca argintul sub strălucirea stelei. Cârdurile de îngeri zglobii se grăbeau într-acolo strigând de bucurie, iar păstorii își iuțiră într-atâta pasul, că aproape alergau. Ajunși oras, îi găsiră pe îngeri adunati deasupra unui staul în apropiere de poarta orașului. Era un loc ca vai de lume. cu acoperis de paie, și înăuntru, în fund, stânca golasă a muntelui tinea loc de perete. Tocmai aici, deasupra staul, strălucea steaua și se adunau tot mai mulți îngeri. Unii se așezară pe acoperișul de paie, altii pe stânca râpoasă din spate, altii încă pluteau deasupra, cu aripile întinse. Și sus, sus de tot, strălucirea aripilor limpezise aerul.

În clipa în care se aprinse steaua deasupra muntelui, întreaga natură se trezi la viață, și bărbații de pe Capitoliu nu putură să nu bage de seamă. Simțiră că un vânt răcoros, dar mângâietor, străbătea văzduhul, miresme minunate se răspândeau în jurul lor, copacii foșneau, apa Tibrului începea să clipocească, stelele străluceau și luna suise pe bolta cerească și lumina pământul. Iar din cer coborâră în

spirală cei doi porumbei și se așezară pe umărul împăratului.

Când se întâmplă și minunea asta, Augustus se ridică însuflețit de o mândră bucurie, dar prietenii și sclavii lui căzură în genunchi.

- Ave~X'.(iesar| strigară cu toții. Spiritul tău te-a ascultat. Tu ești zeul de pe Capitoliu căruia ne vom ruga.

Şi uralele pe care bărbaţii, în culmea încântării, le aduceau împăratului răsunau atât de puternic, că bătrâna sibilă le auzi şi se trezi din vedeniile ei.

Se ridică în picioare acolo unde şezuse, la marginea colinei, și se apropie de oameni. Era ca și cum un nor negru ar fi urcat din prăpastie și s-ar fi prăvălit peste Capitoliu. Sibila era înfricoșător de bătrână.

Părul aspru îi atârna în smocuri rare în

Dar aşa nemaipomenit de mare cum era, se apropie de împărat cu foarte mult respect. îl apucă de încheietura mâinii, și cu cealaltă mână îi arătă ţinuturile îndepărtate din Răsărit.

Priveşte! îi porunci sibila, iar
împăratul îşi ridică ochii şi privi.
Văzduhul i se deschise în față şi privirea

lui putu străbate până în ţara din îndepărtatul Răsărit. Şi atunci văzu un staul sărăcăcios sub o stâncă râpoasă, şi în pragul lui nişte păstori îngenuncheaţi. înăuntru, în staul, văzu o mamă tânără, îngenuncheată şi ea lângă un copilaş culcat pe jos, pe un mănunchi de paie. Degetele mari şi osoase ale sibilei arătară spre acel copil sărman.

— Ave Caesarl spuse sibila cu un râs dispreţuitor. Acolo se află zeul la care trebuie lumea să se roage sus pe Capitoliu!

împăratul se dădu înapoi din fața ei, ferindu-se ca de un nebun.

Dar asupra sibilei se coborî puternicul spirit al profeţiei. Ochii ei înceţoşaţi începură să ardă, mâinile i se întinseră spre cer, glasul i se schimbă de parcă nu mai era al ei, ci avea un răsunet şi o forţă de putea fi auzit în lumea întreagă. Şi rostea vorbe ca şi cum le-ar fi citit acolo sus, printre stele.

— Sus pe Capitoliu să fie preaslăvit cel ce va reînnoi lumea, sau Cristos, nu oameni slabi, muritori.

Şi după ce rosti aceste vorbe se îndepărtă de bărbaţii înspăimântaţi, coborî încet-încet de pe colină şi se făcu nevăzută.

Dar a doua zi Augustus ceru ca poporului să nu i se îngăduie cu nici un chip să-i ridice templul pe Capitoliu. Pe locul acela construi un lăcaș sfânt zeului nou-născut și-l numi "altarul cerului", *Ara coeli*.

La Nazaret

dată, când avea doar cinci ani, Isus sedea pe treapta din fata atelierului unde lucra tatăl lui la Nazaret și făcea cuci dintro bucată moale de lut pe care o primise de la olarul de peste drum. Niciodată nu se simtise mai fericit ca în ziua aceea, fiindcă toți copiii din împrejurimi îi spuseseră că olarul era om aspru și nu se lăsa înduplecat nici de ochi frumosi si nici de vorbe mieroase, asa că Isus nu cutezase să-i ceară nimic. Și ce să vezi? Nici nu știa prea bine cum se întâmplase de data asta. Şedea acolo pe treaptă și doar se uita cu jind la vecinul care trebăluia cu formele lui, când deodată acesta ieși din olărie și-i dădu destul lut ca să facă din ea un urcior pentru vin.

Pe treapta din faţa casei alăturate şedea Iuda. Era urât, cu părul roşu, avea faţa plină de vânătăi şi hainele rupte din pricina nesfârşitelor încăierări cu băieţii de pe stradă. Pentru moment era liniştit. Nu

întărâta pe nimeni și nici nu se bătea. Ședea și el cu o bucată de lut și meșterea ceva întocmai ca Isus.

Dar mi putuse să-şi facă singur rost de lut; aproape că nici nu cuteza să se arate în ochii olarului, care-l ura pentru că clădea cu pietre în vasele lui gingașe și l-ar fi izgonit cu ciomagul. Nu, îl avea de la Isus, care-l împărțise cu eL

Pe măsură ce terminau de făcut câte un cuc de lut, copiii îl așezau frumos pe pământ, fiecare în faţa lui, într-un cerc. Cucii arătau cum arată mereu cucii de lut. În loc de picioare, stăteau pe un cocoloş mare, rotund, aveau coadă scurtă, gât deloc si aripile abia se vedeau.

Cu toate astea, se observa imediat o diferență între lucrătura celor doi prieteni. Păsările lui Iuda erau așa de strâmbe, că tot timpul se răsturnau și, oricât se străduia el, degetele lui scurte și țepene nu izbuteau să dea trupurilor o formă potrivită și frumoasă. Din când în când mai trăgea cu ochiul la Isus să vadă cum făcea de-i ieșeau toate păsările la fel, toate netede ca frunzele de stejar din pădurile de pe Muntele Tabor.

Cu fiecare pasăre terminată, Isus era tot mai fericit. I se păreau una mai frumoasă decât alta, și le privea pe toate cu mândrie și iubire. Cucii aveau să-i fie prieteni de joacă, frățiori, urmau să doarmă cu el în pat, să-i ţină de urât şi să-i cânte cântece de-ale lor când mama lui pleca de-acasă. Niciodată nu se simţise mai bogat, niciodată n-avea să se mai simtă singur sau părăsit.

Trecu pe-acolo negustorul de apă, un bărbat înalt, dar încovoiat sub greutatea burdufului plin ochi, și în urma lui veni călare zarzavagiul, bălăbănindu-se măgarului si înconjurat spinarea coșurile goale de răchită. Negustorul de apă își trecu mâna peste părul blond și buclat al lui Isus și-l întrebă despre păsările acelea, și Isus îi spuse că aveau toate câte un nume și că toate puteau să cânte. Păsărelele veniseră la el din tări străine și-i povestiseră lucruri pe care doar el și păsările le știau. Și Isus vorbea în așa fel, că și negustorul de apă, și cel de zarzavaturi își uitară mult timp de negoțul lor si rămaseră să-l asculte.

Dar pe când negustorii se pregăteau săși vadă de drum, Isus arătă cu degetul spre Iuda.

— Uitaţi-vă ce păsări frumoase face Iuda!

Atunci, zarzavagiul îşi opri binevoitor măgarul şi-l întrebă pe Iuda dacă şi păsările lui aveau un nume şi puteau să cânte. Dar Iuda habar n-avea de aşa ceva. Nu scoase o vorbă şi nici nu-şi ridică ochii de la treaba lui, iar zarzavagiul, mânios,

dădu cu piciorul într-una din păsări și porni mai departe.

Aşa se scurse toată după-amiaza şi soarele coborî atât de mult, că razele puteau trece acum prin poarta joasă a orașului, pe care o împodobea un vultur roman și pe care o puteai vedea la capătul străzii. Lumina amurgului, cernută de-a lungul drumului, era trandafirie, parcă amestecată cu sânge, și își așeza culoarea peste tot ce-i apărea în cale – potirele vopsite ale olarului, scândura ce scrâșnea sub fierăstrăul tâmplarului sau vălul alb din jurul chipului Măriei.

Dar cel mai frumos lucea lumina soarelui pe ochiurile" de apă dintre bucățile mari și inegale de I<I

piatră ce acopereau strada. Şi dintr-odată Isus îşi băgă mâna în cel mai apropiat ochi de apă. Ii venise ideea să-şi vopsească păsărelele cenuşii cu lumina sclipitoare a amurgului, care colorase atât de minunat apa, pereţii caselor şi totul din jur.

Lumina amurgului îi făcu atunci pe plac și se lăsă prinsă ca într-o cănită de culoare, și când Isus o întinse peste păsărelele de lut acestea stătură nemișcate și el putu să le acopere de sus până jos cu o strălucire aidoma diamantelor.

Iuda, care din când în când mai arunca

pe furiș câte o privire spre Isus, vrând să vadă dacă nu cumva făcea păsări mai multe și mai frumoase decât el, scoase un strigăt de încântare când văzu cum Isus își vopsește cucii de lut cu lumina soarelui din ochiurile de apă de pe stradă. își băgă și el mâna în apa strălucitoare ca să-i prindă lumina.

Dar lumina soarelui nu se lăsă prinsă de Iuda. Ii aluneca printre degete și, oricât de iute își mișca mâinile ca s-o prindă, îi scăpa, așa că nu izbuti să culeagă pentru bietele lui păsări nici o fărâmă de culoare.

- Aşteaptă, Iuda! spuse Isus. Vin eu să-ţi vopsesc păsările.
- Nu, zise Iuda, să nu te-atingi de ele, că arată bine și așa.

Se ridică în picioare cu sprâncenele încruntate și gura făcută pungă. Şi călcă păsărelele cu talpa lui lată, preschimbându-le pe toate, una după alta, în bucătele de lut turtit.

După ce nimici toate păsările, se apropie de Isus, care și le mângâia pe-ale lui, strălucitoare ca niște giuvaicre. Iuda le privi câteva clipe în tăcere, dar ridică apoi piciorul și-o călcă pe una dintre ele.

Când Iuda își dădu piciorul la o parte și văzu că păsărică se transformase în argilă cenușie, se simți atât de ușurat, că-l apucă râsul și ridică piciorul să mai zdrobească una.

— Iuda, îi strigă Isus, ce faci? Nu ştii că sunt vii şi pot să cânte?

Dar Iuda râdea și mai călcă în picioare încă o pasăre.

Isus se uită împrejur după ajutor. Iuda era înalt și voinic, și Isus nu putea să-l tragă la o parte. își căută din ochi mama. Nu era departe, dar până să vină ea Iuda ar fi apucat să-i distrugă toate păsările. Lui Isus i se umplură ochii de lacrimi. Iuda îi călcase deja în picioare patru păsări. îi mai rămăseseră doar trei.

Era supărat pe ele, că ședeau nemișcate și se lăsau călcate în picioare, fără să ia în seamă primejdia. Isus bătu din palme ca să le trezească și strigă:

— Zburaţi, zbura ţi!

Atunci cele trei păsări începură să-şi mişte aripioarele și, dând cu teamă din ele, se ridicară în aer şi izbutiră să se înalţe până pe marginea acoperişului, unde erau în sigurantă.

Şi când Iuda văzu că păsările au dat din aripi şi şi-au luat zborul aşa cum le-a cerut Isus, îl podidi plânsul. îşi smulse părul din cap, cum văzuse că făceau bătrânii când treceau prin mari nelinişti şi nenorociri, şi se aruncă la picioarele lui Isus.

Rămase acolo, rostogolindu-se ca un câine printre resturile cucilor de lut din

fața lui Isus, îi sărută picioarele și-l rugă să-l calce în picioare, așa cum făcuse el cu păsările.

Căci Iuda îl iubea pe Isus și-l prețuia și i se ruga, și îl ura în același timp.

Dar Maria, care urmărise de la început jocul copiilor, se ridică în picioare, se apropie, îl luă pe Iuda pe genunchi şi-l mângâie.

— Biet copilaș! îi spuse ea. Nu știi că ai încercat ceva care nu-i stă în putință nici unei ființe făcute de Dumnezeu? Nu te mai încumeta la astfel de lucruri dacă nu vrei să fii cel mai nefericit dintre oameni! Cum să nu se întâmple așa când îndrăznești să te iei la întrecere cu cel care poate zugrăvi cu lumina soarelui și sufla viață într-o bucată de lut mort?

(Tan iul

fost odată un bărbat în parohia Svartsjö, din Värmland, care în ziua de Ajun porni prin sat să-i poftească pe oameni seara la el la masă, dar nimeni nu voia să plece de-acasă într-o asemenea zi. Bătu ulițele în lung și-n lat, dar până la urmă, când începu să se lase seara și tot nu izbutise să ademenească nici măcar un musafir, pricepu că nu-i mai rămânea decât să se întoarcă acasă de unul singur.

Bărbatul ar fi trebuit să se gândească mai bine că nici nu se putea altfel, şi să nuși facă sânge rău. Dar el tare se mai supără
că fusese respins de atâtea ori. Cumpărase
și rachiu, și mâncare, și în timpul ăsta
nevastă-sa pregătea de zor ospăţul. Dar la
ce bun, dacă nu avea nici un prieten care
să stea bucuros cu ei la masa de Crăciun?

 Desigur, se cred prea buni ca să vină la mine. Nu le place lor să stea la masa de Crăciun în casa groparului.

Dar învinuirea asta era cu totul nedreaptă. Ori- ce-ar zice cineva de lumea din Svartsjö, nici unuia nu i-ar fi trecut vreodată prin cap să nu răspundă unei invitații din pricină că amfitrionul ar fi un om mai prejos decât el. Şi pe urmă, groparul ăsta nu era un gropar obișnuit. îl chema Anders Oster și se trăgea dintr-o familie de muzicanți. Făcuse și el parte din orchestra regimentului de vânători, Värmlands Jägare, și abia după ce Maiestatea Sa regele îi aprobase demisia din armată devenise gropar.

Şi nu era numai gropar, era pe deasupra şi paznicul bisericii, dar asta n-avea de ce să-i sperie pe oameni, numai că starea sufletească în care se afla el în momentul acela îl făcea să vadă totul în negru.

— De vreme ce nimeni nu vrea să vină la mine, n-am decât să poftesc câţiva musafiri de la cimitir, mormăi bărbatul. Cel puţin ăstora n-o să le fie ruşine că vin la ospăţul groparului.

Tocmai trecea pe lângă zidul de granit din jurul cimitirului și bineînțeles că de aceea îi și venise ideea asta, dar deocamdată nu se gândea s-o pună în aplicare.

De îndată ce mai făcu însă câţiva paşi, băgă de seamă ceva rotund şi alb care se zărea în iarba uscată de pe marginea potecii. Obiectul acela lucea mult mai tare decât albul unei pietre obișnuite, așa că se opri să vadă ce fel de piatră putea să fie. Atunci observă, în lumina palidă a amurgului, că nu era decât un craniu de mort. Probabil că fusese scos cu tot cu pietriş şi ţărână dintr-un mormânt pe care-l săpase cu o zi înainte, şi apoi vreun animal îl trăsese până în locul unde se afla acum.

Firește că în împrejurări obișnuite bărbatul ar fi luat rămășiţa aceea de om, care ar fi putut foarte bine să fie chiar a unei rude de-ale lui sau, în orice caz, a unei persoane care trăise și murise în parohia lor, și ar fi dus-o la morgă, dar acum nu era el în stare de ceva atât de simplu și de normal. În schimb, își scoase pălăria, zâmbi uşor, făcu o plecăciune craniului și i se adresă cu o voce neobișnuit de blândă și melodioasă, de care rar se folosea dacă nu era într-o dispoziție cât se poate de proastă.

 Bună seara, bună seara, şi încântat de întâlnire! Vă urez în primul rând Crăciun fericit, iar în al doilea rând, daţi-mi voie să vă spun că sunt în căutare de oaspeţi pentru o petrecere, aşa că vreau să vă întreb daca vă considerați prea important ca să veniți la mine în seara asta. Să știți că nu-i cine știe ce, dar veți fi mulțumit, pentru că mâncarea și băutura vor fi din belşug.

După ce-i adresă invitația, rămase cu pălăria în mână, dându-i parcă de înțeles că vrea un răspuns.

— Aha, văd că cel puţin nu ziceţi nu, spuse bărbatul după ce aşteptă destul de răbdător. Aşadar, pot spera că veţi veni. Stau acolo, în casa aia mare de pe deal, unde-i şi biserica, asa că n-aveţi cale lungă până la ospăţ.

Şi după ce spuse toate astea, pe Anders Oster îl pufni un râs răsunător și sălbatic, își puse pălăria pe cap și-o porni spre casă fără să se mai oprească pe drum. Era, într-adevăr, vecinul cel mai apropiat al cimitirului. Locuia chiar în clădirea parohială, unde avea două odăi mici la mansardă. Şi acum, când trecu de poarta casei şi deschise uşa de la intrare, văzu înăuntru ceva deloc menit să-i aline necazul. Nevastă-sa freca în genunchi podelele din holul de jos. În faţa ei, pe podeaua udă, ardea într-un sfeşnic de alamă o lumânărică subţire de seu, care lumina peria, ligheanul și cârpele.

— Bine faci că mai deretici, pentru că din clipă-n clipă sosesc musafirii, spuse bărbatul de îndată ce păși în casă.

Femeia își ridică spre el fața surprinzător de frumoasă, cu trăsături cât se poate de fine, și-i aruncă rapid o privire. Pricepu dintr-un foc cum stăteau lucrurile.

- Vasăzică nu vrea nimeni să vină, spuse nevas- tă-sa. îmi închipuiam eu. Cine-a mai auzit ca oamenii să se lase invitaţi în seara de Ajun!
- Ba nu-i aşa. Se simt prea bine unii cu alţii ca să vrea să vină la noi, răspunse bărbatul cu o asemenea asprime, de parcă nevasta lui ar fi fost de vină. Am dat totuși peste unul care a acceptat invitaţia, spuse în continuare bărbatul fără să se gândească prea bine la ce zice, dar o să

vină abia mai încolo.

— Atunci du-te sus la noi şi aşteaptă-1! îi spuse nevastă-sa. Lumânările sunt aprinse, masa-i pusă. Termin şi eu imediat aicea jos.

Dar Anders Oster n-avea de gând să facă ce-l rugase nevasta. Rămase în mijlocul încăperii, în drumul femeii care spăla pe jos. Știa c-o încurcă, și asta-l umplea de o amară mulțumire.

La dreapta lui era ușa ce dădea în sala de ședințe a parohiei. Era o cameră încăpătoare, unde se tineau alegerile anuale și alte întruniri ale enoriașilor din comună. În sobă focul ardea cu flăcări mari, care luminau toată încăperea, și Anders Oster, tintuit locului, privea întracolo. Era o încăpere de modă veche, cu pereții din bârne groase de cherestea, fără nici un ornament, podele de scânduri nemaipomenit de late și căpriorii acoperișului la vedere. La perete, de jur împrejurul sălii, erau fixate bănci solide. Intr-un colt al încăperii, de partea cealaltă a ușii, era o masă mare, nevopsită, cu picioare răsucite, iar în fața mesei, jilțul din piele al președintelui, cu mânere și spătar înalt - adevărat simbol al autorității ocrotitoare și al păcii statornice.

Nevasta frecase podelele și acolo, presărase apoi nisip alb de la malul lacului și ienupăr mărunții. în lumina jucăușă a flăcărilor din sobă, sala îi părea impunătoare și confortabilă lui Anders Oster, care-i spuse neveste-sii:

 Când eşti gata, adu jos mâncarea şi pune masa în sala parohiei. Cred c-aş vrea să petrec Ajunul aici.

Femeia îl privi îngrozită.

— Cum adică? întrebă ea. Ai de gând să stai aici și să te îmbeţi cu acela pe care-l aştepţi? Şi la ferestre nu-s perdele. Dacă trece cineva pe-aici, vede tot.

Femeia îşi ieşise din fire. Sala parohială, la fel ca şi biserica, aparţinea parohiei, şi după mintea ei era aproape la fel de sfântă. Nu şi-o putea imagina ca loc de beţie.

Dar Anders Oster nu voia să se împace cu gândul că tot ce-și dorea în ziua aceea îi era refuzat.

Hai, Bolla, lasă gâlceava! îi spuse
 Anders ne- vesti-sii. Ascultă ce-ţi spun! De
 Ajunul ăsta, eu aici vreau să mănânc.

Masa cea mare, jilţul, încăperea spaţioasă, toate-i surâdeau. Dacă ar fî putut să şadă într-un jilţ atât de impunător, să mănânce la o masă la care ar mai fi încăput pe puţin douăzeci, chiar treizeci de

oameni, și dacă ar fi putut cuprinde cu privirea sala unde se adunau oamenii cu putere din comună, s-ar fi simțit și el om de vază, un țăran cu stare, adică exact ce-și dorea el acum.

 Poţi fi sigur c-ai să rămâi fără slujbă dacă faci una ca asta, îi spuse nevastă-sa.
 N-ai să faci o astfel de nebunie câte zile oi avea.

Când văzu că femeia i se împotrivește cu atâta încăpăţânare, furia bărbatului nu mai avu margini. Toată amărăciunea care se adunase în timpul zilei clocotea și era cât pe ce să dea în foc. Fără să spună măcar un cuvânt, se repezi în sus pe scări, traversă mansarda, intră în locuinţa lor și înşfacă de pe perete puşca de vânătoare.

După aceea, tiptil-tiptil, se apropie de scară și se aplecă peste balustradă ca să-și vadă nevasta, care încă nu terminase de frecat podeaua din hol.

- Bolla, Bolla, spuse bărbatul pe un ton blând și mieros, vrei să spui că n-am voie să stau de Ajun la masa din sala parohiei cât timp ești tu în viață?
- Da, chiar aşa, îi strigă de îndată femeia.

Dar abia termină de spus vorbele astea, că se și gândi că tonul acela fermecător nu prevestea niciodată ceva bun. Aruncă o privire în sus și văzu gura lucioasă a puștii la vreo doi coti deasupra capului ei.

Se trânti pe spate. În aceeași clipă, holul se umplu de fum și foc, și un glonț nimeri podeaua drept în fața femeii.

— Dumnezeule mare!

Lăsă peria și ligheanul și o luă la fugă în întuneric.

Anders Oster nu încercă nicicum să alerge după ea. Izbucni într-un râs rece și tăios ca mai adineaori, pe drum. Apoi se întoarse cu puşca și-o atârnă la locul ci pe perete.

aceea, rândui grabnic și îndemânare lucrurile după placul împinse cârpele într-un colt al holului ca să nu-i stea în drum, după care duse jos în sala parohială tot ce pregătise nevasta pentru ospăț. întinse o față de masă, o împodobi cu două lumânări duble, și între ele aseză un calup mare de unt, frumos vălurit și decorat cu cea mai mare grijă. Aduse apoi mai multe feluri de pâine, brânză, și grasă, și slabă, cârnați și friptură de porc, o pulpă de oaie, o cană cu bere de Crăciun, cutite și farfurii. La sfârșit de tot, aduse și un butoiaș mic cu rachiu, pe care-l puse la mijlocul mesei, cu o coroană de păhărele sub robinet.

Când totul fu în ordine, se așeză în jilţ,

mâncă și bău în tihnă și se simți nemaipomenit de bine.

Se prea poate ca focul acela de armă să fi deschis o portiță pe unde ieșise toată furia care-l chinuise în asemenea hal, că durerea îi pătrunsese fiecare mădular. Acum se simțea atât de ușurat, încât era sigur că făcuse ce trebuia.

De ce să se împotrivească nevastă-sa unei dorințe atât de nevinovate? Nu era de datoria ei să i se supună? Acum i se întâmplase exact ce meritase. Ce făcuse el era cât se poate de drept. Şi nu doar drept, ci şi înțelept.

Işi amintea că fusese în multe rânduri îndărătnică. Dar acum, gata, se terminase cu asta. Ii arătase acum cine-i stăpânul casei. Ce idee grozavă să tragă în ea! Deacum înainte avea să trăiască zile mai bune şi căsătoria avea să-i aducă mai multă bucurie.

Era şi ostenit, şi flămând, aşa că se înfruptă cu nesaţ din mâncare. După un timp, când începuse să se sature, îl apucă iar tristeţea că nu fusese în stare să-şi găsească un tovarăş.

Şi atunci îşi aminti de craniul mortului.

Cred c-o să facă și el ca toți ceilalți și
 n-o să vină. N-am decât să mă duc după el.

Iși puse pălăria, făcu cei câțiva pași până

la cimitir și se întoarse repede cu craniul în mână.

Craniul era plin de pământ, așa că-l cufundă în ligheanul cu apă de spălat podeaua și-l șterse cu o cârpă. După ce-l curăță cât putu de bine, îl puse în fața lui pe masă.

În tot timpul ăsta, nevastă-sa şedea disperată și plânsă în casa unui ţăran, la numai câţiva paşi de biserică. Erau buni prieteni și vecini de-ai lor, care încercară so mângâie, și, pentru că era Ajunul Crăciunului, femeia își dădu toată silinţa măcar să nu mai plângă, ca să nu le strice oamenilor bucuria cu văicărelile ei. Dar ea se vedea ca la marginea unei prăpăstii în care avea să se prăbuşească. "A tras în mine", își spunea fără încetare. "A vrut să mă omoare. Unde-o să ajungem?"

Dacă ar fi fost beat, n-ar fi trebuit să-l ia în seamă. Dar fusese treaz și voise s-o omoare pentru un lucru de nimic.

Se gândi la toţi anii pe care-i trăiseră împreună, împărţiseră şi bune, şi rele timp de peste douăzeci de ani, şi acum să meargă el până acolo încât să tragă în ea? însemna că în inima lui nu mai era nici cea mai mică urmă de iubire, după toate lipsurile şi necazurile prin care trecuseră împreună.

În casa unde găsise adăpost femeia, erau doi băieței pe care-i interesa nemaipomenit cele petrecute. Alergau tot timpul până la casa parohială, priveau prin fereastră și-i povesteau femeii ce văzuseră.

 Acum aduce jos mâncarea şi pune masa în sala mare a parohiei.

Peste câteva minute:

 Acum stă pe scaunul preşedintelui şi mănâncă şi bea.

Data următoare povestiră că bărbatul vorbea ca și cum ar mai fi fost cineva acolo. își ridicase paharul și dăduse noroc cu cineva, dar copiii nu putuseră să vadă cu cine.

Femeia nu întreba prea multe. N-o interesa mai deloc cu ce se ocupa bărbatu-său. Nu se putea gândi la altceva decât că trăsese în ea cu puşca. Cum se poate ca bărbatul care promisese că o va iubi şi la bine, şi la rău să tragă în ea!

îşi zicea că-i este peste putință să se întoarcă în casa lui. N-o împiedica atâta gândul c-ar trăi mereu cu groaza că bărbatul ar pune mâna pe puşcă la cea mai mică împotrivire a ei. Mai degrabă un alt simțământ îi împietrise inima, acela c-ar urî-o, de vreme ce fusese în stare să se repeadă asupra ei în felul ăsta.

Era ceva fără ieşire, fără leac. Ce-i făcut e bun făcut. Temelia pe care-și clădiseră împreună fericirea se prăbușise. Nu mai avea pe ce să se sprijine.

Trupul îi era cuprins de fiori, în timp ce-o ajuta pe gazdă să învârtă orezul cu lapte și să pună masa. "Oricum, de omorât, tot m-a omorât cu glonţul ăla", se gândea femeia. "Mi-a străpuns inima."

Abia se aşeză la masă cu toţi ceilalţi, că uşa fu dată de perete şi bărbatul intră în odaie. Nu înaintă, ci rămase acolo, în umbră, lângă uşă. Nu-i făcu semn cu mâna nevesti-sii să vină la el, nu făcu nici o mişcare, stătea pironit locului.

în primele clipe, femeia simţi doar mânie văzând că îndrăznise să se arate în apropierea ei şi se sili să nu se uite la el sau să nu-i pese că intrase acolo. Dar sigur, tot mai arunca ea pe furiş câte-o privire spre uşă, şi tare se mira să-l vadă atât de liniştit. "I s-a întâmplat ceva", se gândi femeia. "Nu mai e deloc ca adineaori. Şi ce alb e la faţă! A dat pesemne o boală peste el. Poate că era încins de febră când a tras în mine."

Femeia se ridică de la masă și zise cu voce joasă gazdelor:

Vă mulţumesc pentru tot.

Şi se duse spre uşă.

Bărbatul deschise uşa, ieşi înaintea ei din casă şi porni spre clădirea parohiei. Mergea tăcut, fără să scoată o vorbă, iar nevesti-sii i se părea că merge după o stafie, nu în urma bărbatului ei.

Știa cum aranjase el masa în sala parohiei, dar acum nu mai rămăsese nici o urmă, totul fusese pus la loc. Bărbatul urcă scara până la odăile de la mansardă. Chiar și acolo totul arăta întocmai cum fusese înainte să fugă ea de acasă.

Un singur lucru îi era străin, și anume un craniu de mort așezat pe o masă din colţul camerei. Bărbatul se opri lângă masă și arătă cu degetul spre craniu.

— Uită-te la el!

Femeia se uită, dar nu i se păru că vede ceva deosebit.

- Vezi c-a fost împuşcat, ucis? spuse el.
 N-a fost un sinucigaş. Glonţul i-a venit din spate, aici, exact lângă ureche.
- Da, văd, spuse nevasta, care acum tremura de nerăbdare.
- Ştii tu de cineva care să fi fost împuşcat la noi în parohie? Nu, niciodată nu s-a întâmplat aşa ceva, şi nici pe timpul părinţilor noştri. Rareori e cineva omorât prin părţile noastre. Dintre toţi morţii

îngropări la noi în cimitir, ăsta e poate singurul doborât de un glonţ, şi tocmai el a venit la mine în seara asta.

Bărbatul își privi nevasta dând din cap convins de cele spuse, apoi continuă:

— Ia gândeşte-te! Dintre miile de cranii din cimitir, poate că doar ăsta a fost străpuns de un glonţ ucigaş, şi tocmai el e acum în faţa mea.

Nevastă-sa rămase tăcută.

- Mi-a iesit în cale în seara asta, când mă-ntor- ceam acasă. Tocmai el, cu urma de glont. Sigur că voia să mi se arate, dar atunci nu i-am dat eu prea multă atenție. Mai târziu, pe când ședeam singur la masă, îmi apărea tot timpul în minte, și am simțit că trebuie să mă duc după el. M-am gândit că era păcat să zacă singur afară, în ger și întuneric, și apoi voiam și eu să stau de vorbă cu cineva. Şi când l-am aşezat în fața mea pe masă și mi-am turnat un pahar ca să dau noroc cu el, am văzut că era găurit de un glont. Ce zici tu de asta, Bolla? De unde a venit, și de ce mi-a ieșit în cale tocmai în seara asta? Cum de l-am adus eu înăuntru, de îndată ce-am tras în tine?
- Dumnezeu a făcut asta, șopti femeia și-și împreună mâinile.
 - Da, răspunse bărbatul tot în şoaptă.

Așa e. A fost voia Domnului. Dumnezeu a vrut să văd tocmai craniul ăsta. Mi l-a trimis ca să înțeleg ce mare păcat am săvârșit, nenorocitul de mine.

Se apropiará unul de celălalt. își prinseră mâinile de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat și rămaseră tăcuți în fața craniului. Nu încăpea îndoială că le fusese trimis de Dumnezeu. Craniul le spunea că Dumnezeu are grijă de ei, că îi este milă de ei și că vrea să-i mântuiască.

Simţiră dintr-odată că orice altceva navea importanţă. Nevasta nu-i ceru bărbatului ei să se căiască. Ii ieşi cu totul din minte că nu mai voia să trăiască alături de el. Bărbatului nu-i mai păsa care din ei o să fie stăpânul casei. Chiar dacă ar fi fost de o mie de ori mai învrăjbiţi, chiar dacă ar fi avut de o mie de ori mai multe învinuiri să-şi aducă unul altuia, toate acestea ar fi fost date uitării, acum când erau siguri de binecuvântata grijă a lui Dumnezeu, care-i mântuise pentru totdeauna de duşmănie.

Dumnezeu le voia binele, și de aceea le trimisese un semn. Lucrul ăsta atât de măreţ îi făcuse să-şi uite nu numai furia, ci și sărăcia, și grijile viitoare. Simţeau cea mai mare fericire de care pot avea parte oamenii.

Pacea Domnului

ra în după-amiaza Ajunului, într-un conac vechi, undeva la ţară, şi cerul era greu de nori, aşa cum se întâmplă înainte de o ninsoare deasă şi viscolită de vânturile dinspre nord. Oamenii tocmai se grăbeau să termine treaba şi să iasă la saună să-şi facă baia. Acolo ardea deja un foc atât de zdravăn, că văpaia ţâşnea cu putere prin horn, şi vântul răscolea mulţimea de scântei şi fulgi de cenuşă care cădeau apoi pe acoperişurile înzăpezite ale anexelor.

Când oamenii vedeau flacăra ieşind din horn şi înălţându-se deasupra gospodăriei lor ca un stâlp de foc, simţeau cu adevărat că sărbătoarea Crăciunului era aproape. Servitoarea, care stătea în genunchi şi freca podeaua camerei de la intrare, începu să cânte, deşi apa din lighean era rece ca gheaţa. Argaţii, care erau în şură şi spărgeau lemne pentru focul de Crăciun, tăiau acum câte doi copaci deodată şi

mânu- iau veseli topoarele, de parcă toată truda lor n-ar fi fost decât o joacă.

Din cămară ieşi o bătrână cu un braţ de pâini rotunde de secară cu aromă de bere. Traversă încet curtea, intră în conac şi apoi în camera marc, unde aşeză pâinea pe servantă. Pe urmă întinse faţa de masă, puse pe ea pâinile, două câte două, una mică peste una mare. Era o fiinţă stranie, urâtă şi bătrână, cu părul roşcat, cu pleoape atârnânde şi pielea întinsă pe lângă gură şi bărbie, de parcă muşchii gâtului îi erau prea scurţi. Acum însă, în seara de Ajun, atâta pace şi bucurie îi umpleau sufletul, că nici nu i se mai vedea urâţenia.

Dar în casa aceea era şi cineva care nu se bucura defel. Era fata care lega crengile de mesteacăn pentru baie. Şedea în camera mare lângă sobă, şi în faţa ei, pe podea, zăcea un braţ de crenguţe frumoase, dar răchita pe care-o avea nu era destul de tare ca să ţină mănunchiurile strâns legate. Fereastra lungă şi joasă a încăperii era făcută din gemuleţe pătrate, aşa că lumina de la saună intra prin ele până în casă, dansa jucăuşă pe podea şi dădea crengilor de mesteacăn un luciu auriu. Dar pe măsură ce focul se înteţea fata se simtea tot mai nefericită. Stia că

legăturile o să se desfacă de cum vor fi atinse, și vai, ce rușine avea să-i fie, cel puţin până la următorul foc de Crăciun.

Și cum stătea ea acolo, posomorâtă și supărată, intră tocmai cel de care-i era cel frică. adică tocmai Ingmarsson, stăpânul casei. Trecuse desigur pe la saună să vadă dacă focul din sobă era destul de puternic, și acum voia să vadă cum mergea și treaba cu crengile de mesteacăn. Ingmar Ingmarsson bătrân și iubea lucrurile de modă veche, dar pentru că oamenilor începea să nu le mai pese nici de obiceiul cu baia, nici de plesnitul cu crengi de mesteacăn, el punea mare pret pe aceste lucruri, tinea mortis să nu fie date uitării, ci să se facă după toate regulile.

Ingmar Ingmarsson avea pe el o haină din blană de oaie, pantaloni de piele şi bocanci. Era murdar şi neras, se mişca tacticos şi intrase tiptil, tiptil, de-ai fi zis că e vreun cerșetor. Avea aproape aceleași trăsături şi aceeași urâțenie ca şi nevastăsa, fiindcă erau rude, şi fata învățase de mică să respecte cu sfințenie pe orice om cu o astfel de înfățişare. Era mare lucru şi numai să faci parte dintr-o familie atât de veche ca aceea a Ingmarssonilor, o familie

care dintot- deauna fusese cea mai de vază din tot ținutul, dar cel mai și cel mai grozav era să fii însuși Ingmar Ingmarsson, adică cel mai bogat, cel mai înțelept și cel mai cu putere din toată parohia.

Ingmar Ingmarsson se apropie de fată, se aplecă să apuce unul dintre mănunchiurile deja legate și pocni cu el prin aer. Crengile de mesteacăn zburară imediat care încotro, una nimeri pe masa întinsă și alta în patul cu baldachin.

— Ascultă, fetiţo, zise bătrânul Ingmar râzând, crezi oare că de mănunchiuri din astea e nevoie când vine lumea să se îmbăieze la Ingmarssoni? Sau ţi-e teamă co să-i usture pielea? Ia spune!

Cum stăpânul casei n-o dojeni mai aspru de-atât, slujnica prinse curaj și răspunse car putea foarte bine să facă mănunchiuri care să ţină, doar să i se dea răchită de legat.

 Păi atunci o să-ţi fac rost de răchită, fată dragă, zise bătrânul Ingmar binevoitor, aşa cum se cade de Crăciun.

Plecă din odaie, păși peste femeia cu ligheanul de spălat podeaua și se opri în pragul ușii, căutând din ochi un om pe care să-l trimită după răchită în pădurea cu mesteceni. Argații erau încă ocupați cu spartul lemnelor, fiu-său venea din hambar cu paie, amândoi ginerii se luptau să bage toate maşinile de lucrat pământul în magazie, ca să se vadă şi în curtea din faţa conacului că e sărbătoare.

Atunci bătrânul luă împăcat hotărârea să meargă chiar el. Traversă de-a curmezişul curtea, ca și cum s-ar fi dus în grajd, privi de jur împrejur, ca nu cumva să-l vadă cineva, și se furișă în spatele grajdului, pe lângă perete, de unde se deschidea o potecă spre pădure. Se gândi că n-avea de ce să spună unde se ducea, pentru că cine știe dacă fiul sau vreunul din gineri nu l-ar fi rugat să stea acasă. Iar bătrânii vor să facă totul după capul lor.

Așa că străbătu câmpul, păduricea de brazi și ajunse în dumbrava de mesteceni. Acolo se abătu din drum și merse prin stratul gros de zăpadă, doar-doar va da peste niște puieți de mesteacăn.

Vântul îşi terminase treaba de până atunci. Smulsese zăpadă din nori şi acum îşi mătura drum în sus, spre pădure, urmat de un roi de fulgi de zăpadă.

Ingmar Ingmarsson tocmai se apleca să taie un puiet, când vântul prăvăli peste el toată încărcătura de zăpadă, și în clipa în care bătrânul își îndreptă spatele, vântul se

dezlănţui şi mai tare, iar faţa bătrânului fu izbită de un val des de ninsoare. Ochii i se umplură de zăpadă, şi vântul se învârtejea atât de aprig, că-l făcu şi pe el să se rotească de câteva ori.

La urma urmelor, toată nenorocirea asta era din pricină că Ingmar Ingmarsson îmbătrânise. în tinerețe nu-l apuca pe el amețeala din pricina viscolului. Dar acum, absolut totul se învârtea în jurul lui, de parcă dansa o polcă de Crăciun. Şi căutând să se înapoieze acasă, o luă exact pe unde nu trebuia. în loc să se întoarcă spre conac, se afundă în pădurea de brazi care începea dincolo de dumbrava cu mesteceni.

întunericul cădea repede, vântul urla fără încetare în jurul copacilor tineri de la marginea pădurii, şi vârtejurile îl buimăceau pe bătrân. Vedea el că merge printre brazi, dar nu-și dădea seama că o luase greșit, fiindcă brazi creșteau și de partea cealaltă a pădurii de mesteceni, adică pe drumul cel bun, spre casă. Tot mergând, se pomeni departe în inima pădurii. Viscolul se potolise, domnea o liniște deplină, și acum copacii erau înalți, cu trunchiuri groase. Abia atunci pricepu Ingmar că se rătăcise și că trebuia să se întoarcă.

Năuc şi cătrănit că se putuse rătăci, rămase locului în mijlocul pădurii aceleia iară cărări. îi vuia prea rău capul ca să se dumirească pe unde s-o apuce. O luă mai întâi într-o parte, apoi într-alta. Pe urmă se gândi să se întoarcă mergând pe propriile urme, dar căzuse întunericul, şi nu le mai vedea. Şi copacii din jur erau tot mai înalţi. Nu se îndoia că pe oriunde ar fi luat-o n-ar fi reuşit decât să se îndepărteze tot mai mult de marginea pădurii.

Era ca un făcut, ca o vrăjitorie care-l amăgea să rătăcească de jur împrejur toată seara și să întârzie la baie.

Işi îndesă căciula pe frunte, își înnodă încă o dată bine jartierele, dar capul tot așa de tare îi vâjâia. Era acum o beznă de nepătruns și începu să creadă că va fi obligat să rămână în pădure toată noaptea.

Se propti de trunchiul unui brad şi rămase nemişcat ca să i se limpezească gândurile. Știa foarte bine pădurea, o bătuse de atâtea ori, c-ar fi trebuit să recunoască fiecare copac. În copilărie, ducea pe acolo oile la păscut. Tot acolo punea şi laţuri pentru păsări. În tinereţe, ajuta la tăiatul copacilor. Văzuse pădurea doborâtă şi o văzuse crescând iar din cioturi.

În sfârşit, i se păru că începe să

recunoască locul unde se afla, și își spuse că dacă o să meargă pe acolo, și pe acolo, o să ajungă unde trebuie. Dar degeaba, fiindcă pe oriunde o lua se afunda tot mai mult în pădure.

Deodată simţi sub picioare pământ tare, alunecos, şi asta-i dădu de înţeles că, în fine, ajunsese pe un drum. Căută să-l urmeze, pentru că, în orice caz, un drum ducea întotdeauna undeva. Numai că drumul ăsta îl purtă într-un luminiş unde viscolul îşi făcea iar de cap; din nou dispăruse orice urmă de cărare şi totul era acoperit de nămeţi. Bătrânul îşi pierdu atunci tot curajul şi se simţi ca vai de lume, sortit să piară cu zile în sălbăticie.

II ajunsese oboseala după mersul acela îndelungat și anevoios prin zăpadă. Se tot așeza pe câte-un pietroi să-și tragă sufletul. Dar cum se așeza, îl și dobora somnul, și era sigur că dacă ar fi adormit ar fi murit înghețat. Așadar, încerca să nu se oprească din mers. Numai asta îl putea salva.

Merse el ce merse, dar nici vorbă să se mai poată lupta cu dorinţa de a se aşeza undeva. Trebuia neapărat să-şi odihnească mădularele şi nu-i mai păsa că asta l-ar fi putut costa viaţa.

Atât de mare era plăcerea să stea

nemişcat, că deloc nu-l chinuia ideea morții. Ba chiar simțea un fel de bucurie la gândul că după ce-ar muri i-ar fi îndelung lăudate meritele în biserică. își amintea ce frumos vorbise preotul la moartea tatălui său, și sigur că avea să pomenească și despre el ceva frumos. Va spune că era proprietarul celui mai vechi conac din împrejurimi, va vorbi despre onoarea de a se trage dintr-o familie de vază ca a lui și despre simțul răspunderii.

Da, sigur, era vorba de răspundere, asta știuse din- lotdeauna. Dacă le chema Ingmarsson, trebuia să iii piept greutăților până în pânzele albe. Se cutremură la gândul că nu era deloc onorabil să fii găsit mort de ger în mijlocul unei păduri sălbatice. Nu voia cu nici un chip să se vorbească despre asta după moartea lui. Se ridică în picioare și continuă să rătăcească. Dar fiindcă stătuse atâta timp nemişcat, de îndată ce-o porni îi căzu o mulţime de zăpadă de pe haina de blană.

Curând, iar se opri și se puse pe visat.

De data asta, gândul morții îi păru și mai plăcut. Iși văzu în gând toată înmormântarea și fu martor al respectului tuturor în fața trupului său neînsuflețit.

Văzu masa întinsă în sala de festivități de la etaj, preotul și preoteasa la locurile de onoare, judecătorul și el la masă, cu gulerul plisat peste pieptul îngust, doamna maior, impunătoare în rochia de mătase neagră și colierul gros de aur, învârtit de mai multe ori în jurul gâtului.

Şi văzu toate saloanele de primire îmbrăcate în alb. Cearşafuri albe la ferestre, huse albe pe mobile. Şi ramuri de brad pe tot drumul de la intrare şi până la biserică.

Şi timp de două săptămâni se copsese pâine, se tăiaseră vite, se făcuse bere, se spălase. În paisprezece zile, se puseseră pe foc douăzeci de braţe de lemne. Trupul mortului pe catafalc în sala mare, mireasma focului în camerele încălzite. Se cântă lângă mort când se înşurubează capacul sicriului, plăcuţe de argint pe sicriu. Furnicar de oaspeţi în curte.

Toţi cei din asociaţia proprietarilor de pământ se foiesc să rânduiască bucatele aduse de săteni, pălă-

riile de sărbătoare au fost periate, rachiul de toamnă a fost băut la masa de după înmormântare și toate drumurile mișună de oameni, ca la târg.

Și iar se ridică în picioare bătrânul. Ii auzise pe oameni vorbind despre el la masă.

— Dar cum să moară degerat? întrebă judecătorul. Ce-o fi căutat acolo, în inima pădurii?

Şi căpitanul răspunse că berea de Crăciun si rachiul trebuie să fi fost de vină.

Asta-l trezi din nou la realitate pe bătrân. Ingmars- sonii nu erau băutori. Să nu se spună despre el că și-a pierdut capul chiar înainte să moară. Și iar o luă din loc, și merse și tot merse. Dar oboseala îl dobora și abia se ținea pe picioare. Ajunsese sus, pe culmea dealului unde se afla pădurea. Știa asta, fiindcă pământul era aspru, pietros, stâncile erau mari, nu ca în vale. Ii

alunecă piciorul între două pietre, și deabia reuși să și-l tragă de-acolo, și nu contenea cu văicăreala. Era la capătul puterilor.

Se trezi dintr-odată pe o grămadă de crengi de brad. Căzuse uşor pe zăpadă, pe crengile acelea, şi nu se lovise deloc, dar nici nu mai avu putere să se urnească. Nu mai voia nimic pe lumea asta decât să doarmă. Săltă puţin crengile să-şi facă un culcuş, ca sub o plapumă. Dar când să se cuibărească printre ramuri, simţi că mai era ceva acolo, cald şi moale.

"Probabil că aici doarme un urs", își zise.

Simţea că animalul se mişcă, şi auzea cum suflă vântul în preajmă. Bătrânul zăcea neclintit şi se gândea că ursul n-avea decât să-l mănânce. Nu mai putea face nici un pas ca să scape.

Dar ursul nu-i pusese gând rău celui care se pripășise în adăpostul lui pe o noapte atât de viforoasă. Se trase puţintel înăuntrul bârlogului, ca să aibă loc și noul oaspete, și apoi adormi din nou, respirând cu şuierături regulate.

*

În timpul ăsta, la conacul

Ingmarssonilor, bucuria Crăciunului fusese spulberată. II căutaseră peste tot pe Ingmar Ingmarsson în seara Ajunului.

Mai întâi în conac și în toate anexele. Apoi, din pod până-n beci. Pe urmă, au întrebat de el prin vecini.

Şi când nu l-au găsit, fiii şi ginerii lui au pornit pe câmpuri şi prin îngrădituri. Faclele ce trebuiau să lumineze paşii convoiului de credincioşi spre utrenie au fost aprinse şi purtate pe drumuri şi poteci, prin rafalele de zăpadă viscolită. Dar vântul le măturase pe toate, şi vuietul furtunii acoperea vocile oamenilor care încercau să strige şi să-l cheme pe bătrân. Cutreierară peste tot până mult după miezul nopții, dar era limpede că trebuiau să aştepte dimineaţa următoare dacă voiau să-l găsească pe dispărut.

Abia miji lumina ştearsă a zorilor, că toată lumea de la conacul Ingmarssonilor era în picioare, și bărbaţii se adunaseră în curte, gata de plecare. Dar nu apucaseră să plece când apăru bătrâna stăpână a casei să-i cheme pe toţi înăuntru. Ii pofti să ia loc pe băncile din camera mare, ea se așeză la masă cu Biblia în faţă şi începu să citească. Căutase cât se pricepuse ea de bine ceva potrivit clipelor prin care

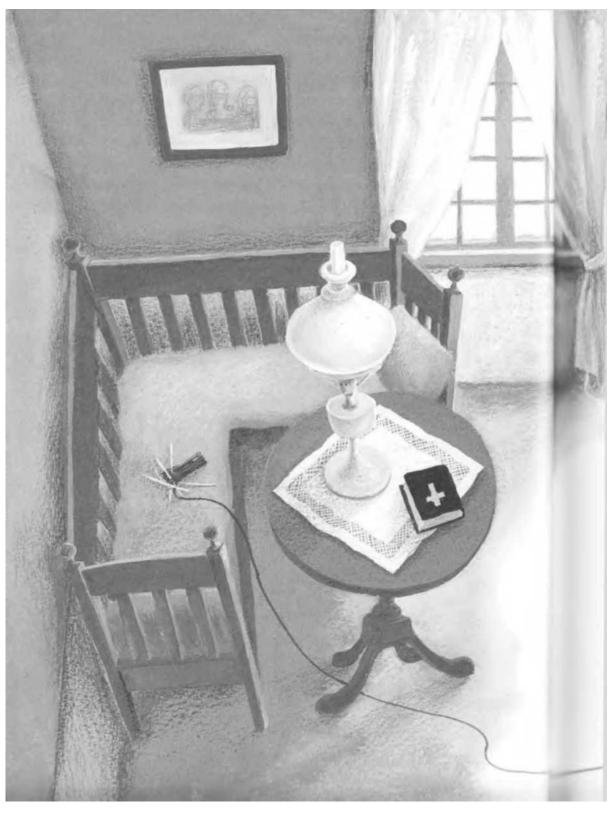
treceau, și găsise povestea cu bărbatul care plecase de la Ierusalim la Ierihon și căzuse pradă tâlharilor.

Citea încet și cântat despre nenorocitul acela căruia îi venise în ajutor Bunul Samaritean. Fii și gineri, fiice și nurori sedeau cu toții pe băncile din jurul bătrânei. Toti îi semănau, iar ei semănau unii cu alții, bine legați, vânjosi, cu fete bătrânicioase, înțelepte, că doar se trăgeau cu toții din neamul Ingmarssonilor. Aveau păr roșcat, piele pistruiată, ochi azurii și gene albe. Se mai deosebeau ei, dar nici unuia nu-i lipsea cuta aspră în jurul gurii, aveau ochi somnorosi si miscări molatice, de parcă orice le era greu de făcut. Cu toate astea, se vedea că erau din pătura celor mai de seamă din tinut și că se credeau mai ceva decât altii.

Toţi Ingmarssonii, fii şi fiice, suspinau adânc ascultând ce citea bătrâna. Se întrebau dacă nu cumva vreun bun samaritean îl găsise pe stăpânul casei şi-l luase sub aripa lui ocrotitoare. Pentru că toţi Ing- marssonii simţeau că-şi pierd o bucăţică din suflet de câte ori unuia dintre ei i se întâmpla o nenorocire.

Bătrâna citi ea cât citi și până la urmă ajunse la întrebarea: "Care din acești trei ți

se pare că a fost aproapele cehii căzut între tâlhari?"

Dar înainte să citească răspunsul, se deschise ușa și bătrânul Ingmar intră în odaie.

— Mamă! Uite-l pe tata, spuse una din fiice, și nu se mai citi că acela care se dovedise a fi aproapele fusese cel milostiv.

*

Puţin mai târziu în acea zi, stăpâna casei sedea în același loc ca înainte, și citea iar din Biblie. Era singură. Femeile se duseseră la biserică, iar bărbații plecaseră în pădure, la vânătoare de urs. De îndată ce terminase de mâncat și de băut, Ingmar Ing- marsson își luase băieții și porniseră spre pădure. Fiindcă așa erau rânduite lucrurile. Datoria unui bărbat era doboare ursul, oriunde se întâlnea cu el. Nu mergea să cruți viața unui urs, pentru că mai curând sau mai târziu ursului i se face poftă de carne, si atunci nu-i îndurător nici cu oamenii, nici cu animalele

Dar după ce plecară la vânătoare, pe bătrână o cuprinse o mare nelinişte, aşa că se puse iar pe citit. Acum citea despre ce se vorbise în ziua aceea la predica din biserică, dar se opri când ajunse la: "Pe pământ pace, între oameni bunăvoire!" Rămase cu ochii pironiți pe vorbele acelea, pleoapele dădeau să i se închidă și ofta adânc din când în când. Nu citi mai departe, repeta mereu încet și prelung:

— Pe pământ pace, între oameni bunăvoire! Și în timp ce spunea vorbele astea, intră în odaie fiul cel mare.

— Mamă! spuse şoptit fiul.

Ea îl auzi, dar întrebă fără să-și ia ochii din carte.

- N-ai mers şi tu în pădure?
- Ba da, spuse fiul și mai în șoaptă, am fost, de-acolo vin.
- Vino aici, la masă, zise mama, că nu te văd bine!

Fiul se apropie, dar când privirea mamei se ridică spre băiat, îl văzu cum tremură. Trebuia să se sprijine de marginea mesei ca să-și țină în frâu mâinile.

Aţi doborât ursul? întrebă mama.

Dar de data asta fiul nu mai putu răspunde și dădu doar din cap că nu.

Bătrâna se ridică în picioare și făcu ce nu mai făcuse de când fiul fusese prunc. Se apropie de el, îl mângâie pe braţ și pe obraz, îl trase jos pe bancă, se aşeză lângă el și-i luă mâna într-a sa.

— Spune-mi, băiatul meu, ce s-a întâmplat?

Bărbatul simți mângâierile care-l alinaseră în copilărie când se simțea nefericit și neputincios, și se înduioșă atât de tare, că-i dădură lacrimile.

ințeleg că s-a întâmplat ceva cu tata,

spuse bătrâna.

- Da, dar e şi mai rău, spuse fiul în hohote de plâns.
- Mai rău?

Bărbatul plângea tot mai tare și nu știa cum să prindă putere să vorbească. În cele din urmă, își ridică mâna vânjoasă, cu degete late, și arătă cu ele ceea ce mama tocmai citise: "Pe pământ pace."

- Despre asta e vorba? întrebă ea.
- Da.
- E despre pacea de Crăciun?
- Da.
- Azi-dimineaţă aţi vrut să faceţi o faptă urâtă, nu?
- Da.
 - Şi Dumnezeu ne-a pedepsit?
 - Dumnezeu ne-a pedepsit.

Abia acum îi povesti fiul ce se întâmplase. Cântaseră culcuşul ursului, şi când ajunseseră destul de aproape şi văzuseră mormanul crengilor de brad, se opriseră să-şi pregătească puştile. Dar nu apucară, fiindcă ursul ieşi furios din vizuina lui şi se năpusti asupra lor. Nu se uită nici la stânga, nici la dreapta, ci se repezi direct la bătrânul Ingmar Ingmarsson, îi trase o labă peste cap şi-l puse la pământ de parcă fusese lovit de

trăsnet. Ceilalți nu pățiră nici unul vreun rău. Ursul trecu pe lângă ei ca săgeata și o zbughi în pădure.

*

În după-amiaza aceea, soția și fiul lui Ingmar Ingmarsson se duseră la preot acasă să-i anunțe decesul. Vorbi fiul. Bătrâna mamă stătea și asculta, și lata îi era neclintită de parcă împietrise.

Preotul ședea în fotoliul de la masa de scris. Catastifele erau deschise și înscrise decesul. Scria mai încet decât de obicei, ca să aibă timp să găsească ceva potrivit de spus văduvei, fiindcă era oricum un caz mai neobișnuit. Fiul îi povestise foarte deschis cum se petrecuseră lucrurile, dar preotul dorea să știe cum primiseră ei cele întâmplate. Ingmarssonii erau oameni mai ciudați.

Când preotul închise registrul, fiul spuse:

 Vrem să vă spunem că nu dorim nici o cuvântare pentru tata.

Preotul își împinse ochelarii în sus pe frunte și o privi pe bătrână cu ochi aspri și iscoditori. Dar ea stătea la fel de țeapănă ca până atunci. Iși răsucea doar puțin batista pe care-o ținea între mâini.

- îl vom îngropa într-o zi de lucru, mai spuse fiul.
 - Aşa carevasăzică, spuse preotul.

Simţea că-l apucă ameţeala. Să-l îngroape pe bătrânul Ingmar Ingmarsson şi să nu ştie nimeni? Credincioşii să nu stea pe movilă ca să privească toată ceremonia când e dus la groapă?

- Şi nici masă de pomenire după aceea.
 Vecinilor le-am spus, aşa că nu trebuie să se gândească nimeni să aducă de mâncare.
 - Aşa carevasăzică, spuse iar preotul.

Nu-i venea altceva în minte. Știa foarte bine ce fel de oameni erau cei care nu întindeau masa după înmormântare. Văzuse el câtă mângâiere aducea o astfel de masă văduvelor și orfanilor.

 Şi nici o procesiune. O să fiu doar eu cu fraţii mei.

Preotul se uită rugător la bătrână. Era cu putință ca ea să încuviințeze una ca asta? Se întreba dacă ce spunea fiul era voința ei. Femeia stătea acolo și se lăsa jefuită de ceea ce, fără îndoială, îi era mai scump decât aurul și argintul.

 Să nu bată clopotele şi să nu fie podoabe de argint pe sicriu. Aşa dorim noi, mama și cu mine, dar am venit să vă spunem, pentru că vrem să auzim ce ziceţi, dacă sunteţi de părere că e nedrept faţă de tata.

De data asta, deschise și bătrâna gura:

 Aşa e, vrem să ştim dacă ar putea fi nedrept față de tata.

Preotul continuă să tacă, și atunci femeia se grăbi să-și descarce sufletul:

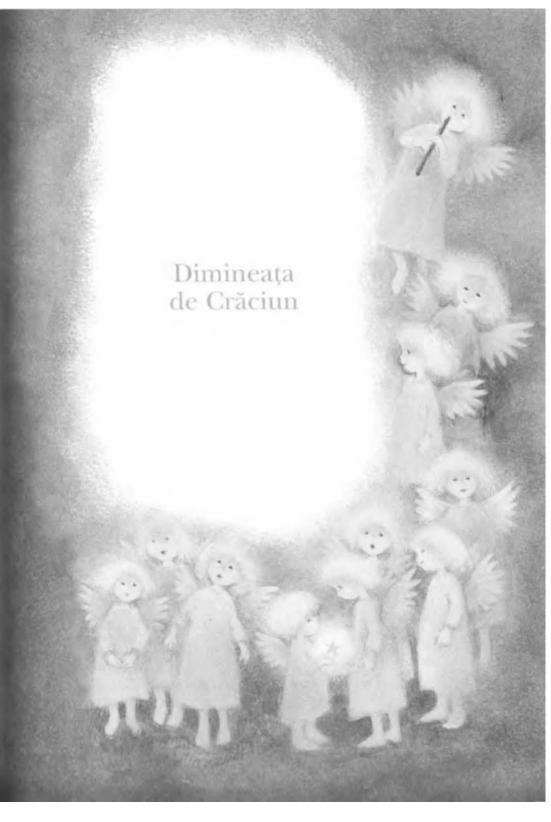
 Vreau să ştiţi că dacă bărbatul meu ar fi greșit față de rege, sau față de prefect, dacă ar fi fost condamnat spânzurătoare și ar fi trebuit să tai eu frânghia și să-l scot de-acolo, tot ar fi avut parte de o înmormântare onorabilă, ca și taică-său înaintea lui. fiindcă Ingmarssonilor de nimeni nu le este teamă si din calea nimănui nu trebuie să ferească. Dar de Crăciun, Dumnezeu poruncit să fie pace între animale oameni, si bietul animal a ascultat de porunca Domnului, în timp ce noi am încălcat-o, si din pricina asta ne găsim sub pedeapsa lui Dumnezeu.

Preotul se ridică, se apropie de bătrână și spuse:

 E drept ce spuneţi şi trebuie să faceţi după cum vă este voia. Şi fără îndoială, adăugă el, poate că în primul rând cu gândul la familie: Ingmarsonii sunt oameni însemnați.

Auzind vorbele preotului, bătrâna îşi îndreptă puţin spatele şi preotul văzu o clipă în ea simbolul unei familii cu rădăcini adânci, de multe generaţii, înţelegea ce anume le dăduse veac de veac acestor oameni greoi şi zgârciţi la vorbă puterea de a fî în fruntea ţinutului lor.

— E de datoria Ingmarssonilor să dea pildă oamenilor, spuse bătrâna. Trebuie să le arătăm că suntem smeriți în fața lui Dumnezeu.

^_>!ând fetiţa era de un an şi patru luni, Jan Andersson din Skrolycka o luă şi pe ea la biserică în dimineața zilei de Crăciun.

Nevestei lui, Kattrina, i se părea că fetiţa era prea mică să fie dusă la biserică, şi se temea c-o să înceapă să ţipe, aşa cum se întâmplase când au dus-o la vaccinat. Dar făcură după voia bărbatului, pentru că oricum se obişnuia să meargă şi copiii mici la utrenia din prima zi de Crăciun.

Aşadar, porniră cu fetiţa la biserică pe la orele cinci dimineaţa. Era înnorat şi o beznă ca într-un beci, dar nu prea frig. Aerul era aproape călduţ şi foarte liniştit, aşa cum e îndeobşte spre sfârşitul lui decembrie.

Mai întâi aveau de mers pe o potecă îngustă, între câmpuri și păşuni, în Askedalarna. Trebuiau pe urmă să coboare povârnișul peste Snipaåsen, și abia atunci

intrau pe un drum mai ca lumea.

Casa marc cu două caturi din Falia, unde ardeau lumânări la fiecare fereastră, era ca un far pentru localnicii din Skrolycka, ajutându-i să găsească mai uşor locul unde stătea Börje. Acolo se întâlniră cu câţiva vecini. Făcuseră cu toţii facle şi rămăseseră şi peste noapte. Unul purta o faclă, şi în urma lui mergea un grup mic de oameni. Cei mai mulţi înaintau în tăcere, dar sufletul le era plin de bucurie. Mergeau în urma luminii şi li se părea că sunt aidoma celor trei magi călăuziţi de o stea, în căutarea regelui nou-născut al iudeilor.

Sus, în vârful pădurii, aveau de trecut pe lângă un pietroi pe care un uriaș din Frykerud îl azvârlise asupra bisericii din Svartsjö într-o dimineață de Crăciun, dar din fericire pietroiul zburase deasupra turlei și căzuse aici, pe Snipaåsen. Acum, când convoiul credincioșilor se îndrepta spre biserică, pietroiul zăcea în locul obișnuit, pe pământ, dar știau cu toții că în timpul nopții fusese ridicat și pus pe doisprezece piloni de aur și că spiridușii mâncaseră, băuseră și dansaseră dedesubt.

Nu era o plăcere să treci pe lângă un asemenea pietroi în dimineața de Crăciun,

și Jan se uită înapoi spre Kattrina, să vadă dacă o ținea strâns în brațe pe fetiță. Dar Kattrina mergea cum îi era ei felul, sigură, liniștită, și vorbea cu unul dintre vecini. Nu se gândea că locul pe unde treceau ar putea fi primejdios.

Prin părțile acelea, la înălțime, brazii erau străvechi, și când îi vedeai în lumina faclelor, cu pernițe de zăpadă pe ramuri, nu puteai să nu observi că mulți dintre ei, pe care la început îi luai drept copaci, nu erau decât niște spiriduși cu ochi pătrunzători sub căciuli de nea și cu gheare lungi, ascuțite, care ieșeau din mănușile groase de zăpadă.

Cât timp stăteau liniştiţi, nu făceau nici un rău, dar ce s-ar fi întâmplat dacă vreunul dintre ei şi-ar fi întinse braţul şi lar fi înşfăcat pe unul din trecători! Oamenii în toată firea sau bătrânii nu prea aveau de ce se teme, dar Jan auzise că spiriduşilor tare le mai plăceau puii de om, şi cu cât mai mici, cu atât mai bine.

Jan nu se îndoia că fetiţa lor era în afara oricărui pericol în braţele Kattrinei. Şi totuşi, nu era deloc greu pentru mâinile mari, înzestrate cu gheare, ale spiriduşilor să-i smulgă copilul. Dar oricât de primej-

dios era locul acela, tatăl nu cuteza să-i ia nevesti-sii fetița din brațe. Ar fi putut stârni un spiriduş.

Copacii-spiriduşi începuseră deja să foșnească și să murmure între ei. Se auzeau trosnituri sus, printre crengi, ca și cum ar fi încercat să se pună în mişcare.

Jan nu îndrăznea să-i întrebe pe ceilalți dacă și ei auzeau și vedeau ce auzea și vedea el. S-ar fi putut ca tocmai întrebarea asta să-l întărâte pe spiriduş.

Gândul ăsta îl chinuia și nu știa ce să facă. Un singur lucru îi trecu prin minte: să cânte un psalm chiar acolo, în pădure.

N-avea voce bună și nu cântase niciodată să-l audă cinT'va. N-avca nici ureche bună, așa că nu se încumetase până atunci să cânte în biserică, dar acum era musai, și nu mai conta cum va ieși.

Vedea el că vecinii erau puţin miraţi. Cei aflaţi mai în faţă se împiedicară unii de alţii şi se uitară înapoi. Nu trebuiau să-l întrerupă, trebuiau să-l lase să cânte.

Insă imediat după aceea o femeie îi şopti:

— Stai puţin, Jan, că te-ajut eu!

Şi începu ea psalmul cu melodia care trebuia și tonul cel bun.

Se auzea frumos în noapte, printre pomi. Nici ceilalți nu se putură stăpâni, și se alăturară și ei celor care cântau: "Fii binevenită, frumoasă dimineață, vestită nouă de gura profeților!"

Atunci spiriduşii copacilor fură cuprinşi de un val de nelinişte. Işi scuturară căciulile de zăpadă de li se văzură ochii supăraţi şi îşi ascunseră ghearele întinse sub acele de brad şi sub zăpadă. Când se termină prima strofă, nimeni nu mai putu să vadă pe înălţimea împădurită altceva decât brazi străvechi, paşnici.

*

Faclele care le luminaseră oamenilor din Askedalarna pașii prin pădure se stinseră când ajunseră la drumul mare. Pe acolo mergeau la lumina ce venea de la căsuţele sătenilor. Cum lăsau în urmă câte o casă, licăreau luminiţele alteia puţin mai încolo. Erau lumânări la toate ferestrele, ca să-i ajute pe drumeţii săraci să găsească drumul spre biserică.

În cele din urmă, se ajungea pe un deal de unde se vedea biserica. Lumina răzbatea prin ferestre ca dintr-o uriașă lanternă. Când le apăru în față biserica, oamenii din convoi se opriră să-și tragă sufletul. După toate căsuțele și ferestrele joase pe lângă care trecuseră, biserica li se părea acum nemaipomenit de mare, nemaipomenit de luminoasă.

De îndată ce zări biserica, gândurile îl purtară pe Jan la niște oameni săraci din Palestina care mergeau pe jos într-o noapte, ducând cu ei un copilaș, singura lor bucurie și mângâiere. Veneau de la Betleem și se îndreptau spre templul din Ierusalim. Dar trebuiau să aibă grijă și să se furișeze prin negura nopții, fiindcă mulți erau cei care-i puseseră gând rău copilului.

Locuitorii din Askedalarna porniseră foarte devreme la drum, ca să ajungă înaintea celor care nu veneau pe jos, dar

aproape de biserică aceștia îi ajunseră din urmă. Soseau călare, și caii fornăiau, clopoțeii sunau vesel, și treceau repede ca săgeata, așa că sărmanii drumeți săreau într-o parte, drept în nămeți.

Acum Jan ducea el fetiţa şi era tot timpul nevoit să se ferească din calea celor cu cai. Era greu să mergi aşa pe un drum întunecat, dar curând aveau să se simtă în siguranţă.

În spatele lor se auzeau bătând clopotele bisericii și tropăitul cailor. Apăru o sanie mare trasă de doi cai. În sanie ședea un domn cu blană neagră și căciulă înaltă de blană, și alături de el, tânăra lui soție. Bărbatul ținea hamurile, iar în spatele lui ședea vizitiul, cu o faclă în mână. O ținea sus de tot, astfel că flacăra era împinsă înapoi de vânt, lăsând în urmă o dâră lungă de scântei și fum.

Jan era cocoţat pe o movilă de zăpadă de la marginea drumului, cu copilul în braţe. Părea tare primejdios, fiindcă deodată i se afundă un picior adânc de tot în nămeţi şi era cât pe ce să cadă. Domnul din sanie trase hamurile şi strigă binevoitor către cei care se feriseră din calea lui:

 Daţi-mi încoa' copilul, să-l duc eu la biserică! E primejdios cu un copilaş în brațe, când trece atâta lume cu săniile.

- Mulţumesc! răspunse Jan Andersson.
 Lăsaţi că mă descurc eu.
- O punem pe fetiţă aici, între noi, Jan, zise tânăra doamnă.
 - Mulţumesc! Nu, lăsaţi.
- Ei, văd că n-ai încredere s-o dai din mână. Aşa e? mai spuse cel cu sania şi porni mai departe râzând.

Călătorii își continuară drumul, care se făcea tot mai primejdios, mai anevoios. Săniile treceau una după alta. Nu era cal în comună care să nu fie înhămat în dimineața zilei de Crăciun.

- Ai fi putut s-o laşi pe fetiţă să meargă cu ei, zise Kattrina. Mă tem c-o să cazi cu ea cu tot.
- Să le fi dat eu copilul? Poate nu ştii ce spui. N-ai văzut cine erau?
- Ei, şi ce-ar fi fost dac-o lăsai să meargă cu patronul fabricii din Duvnăs?

Jan Andersson din Skrolycka se opri locului.

- Era patronul fabricii din Duvnăs? spuse Jan, de parcă tocmai s-ar fi trezit dintr-un vis.
- Da, el era. Dar tu cine credeai că e?
 Chiar aşa, unde-i erau lui Jan gândurile?
 Ce copil dusese el în braţe? încotro

mergea? în ce ţară se aflase tot drumul? Jan își trecu mâna peste frunte și-i răspunse Kattrinei, parcă puţin rușinat:

 Eu credeam că era regele Irod din ludeea şi Irodiada, soția lui! Cele șapte păcate de moarte

- ' ecuratul ispititor voia să-şi bată joc de un anume călugăr. Işi puse o sutană largă și o pălărie cu borul lat, ca să nu-l recunoască nimeni, şi merse la bătrânul călugăr, care ședea în scaunul spovedaniei din catedrală și își aștepta credincioșii.
- Preafericite părinte, spuse necuratul, eu sunt plugar și fiu de plugar. Mă scol când răsare soarele și nu uit niciodată rugăciunea de dimineață. Pe urmă trudesc toată ziulica afară pe câmp. Mă hrănesc cu pâine și lapte, și când vreau să mă veselesc cu prietenii îi servesc cu miere și fructe. Părinții îmi sunt bătrâni, și eu le sunt singurul sprijin. Nevastă n-am și nici nu duc dorul femeilor. Merg regulat la biserică și dau zecimea din tot ce am. Preafericite părinte, asta mi-a fost spovedania. îmi dai iertarea?
 - Fiule, spuse călugărul, ești omul cel

mai pios pe care l-am cunoscut vreodată. îţi dau din toată inima iertarea. Dar mai întâi vreau să-ţi povestesc ceva ce s-a întâmplat nu demult aici, prin părţile noastre. Arc să te bucure, fiindcă ai să afli multe lucruri demne de laudă care s-au făcut, şi cu toate astea îţi vei putea spune că cei care le-au făptuit sunt doar nişte bieţi păcătoşi în comparaţie cu tine.

- Părinte, mă ispitești la înfumurare, zise necuratul.
- Să mă ferească Dumnezeu de un asemenea păcat! răspunse călugărul. Așteaptă să-mi auzi povestea și-ai să gândești altfel.

Şi începu să povestească:

"Mândrul stăpân al castelului cel mare din vârf de munte, de dincolo de râu, se hotărî într-o bună zi să-şi mărite fata cu un om puternic şi bogat care o iubea tare mult. Dar fata nu voia deloc, fiindcă îşi promisese deja inima altuia.

Aşadar, tânăra îi scrise iubitului ei o scrisoare, spu- nându-i că tatăl ei o silea să se mărite cu un altul. «De aceea îţi spun acum de mii de ori adio şi te rog ca nu cumva să-ţi faci vreun rău de dragul meu, fiindcă inima mea tot ţie îţi este credincioasă.»

Dar nobilul, tatăl fetei, luă pe ascuns scrisoarea din tolba poștașului și o rupse.

Veni ziua nunții, și fata o întâmpină cu lacrimi în ochi. Dar în biserică nu plânse. Suferința i se așternu pe față și-o împietri. Și toată lumea din biserică îi plângea de milă.

Tatăl văzu și el cum tristețea îi împietrise fetei chipul. Atunci se îngrozi de ceea ce făcuse. Și când se întoarseră acasă de la biserică, o chemă pe fată în odaia lui secretă și-i spuse:

 Copila mea dragă, am fost nedrept cu tine.

Şi, cu toate că era mândru de felul lui, căzu în genunchi şi mărturisi că se făcuse vinovat de o faptă josnică, şi anume că-i luase scrisoarea, fiindcă se temuse că iubitul ei ar fi venit călare cu scutierii lui şi ar fi răpit-o pe mireasă, dacă ar fi aflat de nuntă.

Fata îi spuse:

- Să zicem că nu ştii câtă nenorocire ai provocat. Apoi ieşi pe podul castelului. Mirele veni după ea.
- Draga mea, de ce văd atâta suferință pe chipul tău? spuse el.

Atunci mireasa răspunse:

— Fiindcă am un iubit și i-am jurat să nu-

l părăsesc niciodată.

Dar el zise:

- Să nu disperi că eşti soţia mea! Iubirea ce ţi-o port e-atât de mare, că nu cred că un altul te-ar putea face mai fericită decât am să te fac eu.
- Aşa gândesc toţi cei ce iubesc, spuse fata şi nu mai adăugă nimic.
- Spune-mi doar cum pot să-ţi alung tristeţea de pe chip, zise mirele, şi-ai să vezi că ce spun e-adevărat.

Mireasa prinse atunci curaj și se gândi: «Am să-i spun, și poate că Dumnezeu îi va înmuia inima.» Și i-a spus că ea și iubitul ei și-au jurat că dacă unul din ei îl va trăda pe celălalt cel părăsit va trebui să se omoare în ziua nunții celui drag.

 Aşa că azi iubitul meu are să se omoare, spuse mireasa.

Şi, nefericită cum era, se prăbuşi la picioarele mirelui și rămase acolo implorându-1:

— Lasă-mă să mă duc la el, până nu apucă să-şi ia viaţa!

Suferința femeii era atât de cumplită, încât bărbatul, cu toate că se gândea «Dacă o las să meargă la cel care-o iubește, n-am s-o mai văd niciodată», și-a învins îndoielile și i-a zis:

Poţi să faci cum doreşti.

Atunci mireasa se ridică și-i mulţumi înlăcrimată. Se duse apoi în salon, unde nuntașii, așezați la locurile lor de-a lungul mesei întinse, așteptau cu nerăbdare să înceapă ospăţul, pentru că erau tare înfometați și după atâta mers călare, și după slujba prelungită de la biserică.

— Dragi domni şi doamne, li se adresă mireasa, trebuie să vă spun că în seara asta, cu încuviințarea soțului meu, am să plec la iubitul meu, care are de gând să se omoare fiindcă i-am fost necredincioasă. Şi acum vreau să mă duc la el şi să-i spun că am fost silită. Să nu vă mirați că mă duc chiar eu, fiindcă atunci când e vorba de așa ceva nu poți trimite nici scrisoare, nici vreun sol în care să te poți încrede. Dar pe dumneavoastră vreau să vă rog: mâncați, beți şi vcseliți-vă cât sunt eu plecată! Pentru că vin înapoi de îndată ce-i salvez iubitului meu viața!

Dar toţi oaspeţii au plâns când mireasa şi-a povestit necazul pe care-l avea şi au răspuns:

 Nu vrem cu nici un chip să mâncăm şi să bem când tu treci printr-o asemenea suferință. Pleacă şi o să începem ospăţul când te întorci.

Şi se ridicară de la masă.

Când mireasa trecu prin curtea castelului, auzi mult zgomot venind dinspre bucătărie. Un slujitor alergase la maistrul bucătar să-i strige că ospăţul nu va începe decât peste câteva ore. Şi bucătarul se îngrozi la gândul că toate fripturile şi celelalte bucate se vor strica. Azvârli în foc un calup de unt şi trânti pe podeaua de piatră un coş plin cu ouă, după care, doborându-l şi pe slujitor peste pragul bucătăriei, se urcă pe el cu măturoiul ridicat, gata să-l lovească.

Dar când mireasa ieşi în curte, îl rugă să-i dea drumul, și bucătarul se înduplecă la rugămintea ei, își înfrânse lovitura, strigând:

 Lăudat fie Domnul că te-a făcut așa de milostivă! Nu vreau să-ţi sporesc supărarea.

După care puse bine mâncarea și ore întregi nu mai spuse nimănui vreun cuvânt mânios.

Şi mireasa o luă de una singură prin pădure, fiindcă voia să ajungă pe jos la iubitul ei, și fără însoțitori, așa cum se duce omul la capela Maicii Domnului când e profund îndurerat. În pădure trăia un ticălos, un tâlhar. Din desişul unde era ascuns, o văzu venind pc mireasă, care avea degetele pline de inele, coroană de aur pe cap, cingătoare grea de argint la mijloc și perle în jurul gâtului. Şi atunci tâlharul își zise: «Femeia asta e-o ființă slabă și vreau să-i iau comorile. Bogățiile astea o să-mi ajungă ca să plec în altă ţară, să nu mai duc viaţa asta jalnică în pădure și să mă fac și eu om cinstit și respectat.»

Dar când mireasa se apropie și-i văzu chipul, rămase neputincios. Dumnezeu o făcuse foarte frumoasă. Şi omul se gândi: «Nu pot să-i fac rău. E mireasă și e așa de frumoasă, că nu pot s-o jefuiesc înainte de nuntă.»

Tot în acea pădure trăia un pustnic bătrân, care-și chinuia trupul ţinându-se treaz şase zile și dormind numai în a şaptea zi. Făcuse el un legământ că, dacă n-avea parte de tihnă pentru somn în a şaptea zi, trebuia să mai vegheze încă şase zile. Fiindcă, zicea el, aşa voise Dumnezeu. Acum, cea de-a şaptea zi tocmai i se sfârşea, și nu apucase să doarmă, din pricină că veniseră la el o sumedenie de oameni bolnavi și îndurerați. Dar când

scăpă de toţi şi se pregătea să se culce, o zări pe mireasă înaintând prin desişul pădurii. Şi se gândea aşa: «Chim va izbuti călătoarea asta să treacă apele învolburate ale râului, care au crescut atâta în timpul nopţii şi au dărâmat şi podul?» Atunci, ieşi din locul unde şedea, merse cu ea până la râu şi o trecu apa hiând-o în spinare. Până să se întoarcă în adăpostul lui, timpul i se împlinise, aşa că din pricina acelei străine fu nevoit să mai vegheze şase zile. Dar nu-i păru rău, fiindcă era atât de minunată, că oricine o vedea era bucuros să dea ceva de la el de dragul ei.

Mireasa ajunse în cele din urmă la casa iubitului. Dar logodnicul ei se închisese în odaia lui şi încuiase uşa cu lacăte grele. Când fata bătu la uşă, nu deschise, căci tocmai îşi scosese sabia din teacă şi voia să se omoare.

Tânăra nu putu nici să strige, nici să-l roage, fiindcă neliniștea o tulbura atât de mult, că-i pierise glasul. Dar lacrimile îi curgeau șiroaie pe podeaua de piatră, iar el auzea prin ușa de stejar cum plângea în hohote. Şi, ascultând-o, nu putu să se omoare, ci îi deschise ușa.

Fata stătea în fața lui cu mâinile

împreunate și îi spuse că fusese silită. Şi când bărbatul văzu că ea încă îl mai iubea, îi promise să nu se omoare. Ea i se cuibări la piept și el o sărută, și simțiră amândoi, în același timp, toată bucuria și toată disperarea pe care o poate cuprinde inima.

El îi spuse:

 Şi acum trebuie să pleci, fiindcă eşti a altuia.

Şi ea răspunse:

— Cum aş putea să plec?

Dar nobilul bărbat, care-o iubea pe fată, se desprinse din brațele ei și zise:

 Nu vreau să fiu nedrept cu cel ce te-a lăsat să vii la mine.

După care a cerut să i se înhame doi cai și merse împreună cu fata până la casa tatălui ei."

Toate astea i le povesti călugărul necuratului ispititor și încă nu știa cu cine stă de vorbă. Și îl întrebă care dintre toți cei pe care-i pomenise i se păruse lui că se jertfise cel mai mult. Deoarece călugărul era om înțelept și știa foarte bine că nici o ființă omenească nu e lipsită de păcate, așa cum zicea străinul acela că este. Și cu povestea asta voia să știe care dintre cele șapte păcate de moarte era păcatul lui cel mai mare. Fiindcă, după cum ar fi răspuns

străinul, că tatăl, sau mirele, sau nuntașii, sau maistrul bucătar, sau tâlharul, sau pustnicul, sau iubitul se jertfise cel mai mult, călugărul ar fi aflat dacă trufia, sau invidia, sau lăcomia, sau mânia, sau avariția, sau lenea satt pofta trupească era păcatul care-i stăpânea sufletul. Căci piosul știa prea bine că îi era cel mai greu să urmeze virtutea pe care o admira cel mai mult la alții.

Dar necuratul era atât de preocupat de propriul săujoc, încât nu băgă de seamă şiretenia călugărului.

— Sincer să fiu, spuse necuratul, nu mi-e uşor să-ți răspund la întrebare. Nu mi s-a părut că mirele s-a jertfit mai puțin decât iubitul, și nici nuntașii decât tâlharul. Toți merită cea mai înaltă laudă.

Şi credea că răspunde cum dorește călugărul.

- Totuşi, pentru numele lui Dumnezeu, rosti îngrozit piosul călugăr, spune ce faptă pui înaintea celorlalte, sau spune-mi că pe nici una nu pui mare preţ!
- Nu-i aşa, preafericite părinte, răspunse necuratul, nimic din ce-au făcut oamenii ăștia nu mi se pare ușor. Şi nici nu pot spune că vreunul e în fruntea tuturor.

Dar călugărul se aplecă și, cu buzele

lângă urechea necuratului, spuse:

— Te rog stăruitor să spui că unul dintre ei e cel mai bun!

Dar necuratul nu se lăsă și ceru iertarea pentru care venise.

— Atunci te faci vinovat de toate cele şapte păcate, exclamă călugărul. Trebuie să fii diavolul însuşi, nu om!

Şi spunând vorbele astea, se ridică imediat din scaunul spovedaniei și se repezi la altar. Şi de-acolo strigă:

- Vade retro, satana...

Când necuratul ispititor văzu că se înşelase, își desfășură mantia ca niște aripi și-și luă zborul printre cupolele întunecate ale bisericii, ca un liliac mare și negru.

Aşadar, gândul necurat al ispititorului dăduse greş. Dar nu numai atât, fiindcă mila lui Dumnezeu făcuse din el o binecuvântare. Pentru că povestirea călugărului a fost folosită mult timp de atunci încolo ca să se scoată la iveală ce sălăşluiește în sufletul omului. Bine folosită, e ca năvodul din mâinile pescarului. După cum pescarul își aruncă năvodul ca să prindă peștii din mare, tot așa e aruncată și povestirea asta în inima omului, pentru ca păcatele să-i fie scoase la lumină, să poată fi înfruntate și biruite.

Fântâna Magilor

k eceta, acră și cu ochii duși în fundul capului, umbla de ici-colo prin scaieții zbârciți și iarba gălbejită.

Era vară. Soarele strălucea fierbinte peste crestele fără pic de umbră ale munţilor, cea mai slabă adiere smulgea valuri groase de praf calcaros din pământul alb-cenuşiu, turmele stăteau locului, adunate în văi, lângă pâraiele secate.

Seceta bătea drumurile și cerceta rezervele de apă. O luă spre bazinele împăratului Solomon și oftă văzând că mai era multă apă între malurile stân- coase. Pe urmă merse la vestitul izvor al lui David din Betleem. Şi acolo găsi apă. După aceea își târșâi picioarele pe drumul care ducea de la Betleem la Ierusalim.

Pe la jumătatea distanței, văzu Fântâna Magilor, în locul ei obișnuit de la marginea drumului, și observă de îndată că era pe cale să se usuce. Seceta se așeză pe colacul fântânii, făcut dintr-un pietroi găurit la mijloc, privi în jos și văzu că oglinda lucitoare a apei, îndeobște foarte aproape de gura fântânii, coborâse atât de mult, încât era acum murdară și tulbure din pricina mâlului și a gunoaielor de pe fund.

Când văzu chipul pârlit de arşiţă al Secetei oglin- dindu-sc în faţa ei împâclită, fântâna scoase un clipocit de spaimă.

- Aş vrea să ştiu când se va sfârşi totul, spuse Seceta. Că acolo jos n-ai să găseşti nici vână de apă care să-ţi mai poată da viaţă. Numai ploaia te-ar putea scăpa, dar slavă Domnului că de ploaie nici nu poate fi vorba încă două-trei luni de-aici înainte.
- Stai liniştită, suspină fântâna. Nimic nu mă mai poate salva. Mi-ar trebui cel puţin un izvor din rai.
- Păi, atunci n-am să te părăsesc până ce nu te duci de-a binelea.

Seceta știa că bătrâna fântână nu mai avea mult, așa că voia s-o vadă cum se prăpădește, picătură după picătură.

Se așeză bine pe colac și se bucura să audă suspinele din adâncuri ale fântânii. La fel de bine îi făcea să-i vadă pe călătorii însetați coborând găleata și trăgând-o înapoi cu numai câteva picături de apă mâloasă de pe fundul fântânii.

Așa trecu toată ziua, și când se lăsă întunericul Seceta se uită iar în adâncul fântânii. Tot mai lucea puţină apă pe fund.

— Am să stau aici toată noaptea, strigă Seceta. Nu te grăbi! Sunt sigură că până se face lumină și-am să pot vedea iar în adâncul tău s-a zis cu tine.

Seceta se ghemui pe colacul fântânii, în timp ce noaptea se lăsa peste ludeea, mai crudă, mai greu de îndurat decât ziua. Şacalii şi câinii chelălăiau fără încetare, iar vacile şi măgarii însetaţi le răspundeau din staulele lor încinse. Când mai adia uneori, vântul nu aducea nici o răcoare, ci era fierbinte şi înăbuşitor, ca răsuflarea gâfâită a unei namile adormite.

Dar stelele luminau cerul cu sclipiri mai minunate ca oricând, și luna nouă, mică și lucitoare, răspândea o frumusețe de lumină verde-albastră peste colinele cenușii. Și în lumina asta Seceta văzu o caravană numeroasă urcând pe colina unde se afla Fântâna Magilor.

Privea încântată convoiul acela lung, gândindu-se din nou că toată setea care venea sus, la fântână, nu va mai găsi nici o picătură de apă ca s-o potolească. Erau atât de mulți – și animale, și călăreți că ar fi golit o fântână întreagă, chiar de-ar fi fost plină până sus. Deodată, Seceta simți că era ceva neobișnuit cu caravana, ceva fantomatic, cum umbla așa, în miez de noapte. S-au ivit mai întâi cămilele, sus pe o colină, la orizont: ar fi coborât din cer. Păreau mai mari decât alte cămile și cărau cu prea multă ușurință niște poveri imense.

Dar nu i se părea că n-ar fi adevărate. Seceta le vedea cât se poate de limpede. Putea chiar să vadă că primele trei erau dromaderi, că pielea le era cenuşie şi lucioasă, că aveau căpestre scump«, că scoarțele

de pe șei aveau franjuri și că pe ele erau călăreți mândri, de rang.

Convoiul se opri la fântână, dromaderii se aşezară pe pământ din trei mişcări smucite şi repezi, şi călăreţii se dădură jos din şei. Cămilele cărăuşe rămaseră în picioare şi, pe măsură ce se adunau toate la un loc, formau un fel de pădure uriaşă de gâturi lungi, cocoașe şi grămezi de pachete misterios legate.

Cei trei călăreţi se apropiará în grabă de Secetă şi o salutară cu mâna la frunte şi apoi la piept. Seceta văzu că purtau veşminte orbitor de albe şi turbane enorme. Pe marginea de sus a turbanelor era prinsă câte o stea sclipitoare care lumina de parcă ar fi fost luată direct de pe cer.

- Venim dintr-o ţară îndepărtată, zise unul dintre străini, şi te rugăm să ne spui dacă asta e într-adevăr Fântâna Magilor.
- Aşa îi zice azi, răspunse Seceta, dar mâine n-o să mai fie aici. În noaptea asta are să moară.
- înțeleg și eu că așa stau lucrurile, de vreme ce te văd aici, zise călărețul. Dar nui una dintre fântânile sfinte care nicicând nu seacă? Sau de unde-și are numele?

 Ştiu că e sfântă, zise Seceta, dar n-are a face. Cei trei magi sunt acum în rai.

Cei trei călători se uitară unul la altul.

- Chiar ştii povestea adevărată a fântânii ăsteia străvechi? o întrebară ei pe Secetă.
- Ştiu povestea tuturor fântânilor, izvoarelor, pâraielor şi râurilor, le răspunse ea mândră.
- Fii bună atunci şi spune-ne-o, s-o auzim şi noi! o rugară străinii.

Şi se aşezară s-o asculte pe cea care de veacuri poartă duşmănie față de tot ce crește.

Seceta își drese glasul, se sui pe colacul fântânii, ca povestitorul într-un jilţ, și începu să povestească.

"Cu mulţi ani în urmă, la Gabes, în Media - un oraș ce mi-a fost adesea loc drag de refugiu, fiindcă e la marginea deșertului -, trăiau trei bărbaţi, şi li se dusese faima pentru înţelepciunea lor. Dar mai erau şi foarte săraci, lucru neobișnuit, pentru că la Gabes se punea mult preţ pe cunoştinţe şi erau bine plătite. Dar cu ei nu putea să fie altfel, din pricină că unul era grozav de bătrân, altul era chinuit de lepră, iar al treilea era negru ca smoala şi

cu buze groase. Oamenii ziceau că cel dintâi era prea bătrân ca să aibă ce să-i înveţe, pe al doilea îl ocoleau ca să nu-i molipsească, şi pe al treilea nu voiau să-l asculte, pentru că nu mai auziseră de vreun gând înţelept venit din Etiopia.

Dar pe cei trei înţelepţi îi unea nenorocirea lor. în timpul zilei, cerşeau cu toţii la poarta aceluiaşi templu, şi noaptea dormeau pe acelaşi acoperiş. în felul ăsta le trecea mai repede vremea, deoarece cugetau împreună asupra minunăţiilor pe care le observau în jurul lor, la lucruri şi la oameni.

într-o noapte, pe când dormeau alături pe un acoperiş plin de maci roşii, îmbătători, cel mai bătrân dintre ei se trezi și abia apucă să arunce o privire prin jur, că-i și trezi pe ceilalți doi.

— Lăudată fie sărăcia noastră care ne sileşte să dormim afară, sub cerul liber, începu bătrânul. Treziţi-vă şi ridicaţi ochii spre cer!

Ei da, continuă Seceta, cu glas ceva mai blând, fusese o noapte ca niciodată, și cel care i-a fost martor n-o poate uita. Bolta cerească, de obicei neclintită, era atât de luminoasă, încât devenise străvezie, adâncă și văluroasă ca marea. Lumina se unduia înainte și-ndărăt, și stelele se vedeau ca fiind la diferite adâncimi, unele dedesubt, înotând între valurile de lumină, altele la suprafață.

Dar în depărtare, cât puteau ei cuprinde cu privirea, și sus de tot, cei trei văzură o ușoară înnegu- rare. Și înnegurarea asta se rostogolea prin văzduh ca o minge, și cu cât ajungea mai aproape, cu atât mai tare se lumina, și lumina apărea ca niște trandafiri - vesteji-i-ar Dumnezeu pe toti! când crapă bobocii. Si mingea tot crestea și până la urmă învelișul ei întunecat plesni și lumina tâșni ca patru frunze limpezi de jur împrejur. Şi, în fine, când coborî până la steaua cea mai apropiată, mingea se opri. Atunci, aripioarele acelea negricioase ce atârnau pe margini se dădură la o parte și din ele începură să iasă frunză după frunză de lumină minunată, trandafirie, și străluceau toate ca stelele printre stele.

Când sărmanii bai baţi vă/ijfă minunea asta, g.m diră, în înţelepciunea lot, că în a< ea (lipit s< nas» usc pe pământ un rege puternic, unul a cărui putere avea s-o întreacă pe cea a lui Cirus sau Alexandru. Atunci îşi spuseră unul altuia:

— Hai să mergem la tatăl și la mama

nou-născu- lului și să le spunem ce-am văzut! Poate c-o să ne dea ca răsplată o pungă cu bănuți sau o brățară de aur.

îşi luă fiecare toiagul şi o porniră la drum. Străbătură orașul, dar după ce ieşiră pe poartă, rămaseră câteva clipe descumpăniţi, fiindcă nu vedeau în faţa ochilor decât imensa întindere a deşertului încântător de uscat, pe care oamenii îl urăsc. Băgară de seamă că steaua cea nouă arunca un fir de lumină deasupra nisipului din deşert şi atunci o luară, plini de încredere, pe unde-i călăuzea steaua.

Şi merseră ei ce merseră toată noaptea prin deșert, vorbind neîncetat despre tânărul rege, nou-născutul pe care aveau să-l găsească dormind într-un leagăn de aur sau jucându-se cu pietre prețioase.

Ca să mai scurteze orele nopții, vorbeau și despre cum o să se înfățișeze tatăluirege și mamei-regină, și cum o să le spună că cerul hărăzise fiului lor putere și slavă și frumusețe și fericire, mai ceva decât avusese Solomon.

Se mândreau că Dumnezeu îi chemase tocmai pe ei să vadă steaua. își spuneau că părinții nou-năs- cutului nu puteau să le dea mai puțin de douăzeci de bani de aur, și poate aveau să le dea atât de mult, încât să nu mai trebuiască să simtă calvarul

sărăciei.

Eu stăteam la pândă în deșert ca un leu, zise Seceta, și mă pregăteam să mă năpustesc cu toate chinurile setei asupra drumeților ăstora, dar mi-au scăpat.

Steaua îi călăuzi toată noaptea, şi când se făcu dimineaţă și cerul se lumină, când celelalte stele păliră, ea rămase pe loc lucind stăruitor deasupra deșertului, până-i duse la o oază unde găsiră un izvor și pomi fructiferi grei de roade. Se odihniră acolo toată ziua, și abia în amurg, când văzură din nou pe nisipul deșertului firul de lumină al stelei, porniră mai departe.

După cum văd oamenii lucrurile, continuă Seceta, călătoria le-a fost minunată. Steaua îi călăuzea astfel încât să nu sufere nici de sete, nici de foame. Ocolea scaieţii tăioşi, ocolea nisipurile mişcătoare, îi păzea de arşiţa soarelui şi de furtunile fierbinţi de nisip. Cei trei înţelepţi îşi spuneau fără încetare unul altuia:

 Dumnezeu ne ocroteşte şi ne binecuvântează călătoria. Suntem solii lui Dumnezeu.

Dar până la urmă am căpătat eu putere asupra lor, povesti Seceta. Inimile înțelepților ăstora călăuziți de stea se transformară într-un deșert la fel de uscat ca acela pe care pășeau. Se umplură de o îngâmfare stearpă și de-o lăcomie răuprevestitoare.

— Suntem solii lui Dumnezeu, strigau cei trei înțelepți, răsplata nu va fi prea mare nici dacă tatăl nou-născutului ne va dărui o caravană încărcată cu aur.

Steaua îi călăuzi în cele din urmă peste vestitul Iordan și apoi în sus, pe colinele Iudeii. Și într-o noapte se opri undeva deasupra orășelului Betleem, care strălucea printre măslinii din vârful unui deal.

Ochii celor trei înțelepți căutau un palat cu turnuri, cu ziduri de apărare și alte lucruri pe care le vezi într-un oraș regesc, însă nu văzură nimic din toate astea. Dar partea cea mai proastă era că steaua nu-i conducea în inima orașului, ci se oprise în fața unei peșteri de la marginea drumului. Acolo, lumina blândă a stelei alunecă prin intrarea peșterii și le arătă celor trei călători un copilaș în brațele mamei lui, care-l legăna să adoarmă.

Şi cu toate că cei trei înțelepți văzură că lumina stelei înconjura capul copilului ca o coroană, rămaseră neclintiți în afara peșterii. Nu intrară pentru a-i proroci copilașului onoruri și împărății. Se întoarseră cu spatele fără să se arate și o luară-n jos, la vale.

— Am venit la nişte cerşetori tot aşa de neînsemnaţi şi de prăpădiţi ca şi noi? spuseră cei trei. Ne-a împins oare Dumnezeu până aici ca să ne batem joc de ei şi să prorocim onoruri unui fiu de păstor? Copilul ăsta n-are să ajungă în vecii vecilor mai departe de turma de oi pe care-o va păstori prin văile locului."

Seceta se opri și dădu din cap, căutând încuviințarea celor din jur, care-o ascultau. "Păi n-am eu dreptate?" părea să spună. Există fără îndoială ceva și mai uscat decât nisipul deșertului. Nimic nu-i mai sterp decât inima omenească.

"N-au apucat s-ajungă prea departe, și cei trei înțelepți și-au spus că poate nu călătoriseră cum trebuie pe urma stelei și se rătăciseră, povesti Seceta după aceea. Şi-au ridicat ochii spre cer ca să găsească din nou steaua și calea cea bună. Dar steaua, a cărei lumină le arătase drumul de la început, din țara de la Răsărit, dispăruse de pe cer.

Deodată, cei trei străini se cutremurară și se citea pe chipurile lor cât de adâncă le era suferința. Ceea ce s-a petrecut atunci, spuse Seceta, e pasămite o bucurie, după felul de a gândi al oamenilor. Dar un lucru era sigur, și anume că atunci când n-au mai văzut steaua cei trei au priceput imediat că păcătuiseră față de Dumnezeu. Şi s-a întâmplat cu ei, povesti Seceta înfiorată, ce se întâmplă cu pământul toamna, când încep ploile torențiale. Tremurau de groază, ca de fulgere și tunete, ființa întreagă li s-a înmuiat și smerenia le-a crescut în suflet ca jarba verde.

Timp de trei zile şi trei nopţi cutreierară prin ţară ca să descopere copilul căruia trebuiau să i se roage. Dar steaua nu li se arătă şi erau din ce în ce mai năuciţi şi copleşiţi de cea mai profundă tristeţe şi de disperare. În a treia noapte ajunseră până aici, la fântâna asta, şi se apropiará ca să-şi potolească setea. Dumnezeu le iertase deja păcatul, aşa că, aplecându-se să privească în adâncul fântânii, văzură în oglinda apei imaginea stelei care-i călăuzise din ţara de la Răsărit.

îndată o văzură și pc cer, și steaua le arătă din nou drumul spre peștera din Betleem. De astă dată înge- nuncheară înaintea copilului și spuseră: — Iţi aducem pocale din aur pline cu tămâie şi mirodenii scumpe. Ai să fii cel mai mare rege de pe pământ, de la facerea lumii şi până la sfârșitul ei.

Atunci copilul își puse mâna pe capetele lor aplecate și, când se ridicară, ce să vezi? Fuseseră și ei binecuvântați cu daruri, daruri mai mari decât le-ar fi dat un rege. Pentru că bătrânul cerșetor întinerise, lepro- sul se însănătoșise, iar negrul se făcuse alb și frumos. Și se zice că erau atât de minunați, că plecară și apoi deveniră cu toții regi, fiecare în regatul lui."

Seceta se opri din povestit, și cei trei străini o lăudară.

- Bine-ai povestit, îi spuseră.
- Dar mă mir, zise unul dintre ei, că cei trei înțelepți n-au făcut ceva pentru fântâna asta, care le-a arătat steaua. Să fi uitat ei o asemenea faptă bună?
- N-ar trebui oare ca o astfel de fântână să existe întotdeauna, spuse al doilea străin, ca să le aducă aminte oamenilor că fericirea pe care şi-o pierd pe culmile înfumurării poate fi regăsită în adâncurile smereniei?
- Să fie cei duşi pe lumea cealaltă mai răi decât cei vii? spuse al treilea. Oare să-și piardă cei din rai recunoștința?

La toate astea Seceta răspunse cu un țipăt. îi recunoscuse pe străini, pricepuse cine erau călătorii. Şi o luă la fugă ca o nebună, ca să nu vadă cum cei trei magi înțelepți își cheamă slujitorii, își duc la fântână cămilele încărcate cu burdufuri cu apă și umplu biata fântână muribundă cu apa adusă din rai.

Mărăcinar ul cu gât roşu

A . .

sta se întâmpla pe vremea când Tatăl nostru făcea lumea, nu numai cerul și pământul, ci și toate animalele și plantele, și le dădea nume.

Au rămas multe povestiri despre vremea aceea, și dacă le-am ști pe toate, am avea cunoștință despre tot ce e pe lume, lucruri pe care azi nu le pricepem.

Atunci, demult, într-o zi când Tatăl nostru ședea în rai și vopsea păsările, se întâmplă să i se termine vopselele din cănite, așa că sticletele ar fi rămas necolorat dacă Tatăl nostru nu și-ar fi șters pensulele de penele lui.

Tot de atunci are şi măgarul urechile lungi, fiindcă nu-şi aducea aminte ce nume i se dăduse. Abia făcea câţiva paşi pe pajiştile raiului, că se şi întorcea să întrebe cum îl cheamă. După ce se întoarse de trei

ori, Tatăl nostru începu să-și cam piardă răbdarea, îl apucă de amândouă urechile și-i zise:

— Te cheamă măgar, măgar, măgar.

Şi, în timp ce-i vorbea, îl trăgea de urechi, ca să audă mai bine şi să-şi aducă aminte ce i se spune.

În aceeași zi își primi și albina pedeapsa. Când Tatăl nostru o făcu pe albină, ea se puse imediat pe adunat miere, și atunci animalele și oamenii, simțind cât de minunată îi era mireasma, au vrut și ei să guste. Dar albina voia să aibă toată mierea numai pentru ea și-i izgonea cu acul ei otrăvitor de îndată ce se apropiau de fagure. Tatăl nostru văzu ce se întâmpla și-o chemă grabnic pe albină ca s-o pedepsească.

— Ai primit de la mine darul de a culege mierea, lucrul cel mai minunat al Facerii, spuse Tatăl nostru, dar nu ţi-am dat şi dreptul să fii rea cu aproapele tău. Ţine bine minte: de îndată ce înţepi pe cineva care vrea să guste din miere, va trebui să mori.

Da, așa a fost, și tot atunci a orbit greierul, iar furnica a rămas fără aripi; multe ciudățenii se petre- cură în acea zi. Puternicul și blândul nostru Tată gândi ziua întreagă sporindu-și Creația, și spre seară dori să facă o păsărică cenușie. Și când fu gata, îi spuse:

— Să nu uiţi că te cheamă mărăcinar cu gât roşu!

Apoi, își deschise mâna, îl așeză pe mărăcinar în palmă și-i dădu drumul să zboare.

Dar după ce mărăcinarul zbură încolo şincoace deasupra frumosului pământ unde avea să-şi ducă viaţa, dori şi el să afle cum arată. Şi atunci văzu că era cenuşiu peste tot, chiar şi gâtul tot cenuşiu era. Mărăcinarul cu gât roşu se întoarse pe toate părţile, se oglindi în apă, dar nu descoperi nici urmă de pană roşie.

Atunci zbură înapoi la Tatăl nostru.

Bunul şi blândul Tată şedea în rai, şi din mâinile lui ieşeau fluturi care-i fâlfâiau în jurul capului şi porumbei care-i uguiau pe umeri, iar din ţărâna din jur creşteau trandafiri, crini şi margarete.

De frică, micuţului mărăcinar îi bătea tare de tot inimioara, dar zbura în cercuri line şi se apropia tot mai mult de Tatăl nostru.

Şi Tatăl nostru îl întrebă ce dorește.

- Un singur lucru voiam să întreb, spuse păsărică.
 - Şi ce anume vrei să ştii? spuse Tatăl.
- De ce mă cheamă mărăcinar cu gât roşu, dacă sunt cenuşiu din cioc şi până-n vârful cozii? De ce să mi se zică mărăcinar cu gât roşu, dacă n-am nici măcar o singură pană roşie?

Şi pasărea îl privea pe Tatăl nostru cu rugă în ochii ei mici și negri. întoarse apoi capul. De jur împrejur vedea fazani, cu totul roșii sub un strat subțire de pulbere aurie, papagali cu gulere bogate, și ele roșii, cocoși cu creste roșii, ca să nu mai vorbim de fluturi, de carași și de trandafiri. Se gândea desigur că n-ar fi fost nevoie decât de o singură picătură de vopsea și ar fi fost și el frumos, și atunci i s-ar fi potrivit și numele.

— Pentru ce să mă cheme mărăcinar cu gât roşu, dacă sunt cenuşiu peste tot? întrebă din nou pasărea și se aștepta ca Tatăl nostru să-i spună: "Vai, drăguţule, văd și eu c-am uitat să-ţi vopsesc penele gâtului cu roşu, dar stai puţin, că ţi le fac într-o clipită."

Dar Tatăl nostru zâmbi liniştit și-i spuse:

— Eu ţi-am zis mărăcinar cu gât roşu, şi aşa o să te cheme, dar trebuie să ai tu grijă să-ţi meriţi penele acelea roşii.

Şi din nou îşi ridică Tatăl nostru mâna şil lăsă pe mărăcinar să zboare în lumea largă.

Pasărea zbură pânăjos în rai, cugetând la ce i se spusese. Cum putea o biată păsărică să-și facă rost de pene roșii?

Lin singur gând îi veni în minte, şi anume să-şi încropească un cuib într-un mărăciniş. Şi-l făcu înăuntru, unde spinii măceşilor erau foarte deşi. Ca şi cum aştepta ca o petală de trandafir să i se lipească de gâtlej şi să-i coloreze penele.

*

Trecură o groază de ani din ziua aceea, care fusese cea mai veselă zi a pământului. De atunci, și animalele, și oamenii plecaseră din rai și se răspândiseră prin lume. Oamenii făcuseră mul ți pași înainte, învățaseră să lucreze ogoarele, să cutreiere mările, își făcuseră haine și podoabe,

învățaseră de mult chiar să-și ridice temple mărețe și orașe impunătoare, precum Teba, Roma și Ierusalimul.

Şi veni încă o zi pe care istoria pământului avea să şi-o amintească timp îndelungat, şi în dimineaţa acelei zile un mărăcinar cu gât roşu şedea pe un deluşor sterp din afara zidurilor Ierusalimului şi le cânta puilor lui, care se odihneau în micul lor cuib dintr-un mărăciniş mai scund.

Mărăcinarul cu gât roşu le povestea puişorilor despre minunăția Facerii și despre cum au fost date numele, așa cum se întâmplase, la începutul începutului, cu mărăcinarul care auzise vorbele Tatălui și ieșise din mâinile lui.

— Şi iacătă, îşi încheie el povestirea, a trecut atâta amar de vreme de la zilele Facerii, s-au deschis atâția boboci de trandafiri, au ieşit atâția pui de pasăre din ouleţcle lor, că nimeni nu-i în stare să-i mai numere, dar mărăcinarul cu gât roşu tot cenuşiu a rămas. N-a izbutit încă să-şi merite penele roşii.

Puișorii își deschiseră pliscurile cât putură ci de larg și întrebară dacă străbunii lor n-au căutat să făp- tuiască ceva măreţ, ca să fie demni de nepreţuita vopsea roșie. — Am făcut tot ce ne-a stat în putință, spuse micul mărăcinar, dar am dat cu toții greş. Când primul mărăcinar cu gât roşu a întâlnit odată o altă pasăre aidoma lui și s-a îndrăgostit năprasnic de ea, a început să simtă că-i ia foc pieptul, și atunci a crezut că a priceput. "Ah", s-a gândit el atunci, "Tatăl nostru vrea să vadă că iubesc atât de tare, încât jăraticul iubirii pe care-l port în inimă îmi va înroși penele". Dar n-a fost așa, nici pentru el, nici pentru cei de după el, și (ol așa vi se va întâmpla și vouă.

Puii ciripiră îndurerați și începură deja să sufere că vopseaua roșie nu le va împodobi niciodată pufu- leții penelor de la gât.

— Ne-am pus speranţa şi în cântec, mai spuse mărăcinarul cu glas tărăgănat. Şi primul mărăcinar cu gât roşu s-a apucat să cânte cu atâta patimă, că iar a cutezat să nădăjduiască. "Ah", s-a gândit el atunci, "focul ăsta al cântului, care-mi este cuibărit în suflet, are să-mi vopsească în roşu penele gâtului". Dar n-a fost aşa, nici pentru el, nici pentru cei de după el, şi tot aşa vi se va întâmpla şi vouă.

Și din nou se auzi ciripitul plin de tristețe din gâtlejurile încă pe jumătate dezgolite ale puilor. — Ne-am mai pus speranţa şi în bărbăţia şi dâr- zenia noastră, spuse mărăcinarul. Primul mărăcinar cu gât roşu s-a luat la trântă cu alte păsări, şi pieptul îi era înflăcărat de dorul luptei. "Ah", s-a gândit el atunci, "pofta de luptă care-mi arde-n inimă îmi va înroşi penele". Dar n-a fost aşa, nici pentru el, nici pentru cei de după el, şi tot aşa vi se va întâmpla şi vouă.

Când curajoşii puişori piuiră că ei vor încerca totuşi să capete mult doritul dar, părintele mărăcinar le răspunse îndurerat că ar fi peste putință. Cum să mai spere, când atâția strămoşi însemnați nu izbutiseră? Ce-ar putea face ei mai mult decât să iubească, să cânte şi să se războiască?

Ce-ar putea...

Pasărea se opri la mijlocul frazei când văzu că pe una din porțile Ierusalimului tocmai intrau foarte mulți oameni, îndreptându-se cu toții spre colina unde-și făcuse ea cuibul.

Veneau călăreţi pe cai falnici, cavaleri cu suliţe lungi, ajutoare de călăi, cu piroane şi ciocane, un convoi de preoţi şi judecători înaintând plini de demnitate, femei plângând şi, mai ales, o puzderie de oameni care alergau fără noimă încolo şincoace, o mulţime înfiorătoare de vagabonzi care urlau neîncetat.

Micuţa pasăre cenuşie şedea tremurând pe marginea cuibului. Ii era groază în fiecare clipă că mulţimea va călca în picioare mărăcinişul şi-i va omorî puişorii.

— Aveţi grijă! le strigă micuţilor fără apărare. Staţi ghemuiţi unul lângă altul şi nu scoateţi un sunet! Vedeţi că vine un cal drept peste noi! Şi-acum vine un soldat care poartă sandale cu ţinte de fier. Iar acum dă năvală tot puhoiul ăsta cumplit!

Deodată, mărăcinarul cu gât roşu își încetă strigătele de alarmă, se liniști și rămase mut. Aproape că uitase de primejdia care-l păștea.

Sări jos în cuib și-și întinse aripile peste puișorii lui.

 Nu se poate, asta-i ceva înfiorător, spuse pasărea. Nu vreau să vedeți una ca asta. Trei nelegiuiți pe care-i duc la răstignit.

Şi îşi potrivi aripile, ca puii să nu poată vedea nimic. Auziră doar bătăi răsunătoare de ciocan, strigăte și vaiete și zbieretele sălbatice ale mulțimii.

Mărăcinarul cu gât roșu urmărea ce se întâmplă și ochii i se măriseră de groază. Nu-și putea lua privirea de la cei trei nefericiți.

— Ce cruzi sunt oamenii! zise după câteva clipe. Nu le e de-ajuns să-i vadă pe nenorocirii ăștia bătuți în cuie pe cruce. Unuia i-au așezat pe cap și o coroană de spini. Și văd că spinii i-au zdrelit fruntea, și-i curge sânge. Și bărbatul ăsta e așa de frumos și privește înjur cu ochi așa de blânzi, că orice om ar trebui să-l iubească. Mă uit la el cum suferă și parcă simt că un vârf de săgeată îmi străpunge inima.

Mila mărăcinarului pentru cel ce purta coroana de spini era tot mai mare.

"Dacă aş fi fratele meu, vulturul", îşi zise, "i-aş smulge cuiele din mâini, şi cu ghearele mele puternice i-aş goni pe toţi ăştia care-l chinuiesc".

Vedea cum sângele picura pe fruntea răstignitului și nu mai putu să stea nemișcat în cuib.

"Aşa mic şi slab cum sunt, poate izbutesc să fac ceva pentru acest biet om în suferință", se gândi pasărea. Ieşi din cuib, se înălță în aer şi zbură în cercuri largi de jur împrejurul răstignitului.

Se învârti de câteva ori, dar nu îndrăzni

să se apropie, fiindcă era o pasăre micuţă, care niciodată nu cutezase să se apropie de un om. Dar încetul cu încetul prinse curaj, zbură spre răstignit și-i scoase cu ciocul un spin care-i străpunsese fruntea.

Şi când trase spinul, o picătură din sângele răstignitului căzu pe gâtul mărăcinarului. Picătura de sânge i se prelinse apoi, vopsindu-i toate penele fine de la gât.

Răstignitul își desfăcu buzele și-i șopti:

— Datorită milosteniei tale ai câștigat ceea ce neamul tău și-a dorit încă de la facerea lumii.

De îndată ce pasărea se întoarse în cuib, puii strigară:

- Ai gâtul roşu, penele gâtului sunt mai roşii ca trandafirii!
- Nu-i decât o picătură de sânge de pe fruntea acelui biet om, zise pasărea. O să dispară de îndată ce-am să mă scald în pârâiaş sau într-un izvor cu apă limpede.

Dar oricât se îmbăie micuţa pasăre, culoarea roşie de la gât nu mai ieşea, şi când puişorii se făcură mari, acel roşu ca sângele al penelor de la gât lucea şi pe ei, aşa cum lucesc penele oricărui mărăcinar cu gât roşu până în ziua de azi.

Cuprins

Notă asujmi ediției / 5

Cartea de Crăciun / 7
Fuga în Egipt / 17
Dumnezeu și Sfântul Petru / 27
Prințesa din Babilon / 43
Cursa de șoareci / 51
Noaptea sfântă / 69
Viziunea împăratului / 83
La Nazaret / 95
(aaniul / 103
Pacea Domnului / 1 19
Dimineața de Crăciun / 139
Cele șapte păcate de moarte /

Fântâna Magilor / 161

Mărăcinarul cu gât roşu / 175

La piciul de vânzare se adaugă 2%, reprezentând valoarea timbrului literar.

